

Język rosyjski dla szkół ponadgimnazjalnych

ВОТ И МЫ

PODRĘCZNIK

Małgorzata Wiatr-Kmieciak
Sławomira Wujec

2

WYDAWNICTWO
SZKOLNE
PWN

Spis nagłań

Раздел 1

Урок 1

1 Ćwiczenie 1. str. 6

Урок 2

2 Ćwiczenie 1. str. 8

3 Ćwiczenie 3. str. 9

4 Ćwiczenie 9. str. 9

Урок 3

5 Ćwiczenie 1. str. 10

6 Ćwiczenie 7. str. 11

7 Ćwiczenie 8. str. 11

Урок 4

8 Ćwiczenie 1. str. 12

9 Ćwiczenie 7. str. 13

10 Ćwiczenie 9. str. 13

Урок 5

11 Ćwiczenie 1. str. 14

12 Ćwiczenie 3. str. 14

13 Ćwiczenie 4. str. 15

14 Ćwiczenie 9. str. 15

15 Ćwiczenie 10. str. 15

16 Ćwiczenie 11. str. 15

Повторенье – мать ученья!

17 Ćwiczenie 1. str. 16

18 Ćwiczenie 2. str. 16

Раздел 4

Урок 1

40 Ćwiczenie 1. str. 42

41 Ćwiczenie 4. str. 43

Урок 2

42 Ćwiczenie 1. str. 44

Урок 4

43 Ćwiczenie 2. str. 48

44 Ćwiczenie 5. str. 49

45 Ćwiczenie 6. str. 49

Урок 5

46 Ćwiczenie 3. str. 51

Повторенье – мать ученья!

47 Ćwiczenie 8. str. 52

Раздел 2

Урок 1

19 Ćwiczenie 1. str. 18

Урок 2

20 Ćwiczenie 1. str. 20

21 Ćwiczenie 3. str. 21

Урок 3

22 Ćwiczenie 2. str. 22

Урок 4

23 Ćwiczenie 8. str. 25

Урок 5

24 Ćwiczenie 3. str. 27

25 Ćwiczenie 6. str. 27

26 Ćwiczenie 7. str. 27

Повторенье – мать ученья!

27 Ćwiczenie 1. str. 28

Раздел 3

Урок 1

28 Ćwiczenie 2. str. 30

29 Ćwiczenie 6. str. 31

30 Ćwiczenie 8. str. 31

Урок 2

31 Ćwiczenie 1. str. 32

32 Ćwiczenie 2. str. 32

Урок 3

33 Ćwiczenie 1. str. 34

34 Ćwiczenie 9. str. 35

Урок 4

35 Ćwiczenie 1. str. 36

Урок 5

36 Ćwiczenie 1. str. 38

37 Ćwiczenie 2. str. 38

38 Ćwiczenie 10. str. 39

Абитура на ура!

39 Ćwiczenie 1. str. 41

Раздел 5

Урок 1

48 Ćwiczenie 1. str. 54

49 Ćwiczenie 2. str. 54

50 Ćwiczenie 9. str. 55

51 Ćwiczenie 10. str. 55

Урок 2

52 Ćwiczenie 5. str. 57

Урок 3

53 Ćwiczenie 2. str. 58

Урок 4

54 Ćwiczenie 2. str. 60

Урок 5

55 Ćwiczenie 6. str. 63

Projekt okładki i opracowanie graficzne: Elżbieta Chojna

Ilustracje: Ewa Olejnik-Rakowska

Redakcja: Paulina Słupek, Małgorzata Krajewska

Redakcja techniczna: Maryla Broda

Konsultacja językowa: Wiktoria Mancewa

Zdjęcia

Martyna Janik (s. 6, 19, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 31, 34, 35, 39, 44, 45, 46, 55, 61, 62, 63, 64, 67, 68);
Archiwum redakcji (s. 6, 8, 9, 11, 20, 21, 22, 33, 37, 38, 41, 42, 43, 49, 57, 60, 62, 64); Elżbieta Chojna
(s. 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 36, 50, 51, 56, 59, 61, 64); Corel professional photos (s. 6, 13, 30, 31, 32,
39, 56, 57); Małgorzata Mikołajczyk (s. 21, 25, 32, 43, 48, 59)
Zuma Press/FORUM (s. 29), REUTERS POLSKA Sp. z o.o./FORUM (s. 58), Blend Images/FORUM
(s. 65), Visum Foto GmbH/FORUM (s. 66), Itar Trass Photo/FORUM (s. 66), Vario Images GmbH &
Co.KG/FORUM (s. 66), FORUM (s. 66); Digital Vision (s. 32, 45)

Redakcja składa podziękowania wszystkim osobom, które udostępniły własne zdjęcia.

Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania
i wpisany do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do nauczania języka rosyj-
skiego w zakresie podstawowym na poziomie klas I-III liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego,
technikum, na podstawie opinii rzeczoznawców: prof. dr hab. Krystyny Iwan, dr Anny Ginter, mgr Grażyny
Głód, dr. Tomasz Karpowicz.

Numer dopuszczenia 62/09/S.

Copyright © by Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.
Warszawa 2009

ISBN 978-83-7446-964-7

ISBN (plyta CD) 978-83-262-0088-5

Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o.
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
Wydanie trzecie
Arkuszy drukarskich: 11,5
Skład i łamanie: Elżbieta Chojna
Druk ukończono w lutym 2010 r.
Druk i oprawa: Zapolex, Toruń

Cele lekcji

ROZDZIAŁ 1

W rozdziale 1. poznasz:

- nazwy czynności wykonywanych podczas wakacji i w czasie różnych pór roku
- słowa, zwroty i wyrażenia opisujące pogodę oraz prognozę pogody dla czterech pór roku
- nazwy miesięcy, pór roku, kierunków świata oraz określenia wybranych zjawisk przyrody
- niektóre rosyjskie frazeologizmy związane ze światem przyrody
- kilka wierszyków opisujących pory roku
- sposoby tworzenia przysłówków oraz stopnia wyższego przymiotnika i przysłówka
- formy osobowe czasu przeszłego niektórych czasowników z sułiksem hy-
- zasady pisowni przedrostka non-
- sposób tworzenia i stosowania trybu warunkowego
- intonację UK-5.

Nauczysz się:

- relacjonować, jak spędziłeś/spędziłaś wakacje
- relacjonować przebieg wakacji znajomych
- opisywać pogodę i formułować prognozę pogody
- porównywać pogodę i pory roku
- mówić o wadach i zaletach pór roku
- opisywać niektóre czynności wykonywane w czasie czterech pór roku
- wyrażać życzenia i krytykę odnośnie do postępowania czy przyzwyczajenia innych osób
- wyrażać emocje, stosując intonację UK-5.

Dowiesz się:

- kiedy w Rosji zaczynają się kalendarzowe pory roku
- jaki klimat panuje na obszarze Rosji
- jak użycie odpowiedniej intonacji może zmienić sens wypowiedzi.

W rozdziale 2. poznasz:

- nazwy produktów spożywczych oraz ich opakowań
- nazwy sklepów i działów sklepowych
- określenia objętości
- określenia kolorów i fasonów ubrań
- nazwy ubrań damskich i męskich
- zwroty służące do wyrażania opinii na temat mody
- kilka przysłów i powiedzonek związanych z ubieraniem się
- sposoby tworzenia i użycia trybu rozkazującego
- sposoby tworzenia krótkiej formy przymiotnika i zasady jej użycia
- sposoby przytaczania pytań innych osób
- rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej oraz takie, które mają inny rodzaj niż w języku polskim.

Nauczysz się:

- uzasadniać swoje wypowiedzi
- przytaczać pytania innych osób
- formułować polecenia, rozkazy
- udzielać rad dotyczących doboru stroju na określone okazje
- wyrażać ocenę o stroju za pomocą krótkiej formy przymiotnika
- wyrażać opinie na temat mody
- prowadzić rozmowę w sklepie lub na targu.

Dowiesz się:

- jak nazywają się niektóre typowo rosyjskie słodycze i wypieki
- w jakich opakowaniach sprzedawane są wybrane produkty spożywcze.

ROZDZIAŁ 3

W rozdziale 3. poznasz:

- słownictwo używane w przepisach kulinarnych
- nazwy wybranych tradycyjnych potraw rosyjskich
- nazwy posiłków oraz lokali gastronomicznych
- słowa i wyrażenia używane przy składaniu zamówienia w restauracji
- zwroty służące do wyrażania opinii na temat fast foodów
- przysłowia związane z kulinariami
- wybrane słowa brzmiące podobnie w języku rosyjskim i polskim, ale o różnym znaczeniu (tzw. fałszywi przyjaciele)
- formy zaimków nieokreślonych i zasady ich stosowania
- wybrane rzeczowniki różniące się rodzajem w języku polskim i rosyjskim
- niektóre rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej lub tylko w liczbie mnogiej
- zasadę użycia liczebników 2, 3, 4 w połączeniu z rzeczownikami i przymiotnikami
- tryb przypuszczający
- liczebniki główne 100-1000.

Nauczysz się:

- opisywać owoc lub warzywo, jeśli nie znasz jego rosyjskiej nazwy
- relacjonować i formułować przepisy kulinarne
- relacjonować, co jasz na śniadanie, obiad i kolację
- opisywać przyzwyczajenia kulinarne swoje oraz innych osób
- formułować po rosyjsku menu
- tworzyć po rosyjsku listę zakupów spożywczych
- podawać po rosyjsku ceny towarów
- zamawiać posiłki w restauracjach
- wyrażać swoje zdanie na temat fast foodów
- wyrażać życzenia za pomocą trybu przypuszczającego.

Dowiesz się:

- jak w Rosji podaje się wagę produktów spożywczych
- jak przygotować szczy i kilka sałatek
- jak w tradycyjny sposób parzy się i podaje herbatę w Rosji
- z czego przyrządzane są rosyjskie potrawy, np. bliny, ucha, pielmieni, warieni
- jakie są nawyki i zwyczaje żywieniowe młodych Rosjan.

ROZDZIAŁ 4

W rozdziale 4. poznasz:

- słowa opisujące pozytywne i negatywne cechy charakteru
- nagłówki oraz zwroty rozpoczynające i kończące listy prywatne i oficjalne
- nazwy znaków zodiaku
- cechy właściwe dla Twojego znaku zodiaku
- przymiotniki twardo- i miękkotematowe
- sposób tworzenia liczby mnogiej niektórych rzeczowników polegający na zmianie miejsca akcentu
- zasady tworzenia stopnia wyższego przymiotników w sposób opisowy.

Nauczysz się:

- opisywać i porównywać cechy charakteru
- mówić o plusach i minusach danych cech charakteru
- opisywać cechy ludzi spod różnych znaków zodiaku
- pisać listy do kolegów/koleżanek z Rosji
- tworzyć stopień wyższy przymiotników w sposób opisowy
- określać daty urodzenia (dzień + miesiąc).

Dowiesz się:

- jak adresować list do Rosji, rozpoczynać go i kończyć
- jakich skrótów używają Rosjanie w adresach listów
- jak młodzi Rosjanie mogą się potocznie do siebie zwracać.

W rozdziale 5. poznasz:

- nazwy popularnych dyscyplin sportu
- słownictwo opisujące szkolną imprezę sportową
- słownictwo służące do opisu planu dnia sportowca oraz zalet i wad uprawiania sportu
- nazwy podstawowych chorób, ich objawy i sposoby leczenia
- nazwy niektórych zawodów, mających jedynie formę rodzaju męskiego
- nazwy wybranych specjalizacji lekarskich
- rzeczowniki, które mają inny rodzaj w języku polskim i rosyjskim
- zdania z orzeczeniem imiennym
- przyimki wyrażające relacje czasowe
- przysłówki wyrażające pozytywną i negatywną przyczynę.

Nauczysz się:

- redagować ogłoszenia informujące o zajęciach sportowych
- wypełniać ankietę dotyczącą zajęć sportowych
- planować i relacjonować przebieg Dnia Sportu
- opisywać plan dnia rosyjskiego sportowca
- uzasadniać wybór danej dyscypliny sportu
- przedstawiać wady i zalety uprawiania sportu
- opisywać dolegliwości, przebieg choroby i leczenia
- udzielać rad odnośnie do dolegliwości
- wyrażać przyczynę czegoś (np. spóźnienia)
- wyrażać relacje czasowe (w ciągu, po).

Dowiesz się:

- jakie wady może mieć uprawianie sportu
- co należy, a czego nie wolno robić, kiedy jest się chorym
- jakie są w Rosji numery telefonów alarmowych.

Rozdział	Tematyka	Materiał leksykalno-gramatyczny	Umiejętności
1 s. 6-16	- Życie rodzinne i towarzyskie: wakacje, czas wolny. - Świat przyrody: zjawiska atmosferyczne, pogoda, pory roku.	- Nazwy miesięcy - Nazwy pór roku. - Nazwy kierunków świata - Nazwy czynności wykonywanych podczas wakacji i różnych pór roku - Słownictwo służące do opisu (prognozy) pogody dla czterech pór roku - Nazwy wybranych zjawisk przyrody - Tworzenie przysłówków - Konstrukcja umożliwiająca wyrażenie życzenia: <i>Погупали бы они!</i> - Stopień wyższy przymiotnika - Stopień wyższy przysłówka - Czas przeszły czasowników z sufiksem <i>ну-</i> - Pisownia przedrostka <i>по-</i> - Połączenie liczebników z rzeczownikiem <i>градус, градуса, градусов</i> - Konstrukcje służące do porównywania: <i>гораздо холоднее, не так холодно, как, теплее, чем</i> - Fonetyka: intonacja służąca do wyrażania emocji (IK-5).	- Opisywanie czynności wykonywanych w czasie poszczególnych pór roku - Relacjonowanie przebiegu własnych wakacji i wakacji innych osób - Wyrażanie życzenia względem zachowania osób trzecich - Opisywanie (prognozy) pogody dla czterech pór roku - Opisywanie ulubionej pory roku - Określanie zalet i wad poszczególnych pór roku - Porównywanie pogody - Wyrażanie emocji za pomocą konstrukcji IK-5.
Абитура s. 17	- Prognoza pogody. - Świat roślin.	- Słowa, wyrażenia i konstrukcje gramatyczne używane w prognozach pogody - Wyrażenia frazeologiczne zawierające nazwy wybranych drzew.	- Czytanie tekstów prognozy pogody - Formułowanie prognozy pogody dla wybranej pory roku - Wyjaśnianie znaczenia poznanych frazeologizmów.
s. 18-28	- Żywność: artykuły spożywcze. - Zakupy: sprzedawanie i kupowanie, sklepy, towary. - Moda: ubiór, dobór stroju w zależności od okazji.	- Nazwy podstawowych produktów żywnościowych - Nazwy sklepów i działów sklepowych - Nazwy ubrań i dodatków damskich oraz męskich - Słownictwo służące do opisu ubrań - Zwroty służące do wyrażania opinii na temat mody - Czasowniki: <i>одеваться/одеться (как?), одеть/одевать (кого? во что?), надеть/надевать (что на что?/на кого?)</i> - Zwroty: <i>следить за собой, одеваться со вкусом</i> - Konstrukcja typu: <i>мне есть что рассказать/депять</i> - Konstrukcje: <i>ходить по магазинам, зайти/пойти/идти/сбегать в магазин за (чем?) oraz мне/тебе/ему/нам (не) по карману; мне/ей пойдёт/идёт; пойдут/идут</i> - Pytania w mowie zależnej - Określenia objętości i opakowań, np. <i>стакан, пачка</i> - Niektóre rzeczowniki <i>pluralia tantum</i>: <i>брюки, духи, макароны</i> - Rzeczownik o odmiennym rodzaju gramatycznym niż w języku polskim: <i>браслет</i> - Rzeczowniki partytywne - Tryb rozkazujący - Krótki i dłuższy forma przymiotników.	- Nazywanie podstawowych produktów żywnościowych - Nazywanie sklepów i działów sklepowych - Przytaczanie pytań innych osób - Formułowanie poleceń - Nazywanie i opisywanie ubrań oraz strojów damskich i męskich - Wyrażanie własnej opinii na temat mody - Uzyskiwanie i udzielanie informacji na temat ubrań - Prowadzenie rozmowy podczas robienia zakupów - Wyrażanie oceny - Stwierdzanie faktu obiektywnego - Formułowanie wypowiedzi dotyczącej okazjonalnego stroju/ubioru.
Абитура s. 29	- Moda, pokaz mody. - Zakupy. - Impreza urodzinowa.	- Słowa, wyrażenia i konstrukcje gramatyczne używane: - do opisu ilustracji przedstawiającej pokaz mody oraz wyrażania własnej opinii na temat mody - przy prowadzeniu rozmowy dotyczącej zakupów - przy prowadzeniu rozmowy telefonicznej dotyczącej przebiegu imprezy urodzinowej.	- Opisywanie pokazu mody - Wyrażanie opinii na temat mody - Udzielanie i uzyskiwanie informacji w czasie rozmowy ze sprzedawcą na targu - Relacjonowanie przebiegu imprezy urodzinowej - Negocjowanie przy zakupach w sklepie z ubraniami.
3 s. 30-40	- Żywność: artykuły spożywcze, przygotowywanie potraw, posiłki, lokale gastronomiczne, przepisy kulinarne - Elementy wiedzy o Rosji: kuchnia rosyjska.	- Słownictwo i zwroty używane w przepisach kulinarnych - Nazwy wybranych tradycyjnych potraw rosyjskich - Słownictwo służące do opisu nawyków żywieniowych - Nazwy posiłków - Nazwy lokali gastronomicznych - Słowa i wyrażenia używane przy składaniu zamówienia w restauracji - Zwroty i wyrażenia służące do wyrażania opinii na temat fast foodów. - Falszywi przyjaciele: <i>дыня, тыква, сливки</i> - Liczebniki 2, 3, 4 w połączeniu z rzeczownikami i przymiotnikami - Zaimki nieokreślone z partykulą <i>-то i -нибудь</i> - Rzeczowniki różniące się rodzajem w języku polskim i rosyjskim: <i>котлета, суп, салат, ресторан</i> - Wybrane rzeczowniki <i>singularia tantum</i>: <i>морковь, картофель, фасоль, посуда</i> - Rzeczownik <i>pluralia tantum</i> <i>макароны</i> - Tryb przypuszczający - Odmiana w czasie teraźniejszym czasowników <i>есть i пить</i> - Liczebniki główne 100-1000 - Połączenie liczebników z rzeczownikiem <i>рубли, рубль, рублей (przypomnienie)</i>.	- Udzielanie i uzyskiwanie informacji na temat składników i sposobu przyrządzania potraw - Opisywanie nawyków żywieniowych własnych i innych osób - Stosowanie zaimków nieokreślonych - Wyrażanie opinii na temat jedzenia w fast foodach - Podawanie cen po rosyjsku - Składanie zamówienia w restauracji - Uzyskiwanie informacji na temat dań z karty restauracyjnej.

Rozdział	Tematyka	Materiał leksykalno-gramatyczny	Umiejętności
Абитура s. 41	- Tradycyjne parzenie i podawanie herbaty w Rosji - Wyjście do restauracji.	- Słowa, wyrażenia i konstrukcje gramatyczne używane: - w opisie tradycyjnego sposobu parzenia i podawania herbaty w Rosji - przy opisie ilustracji nawiązującej do jedzenia w restauracji oraz do wyrażania własnej opinii na temat chodzenia do restauracji - przy prowadzeniu rozmowy dotyczącej żywienia.	- Sluchanie ze zrozumieniem tekstu na temat zwyczaju parzenia i podawania herbaty w Rosji - Opisywanie ilustracji przedstawiającej ludzi w restauracji - Wyrażanie opinii na temat jedzenia w restauracji - Udzielanie i uzyskiwanie informacji na temat nawyków żywieniowych Polaków - Relacjonowanie wyjścia do restauracji.
s. 42-52	- Osłowiek: cechy charakteru, uczucia i emocje, wygląd zewnętrzny - Życie towarzyskie: prywatna korespondencja, zainteresowania, czas wolny.	- Nazwy pozytywnych i negatywnych cech charakteru - Zwroty służące do wyrażania własnej opinii (przypomnienie) - Słownictwo służące do opisu wyglądu (przypomnienie) - Nagłówki oraz zwroty rozpoczynające i kończące listy prywatne i oficjalne - Liczebniki porządkowe 1-31 (przypomnienie) - Nazwy miesięcy (przypomnienie) - Nazwy znaków zodiaku - Przymiotniki twarde- i miękkołematowe - Czasowniki считать (кого кем), (на)писать (кому), отправить/попучить oraz любить (что), любить депать (что), заниматься (чем), увлекаться (чем) - Zmiana miejsca akcentu w liczbie mnogiej rzeczowników zakończonych w liczbie pojedynczej na spółgłoskę lub znak miękki typu: дом – дома, учитель – учителя - Stopień wyższy przymiotników ze słowami более lub менее.	- Wyrażanie opinii na temat wybranych cech charakteru - Porównywanie cech charakteru - Opisywanie charakteru własnego i innych osób - Opisywanie wyglądu własnego i osób trzecich - Adresowanie listów do Rosji - Pisanie listu prywatnego na temat najlepszego przyjaciela/najlepszej przyjaciółki - Określanie swojej daty urodzenia (dzień + miesiąc) oraz innych osób - Charakteryzowanie cech ludzi spod różnych znaków zodiaku.
Абитура s. 53	- Dobre rady dla pesymistów - Cechy charakteru, wygląd	- Słowa, wyrażenia i konstrukcje gramatyczne używane przy udzielaniu rad oraz prowadzeniu rozmowy dotyczącej stanu psychicznego człowieka - Wyrażenia i konstrukcje używane w listach prywatnych.	- Czytanie ze zrozumieniem tekstu poświęconego sposobom walki z pesymizmem - Prowadzenie rozmowy w celu podtrzymania rozmówcy na duchu - Redagowanie listu prywatnego.
5 s. 54-64	- Sport: dyscypliny, sprzęt, imprezy sportowe - Zdrowie: podstawowe schorzenia, ich objawy, leczenie.	- Nazwy popularnych dyscyplin sportowych i niektórych sprzętów - Słownictwo służące do opisu szkolnej imprezy sportowej oraz meczu piłki nożnej - Słownictwo służące do opisu planu dnia sportowca - Słownictwo i zwroty dotyczące zalet i wad uprawiania sportu - Nazwy podstawowych chorób, ich objawów i sposobów leczenia - Czasownik играть z przyimkiem в i на - Konstrukcja: rzeczownik typu чемпионат, соревнования, матч + по + celownik - Zdania z orzeczeniem imiennym z zaimkami это, вот и всё - Zdania przyczynowe z przyimkami благодаря (кому, чему) oraz из-за (чего) - Czasowniki: заниматься (чем); за/болеть (чем), жаловаться (на что), идти (к кому?) - Konstrukcje: у меня ангина и у меня болит желудок - Nazwy wybranych zawodów mających tylko formę rodzaju męskiego: врач, дежурат, курьер, посол, судья - Nazwy wybranych specjalizacji lekarskich - Rzeczowniki mające inny rodzaj w języku polskim i rosyjskim, np. тренировка, диагноз, рецепт - Przyimki за i через.	- Redagowanie ogłoszeń informujących o zajęciach sportowych - Wypełnianie ankiety dotyczącej zajęć sportowych - Uzyskiwanie informacji na temat zajęć w klubie sportowym - Opisywanie szkolnej imprezy sportowej - Relacjonowanie przebiegu meczu piłki nożnej - Opisywanie planu dnia rosyjskiego sportowca - Wyrażanie opinii na temat zalet i wad uprawiania sportu - Wyrażanie przyczyny - Opisywanie dolegliwości, przebiegu choroby i leczenia.
Абитура s. 65	- Wizyta u lekarza. - Kondycja fizyczna młodych Polaków - Uprawianie sportu.	- Słowa, wyrażenia i konstrukcje gramatyczne przydatne do: - opisu ilustracji przedstawiającej wizytę dziecka u lekarza oraz dyskusji na temat zdrowia - sformułowania wypowiedzi pisemnej w formie maila na temat kondycji fizycznej młodych Polaków - przeprowadzenia rozmowy na temat zdrowia oraz uprawiania sportu.	- Opisywanie ilustracji i prowadzenie rozmowy na temat wizyt u lekarza - Redagowanie listu prywatnego (e-mail) na temat popularności sportu wśród młodych Polaków - Uzyskiwanie i udzielanie informacji w trakcie umawiania się na wizytę z lekarzem - Negocjowanie warunków wspólnego uprawiania sportu z kolegą/koleżanką.
6	Elementy wiedzy o Rosji: Kolej Transsyberyjska, Peterhof, Sankt Petersburg, Wielkanoc.	- Słownictwo związane z koleją Transsyberyjską, zabytkami Peterhofu i Sankt Petersburga - Słownictwo związane z obchodami Wielkanocy w Rosji.	Zdobywanie informacji kulturoznawczych i dotyczących realiów życia w Rosji.
Komentarz gramatyczny str. 70 Słowniczek str. 82			

Лéтом мы были в Пóльше

1. Posłuchaj opowiadania Nataszy na temat jej wakacji.
2. Z podanych pod tekstem zakończeń zdań wybierz zgodne z wysłuchaną relacją. 1

1

numer
nagrania

В сентябрé началíсь уро́ки в шко́ле. На уро́ке ру́сского язы́ка Ната́ша рассказывае́т о кани́кулах в Пóльше.

Моё́ любíмое вре́мя го́да – ле́то, потому́ что ле́том кани́кулы. Э́то любя́т все учени́ки: не на́до встава́ть ра́но, спеши́ть в шко́лу, е́сть вре́мя отдохну́ть.

И вот в э́том го́ду часть кани́кул мы с Са́шей прове́ли у на́ших друзе́й в По́знани. О́ни нас пригласи́ли на три неде́ли.

Воо́бще ле́то в Пóльше в э́том го́ду бы́ло тёплое, со́лнечное. По́года нас балова́ла. Мы прие́хали тудá в нача́ле а́вгуста. Пе́рвые две неде́ли бы́ло жа́рко, не́бо бы́ло безо́блачное, температу́ра во́здуха дости́гала тридцати́ гра́дусов. В такие со́лнечные, зно́йные дни мы е́здили на велосипе́дах на о́зеро загора́ть и купа́ться. Вот отку́да мой прекра́сный зага́р.

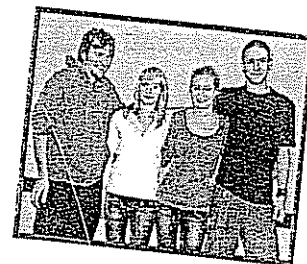
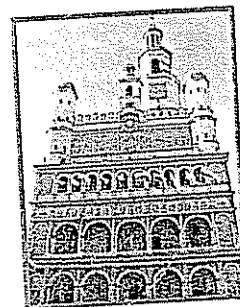
Пото́м по́года немно́го испóртилась: температу́ра пони́зилась до двадца́ти гра́дусов, не́бо бы́ло па́смурное, вре́мя от вре́мени шёл дождь. В дождли́вые дни мы осмáтривали го́род, встреча́лись с друзья́ми А́ни и Па́вля и ходи́ли на дискоте́ки, в о́бщем, мы, мо́жно сказа́ть, тусова́лись. Мы с А́ней то́же ходи́ли по магази́нам – в а́вгусте ле́тние распрода́жи. Мы э́то, коне́чно, де́лали без ма́льчиков, им в магази́нах скучно́. Мы вели́колепно прове́ли вре́мя, привезли́ мно́го воспомина́ний и фотогра́фий.

Лéто в Пóльше
начина́ется

21

(два́дцать пе́рвого)

ию́ня

ле́тние ме́сяцы:
ию́нь, ию́ль, а́вгуст

W Rosji za
początek lata
przyjmuje się
1 czerwca.

1. Ле́то – э́то любíмое вре́мя
го́да Ната́ши, потому́ что	3. Ле́то в Пóльше в э́том
го́ду
a. не на́до учи́ться.	a. бы́ло жа́ркое и без
дожде́й.
b. нет уро́ков и дома́шних
зада́ний.	b. бы́ло тёплое.
c. не на́до встава́ть ра́но,
спеши́ть в шко́лу.	c. бы́ло дождли́вое.

2. Ната́ша с Са́шей бы́ли
в Пóльше	4. В со́лнечные дни Ната́ша
с А́ней, Па́влом и Са́шей
a. две неде́ли.	a. гуля́ли по го́роду.
b. в ию́ле.	b. е́здили на о́зеро.
c. три неде́ли.	c. встреча́лись с друзья́ми.

5. Когда́ похоло́дало,
де́вушки
- a. е́здили на экску́рсии на
велосипе́дах.
- b. ходи́ли по магази́нам.
- c. встреча́лись с друзья́ми,
тусова́лись и ходи́ли по
магази́нам.

2. Прочитай оповідання Натаси і знайди в ній подані нижче слова і вираження.

- ulubiona pora roku – _____
- upalnie – _____
- słoneczne lato – _____
- bezchmurne niebo – _____
- upalne dni – _____
- temperatura obniżyła się – _____
- deszczowy dzień – _____
- wcześniej wstawać – _____
- jeździć na rowerze – _____
- opalać się – _____
- chodzić po sklepach – _____
- spotykać się z przyjaciółmi – _____
- wspaniale spędzić czas – _____

3. Opowiedz, jak Natasa i Sasa spędzili wakacje w Poznaniu. Powiedz, co robili i jaką mieli pogodę. Wykorzystaj konstrukcję opisaną obok.

4. Zapoznaj się z treścią komentarza gramatycznego. Następnie przekształć poniższe zdania wg wzoru.

Мы с Натасей поехали в Познань.
(Ja i Natasa pojechaliśmy do Poznania.)
Вы с Павлом пришли раньше.
(Ty i Paweł przyszliście wcześniej.)
Он с Аней принес подарок.
(On/Ona i Ania przyniesli/przyniosły prezent.)

Летом погода жаркая. Летом так жарко!

1. Летом бывает знойная погода.

Летом так _____.

2. На озере отдых хороший.

На озере _____ отдохнуть.

3. На улице чудесная погода.

На улице _____.

4. Иногда была дождливая погода.

Иногда _____.

5. Этот подарок дорогой.

Он стоит _____.

Przysłówki to nieodmienna część mowy. Podobnie jak w języku polskim, odpowiadają na pytania: **как?** (всего), **когда?** (вчера), **где?** (здесь), **куда?** (туда/сюда), **откуда?** (оттуда), **сколько?** (много, дорого). Przysłówki tworzy się na ogół od przymiotników poprzez zmianę końcówki rodzajowej na -o lub -e, np.: **дорогой** – **дорого**, **жаркий** – **жарко**, **лучший** – **лучше**, **красивый** – **красиво**. (Uwaga! Na -e kończą się zwykle nieregularne formy, o których jest mowa w komentarzu gramatycznym na końcu podręcznika. Na str. 77 znajdziesz też informacje o innych sposobach tworzenia przysłówków).

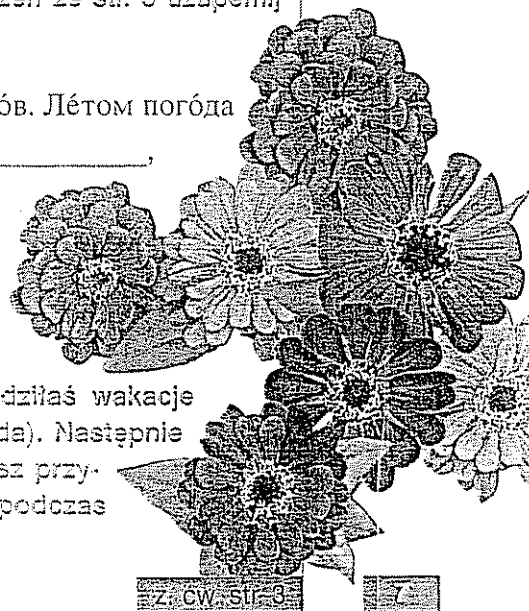
5. Na podstawie tekstu z ćw. 1. oraz mapy słów z zeszytu ćwiczeń ze str. 5 uzupełnij wypowiedź dotyczącą lata.

Лето – это _____ время года для учеников. Летом погода _____, температура _____, а небо _____.

6. Opowiedz koledze/koleżance o tegorocznym lecie.

В этом году лето...

7. Przygotuj plan wypowiedzi ustnej o tym, jak spędziłeś/spędziłaś wakacje (gdzie i z kim byłeś/byłaś, co robiłeś/robiłaś, jaka była pogoda). Następnie opowiedz o tym swoim kolegom/koleżankom w klasie. Możesz przygotować też prezentację, wykorzystując zdjęcia zrobione podczas wakacji. Użyj konstrukcji „мы с...”.

Осенью бывает сыро

1. Posłuchaj nagrania i zaznacz, czy podane pod tekstem zdania są zgodne z jego treścią (P), czy – nie (F). 2

(...)

- Привёт, Наташа! Привёт, Саша! Как живёте?
- Привёт! Отлично! Мы как раз про погоду говорили.
- Саш, Наташа наверно уже как Анна в куртке ходит?
- Да. И она ко мне пристала, что я в шортах! Тепло ведь!
- Кстати, какая у вас погода?
- Вчера было сыро и неприятно, пасмурно, дул сильный ветер. Я даже куртку надела и на всякий пожарный случай с зонтиком ходила.
- У нас вчера тоже. И дождь, как из ведра, и ветер, холодно. Я до нитки промокла.
- Зато сегодня «золотая осень»: теплее, чем вчера: 20 градусов и солнце.
- У нас так было позавчера: на небе ни одной тучки, приятно. Везде лежат жёлтые, красные листья. Со вчерашнего дня похолодало и мне кажется, с каждым днём становится холоднее.
- Наташа, а ты любишь грибы собирать?
- Обожаю! Я себе вчера купила шапочку. Просто кайф! Я её надену в субботу, когда в лес за грибами всей семьёй поедём.
- Слышишь, Павел? Они только про шмотки и погоду разговаривать умеют! Нам с тобой наверно сегодня не поговорить!
- Да, лучше бы мы сами поговорили!
- А теперь мне уже надо спешить!
- Тогда пока, друзья!
- Пока!

Осень в Польше
начинается
23
(двадцать третьего)
сентября
осенние месяцы:
сентябрь, октябрь,
ноябрь

к шести
– około godziny
szóstej

W Rosji za początek jesieni przyjmuje się 1 września.

1. Наташа к шести приходит к Саше.
2. Сегодня у Саши тепло.
3. Аня и Павел уже в сети.
4. Вчера в Польше было сыро и неприятно.
5. В Москве вчера было тепло.
6. Наташа вчера купила классную куртку.
7. Аня в субботу собирается в лес за грибами.
8. Мальчики не успели поговорить как следует.

P	F
☐	☒
☒	☐
☒	☐
☒	☐
☐	☒
☐	☒
☐	☒
☒	☐

2. Przeczytaj fragment rozmowy Ani, Nataszy, Pawła i Saszy i uzupełnij jej streszczenie.

Наташа и Саша встретились, чтобы _____.
Он говорили о _____. В России и Польше уже _____,
но на дворе _____, хотя погода часто меняется.

Вчера в Познани и Москве было _____ и _____. В Москве полил _____ как из _____ и Наташа промокла _____.

Зато позавчера было лучше: _____.

А сегодня в Польше _____, тепло: 20 _____.

У осени свои достоинства: красивые _____, _____ листья, а в лесу можно _____.

3. Posłuchaj dwukrotnie nagrania i sprawdź, czy prawidłowo wykonałeś/wykonałaś ćw. 2. Skoryguj ewentualne błędy. 3

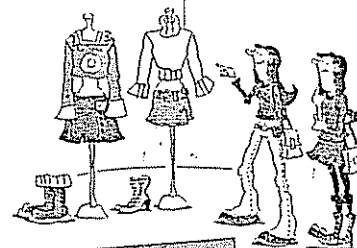
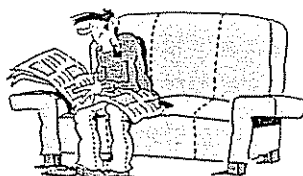
4. Przedstawione na rysunkach osoby mają pewne przyzwyczajenia. Twoim zdaniem byłoby lepiej, gdyby poświęciły czas czemuś innemu. Wyraź to za pomocą konstrukcji omówionej obok.

Za pomocą formy czasu przeszłego oraz **бы** można wyrazić swoje życzenie odnośnie do innych osób, zwłaszcza gdy krytykuje się czyjeś przyzwyczajenia i wskazuje, co dana osoba powinna robić. Они только про шмотки и погоду разговаривать умеют! (Oni/One tylko o ciuchach i pogodzie potrafią rozmawiać!) Лучше бы они почитали!/Почитали бы они! (Niech by poczytali/poczytali!)

gramatyka

Агнешка

Агнешка только то и делает, что телек смотрит. Лучше бы она почитала!/Почитала бы она!

Иван Павлович

Бера Апександровна

Олеся

Виктория Катя

5. Zapoznaj się z treścią gramatyki i odpowiedz полными предложениями на вопросы.

gramatyka

1. В этом году какое время года было теплее – весна или осень? 2. Сегодня ветер сильнее, чем вчера? 3. Лето в этом году было жарче, чем в прошлом? 4. В какое время года можно легче одеваться? 5. Когда чаще идет дождь – летом или осенью? 6. Когда погода хуже – весной или осенью?

6. Opowiedz o wczorajszej i dzisiejszej pogodzie, porównując je.

7. Opowiedz o zaletach jesieni. Co można robić o tej porze roku, gdy jest ładna pogoda? Wykorzystaj podane słownictwo.

W języku rosyjskim stopień wyższy przymiotników i przysłówków można tworzyć przez dodanie do tematu danego przymiotnika lub przysłówka odpowiedniego sufiksu (tzw. stopniowanie proste):

- ее
 - (какой?) тёплый – теплее, холодный – холоднее (przymiotnik);
 - (как?) тепло – теплее, холодно – холоднее (przysłówek);
- е (w tym wypadku często następuje wymiana liter w temacie)
 - (какой?) жаркий – жарче, дорогой – дороже (przymiotnik);
 - (как?) жарко – жарче, дорого – дороже (przysłówek);

Forma stopnia wyższego jest wspólna dla przymiotników i przysłówków: теплее = cieplejszy (przymiotnik) oraz bardziej ciepło/cieplej (przysłówek).

Niektóre przymiotniki i przysłówki tworzą stopień wyższy nieregularnie, np. плохой – хуже. (Więcej przykładów na str. 75 i 77.)

Осенью холодно, но можно кататься (ездить) на велосипеде.

ходить на прогулки • собирать грибы • делать букеты из листьев • собирать каштаны

8. Wolisz lato, czy jesień? Porównaj te pory roku.

9. Posłuchaj wiersza rosyjskiej poetki Агнии Барто i powiedz, o czym on jest. 4

предпочитать – wolęć

Сего́дня ожи́дается снегопа́д

Зима в Польше
начинается
22
(двадцать второго)
декабря
зимние месяцы:
декабрь, январь,
февраль

В Росси́и за
пocчáтeк
зимы́ при́й-
му́е się
1 груднiа.

се́верный
– północny

1. Na podstawie usłyszanej dwukrotnie prognozy pogody uzupełnij dane w tabeli. 5

10	Температура днём	– (мінус)
11	Температура ночью	– (мінус)
12	Снег	
13	Ветер	
14	Влажность	

2. Przeczytaj e-mail Saszy i zaznacz pod tekstem zdania zgodne z jego treścią.

От кого: sasza@yahoo.ru

Кому: Павел

Тема: Привет!

Приве́т, дру́жок!

Как пожива́ешь? К нам, мо́жно сказа́ть, при́шла долгожа́дная зима́. Темпера́тура днём –10 (по Це́льсию), предста́вляешь? Но́чью го́раздо холо́днее. При то́м не́бо безобла́чное и со́лнце све́тит. Но сего́дня не так хо́лодно, как вчера́. Со вчера́шнего дня и́дёт гу́стой снег – сего́дня на пере́мене мы с па́цанами* обяза́тельно в сне́жки поигра́ем! Пра́вда, ве́тер ду́ет дово́льно си́льный, без перча́ток мо́жно ру́ки отморо́зить. И ша́пку на́до надéть – так мне ма́ма сказа́ла с у́тра. Я, ко́нечно, пошу́тил, что с ка́пюшо́м хоро́шо, но во́здух моро́зный и без ша́пки и ша́рфа ни́как! Я вчера́ просто́ял полчаса́ на остано́вке и у́жасно замёрз и прозя́б. А вот в про́шлую зиму́ моро́з был та́кой же – как те́перь. Тогда́ сна́чала подморо́зило, потóм немно́жко потепле́ло и о́пять похоло́дало и была́ та́кая гололе́дица, что по у́лице невозмо́жно бы́ло пройти́ без акроба́тики. Но я люблю́ зиму́! Я люблю́ на ко́ньках ката́ться, в хоккéй игра́ть. А у ба́бушки в дере́вне на лы́жах хо́жу. Снег сверка́ет, искри́тся, кру́жится, а я вниз с го́рки! Эх, красота́! Види́шь, Па́влуша, я над де́вушками шу́тил, что они́ о пого́де, а сам ско́лько настро́ил! А ты зиму́ люби́шь? И ка́кая она́ у вас?

Ну, пока́, мне в шко́лу на́до собира́ться.

Са́ша.

gramatyka

Niektóre czasowniki z sufiksem **ny**, jak np. замёрзнуть, (пр)озябнуть, промóкнуть przy odmianie w czasie przeszłym tracą sufiks **ny** i w rodzaju męskim nie mają końcówek:

замёрз	(пр)озяб	промóк
замёрзла	(пр)озябла	промóкла
замёрзло	(пр)озябло	промóкло
замёрзли	(пр)озябли	промóкли

1. Наступи́ла долгожа́дная зима́. ☒
2. Со вчера́шнего дня пого́да ста́ла тепле́е. ☐
3. Без перча́ток о́чень хо́лодно. ☒
4. Вчера́ к ве́черу подморо́зило. ☐
5. Без ша́пки и ша́рфа мо́жно замёрзнуть. ☐
6. Про́шлая зима́ была́ ле́гче. ☐
7. Са́ша любíт ката́ться на ко́ньках. ☐
8. Он ката́ется на ко́ньках у́ ба́бушки. ☐

3. Tata Sasy interesuje się meteorologią i często zapisuje, jaka pogoda była danego dnia. Porównaj pogodę w poszczególnych dni tygodnia na podstawie jego notatek. Wykorzystaj podane słownictwo.

не так холодно, как • такой же мороз, как •
гораздо холоднее, чем • такая же температура, как

Понедельник -12°C, сильный ветер
Вторник -10°C, сильный ветер, снегопад
Среда -13°C, меньше ветра, сильный снег
Четверг -8°C, без ветра, полметра снега у подъезда
Пятница -12°C, ветер, полметра снега у подъезда

полчасá, полмётра, полкило, пол-Европы, пол-лимона, пол-Москвы

Предrostek пол pisze się łącznie z wyrazem zaczynającym się od spółgłoski, a z łącznikiem, gdy wyraz zaczyna się na samogłoskę, л lub jest nazwą własną.

В четверг было не так холодно, как в понедельник.

4. Uzupełnij rubryki słownictwem dotyczącym zimy na podstawie tekstu z ćw. 2.

зима	
ПЛЮСЫ	МИНУСЫ
красивый зимний день	пасмурный, некрасивый зимний день
на улице мороз, но очень приятно	простуда (простудиться) простужение
ходить на лыжах	насморк, кашель
праздновать Рождество	рано становится темно
наряжать ёлку	спякота, духота, жара
получать (дélать) подарки	морозы доходят до -20 по Цельсию
небо ясное, лазурное	отморозить нос, лицо, уши
в выходные дни	длительная зима, ранняя весна
в выходные дни	много снега, ветра
в выходные дни	без снега и морозов
в выходные дни	снег тает

5. Opowiedz o plusach i minusach zimy.

6. Napisz e-mail do kolegi/koleżanki z Rosji, w którym opiszesz zimę w Polsce.

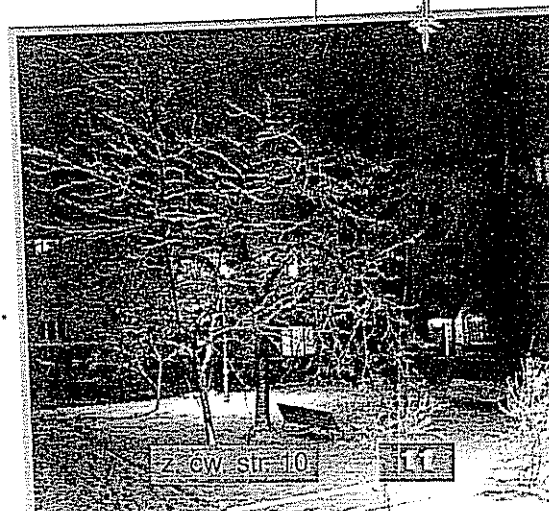
7. Posłuchaj wiersza rosyjskiego poety, pisarza dziecięcego, Валентина Берестова. Następnie przeczytaj go, naśladując lektora. 6

Снегопад
День настал.
И вдруг стемнело.
Свет заглох. Глядим в окно.
Снег ложится белый-белый.
Отчего же так темно?

Любимые стихи, «Аст-пресс», Москва 1997

8. Posłuchaj rosyjskiego powiedzonka i powtórz je za lektorem. 7

Любишь кататься, люби и саночки возить.

1. Posłuchaj listu Natalisy, śledząc tekst. Następnie go przeczytaj i odpowiedz na pytania pod tekstem. 8

Привет, Аня!

Я подумала, что тебе будет приятно получить нормальное письмо. Все теперь пишут маме и эмс-ки, а ведь это приятно найти письмо в почтовом ящике. Кстати, настроение у меня поправилось, потому что весна на дворе, становится всё теплее и теплее.

Весна в этом году долго не приходила и мне надоело сидеть дома. И вот наконец, когда снег растаял, мы с друзьями решили поехать за город. Мы договорились на выходные в девять утра, купили билеты и сели на поезд. Минут через тридцать мы вышли на небольшой станции и пошли пешком в лес. В лесу весна была уже заметна. На деревьях распускались листья, после первых подснежников зацвели весенние цветы.

Мы вышли на опушку леса и только тогда увидели большую чёрную тучу. Мы не успели спрятаться, как разразилась буря, зашуркали листья. Мы бегали по веткам, но пока добегали до укрытия, мы промокли до нитки. Мы ждали пощады и смотрели, как вода стекает с крыш. Так закончилась наша прогулка в поисках весны.

Вот и всё, напиши мне, пожалуйста, что у тебя. Целую, Наташа.

* W wyrażeniach przyimkowych, takich jak np. за город, akcentuje się przyimek.

1. Почему Наташа пишет письмо?
2. Почему у неё улучшилось настроение?
3. Где Наташа договорилась встретиться с друзьями и на чём они отправились в лес?
4. Какие признаки весны были видны в лесу?
5. Что случилось, когда они вышли на опушку леса?
6. Где они спрятались?

2. Opowiedz, jak wyglądała wycieczka Natalisy.

3. Znajdź w tekście ów. 1. tłumaczenie podanych słów i zwrotów.

wiosna długo nie przychodziła

—

roztopił się śnieg —

na drzewach pojawiały się liście —

przebiśniegi zakwitły —

rozszalała się burza —

przemokliśmy do suchej nitki —

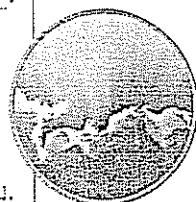
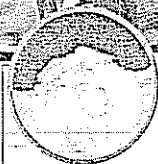
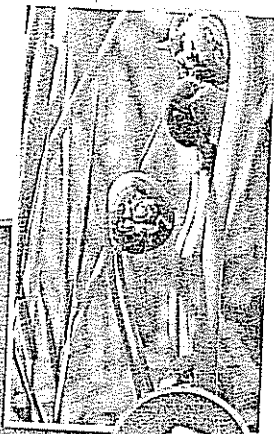
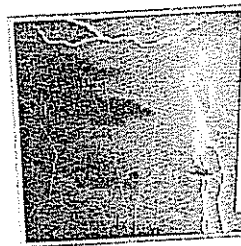
W Rosji za początek wiosny przyjmuje się 1 marca.

4. Uzupełnij opis wiosennych zmian w przyrodzie podanymi słowami i zwrotami.

раскаты грома • тает снег • приходила • набухают •
ранняя / долгожданная / тёплая • засверкали молнии

1. Пришла _____ весна.
2. В этом году весна долго не _____.
3. На полях, в лесах _____.
4. На деревьях _____ почки.
5. Надвинулась гроза, слышны _____.
6. Когда вдруг разразилась буря, на небе _____.

5. Rzeczowniki w nawiasach postaw w odpowiednim przypadku. Odmianę rzeczowników *туча, дождь, лужа* znajdziesz w komentarzu gramatycznym na str. 70.

1. Из-за (туча) _____ выглянуло солнце и осветило всё радостным светом.
2. После (дождь) _____ на улице образовалось много (лужа) _____.
3. С (крыша) _____ падали капли (дождь) _____.
4. Зелень (травы) _____, которую омывал дождь, радовала глаза.
5. По небу плывут тяжёлые (тучи) _____.
6. Крыши домов были мокры от (дождь) _____.

6. Na podstawie tekstu oraz zwrotów z ćw. 3. i 4. opowiedz o typowym wiosennym dniu.

7. Posłuchaj wypowiedzi czworga młodych Rosjan na temat ich ulubionej pory roku. Zaznacz, kto z nich jaką porę roku lubi najbardziej, i napisz dlaczego. 9

	Время года				Почему?
	весна	лето	осень	зима	
1. Антон					Летом можно гулять в парке и купаться в реке.
2. Маша					На улице тепло и солнечно.
3. Сергей					В это время года можно увидеть красивые пейзажи.
4. Тамара					В это время года можно увидеть красивые пейзажи.

8. Jaką porę roku lubisz najbardziej? Dlaczego właśnie tę?

• Porozmawiaj z kolegą/koleżanką.

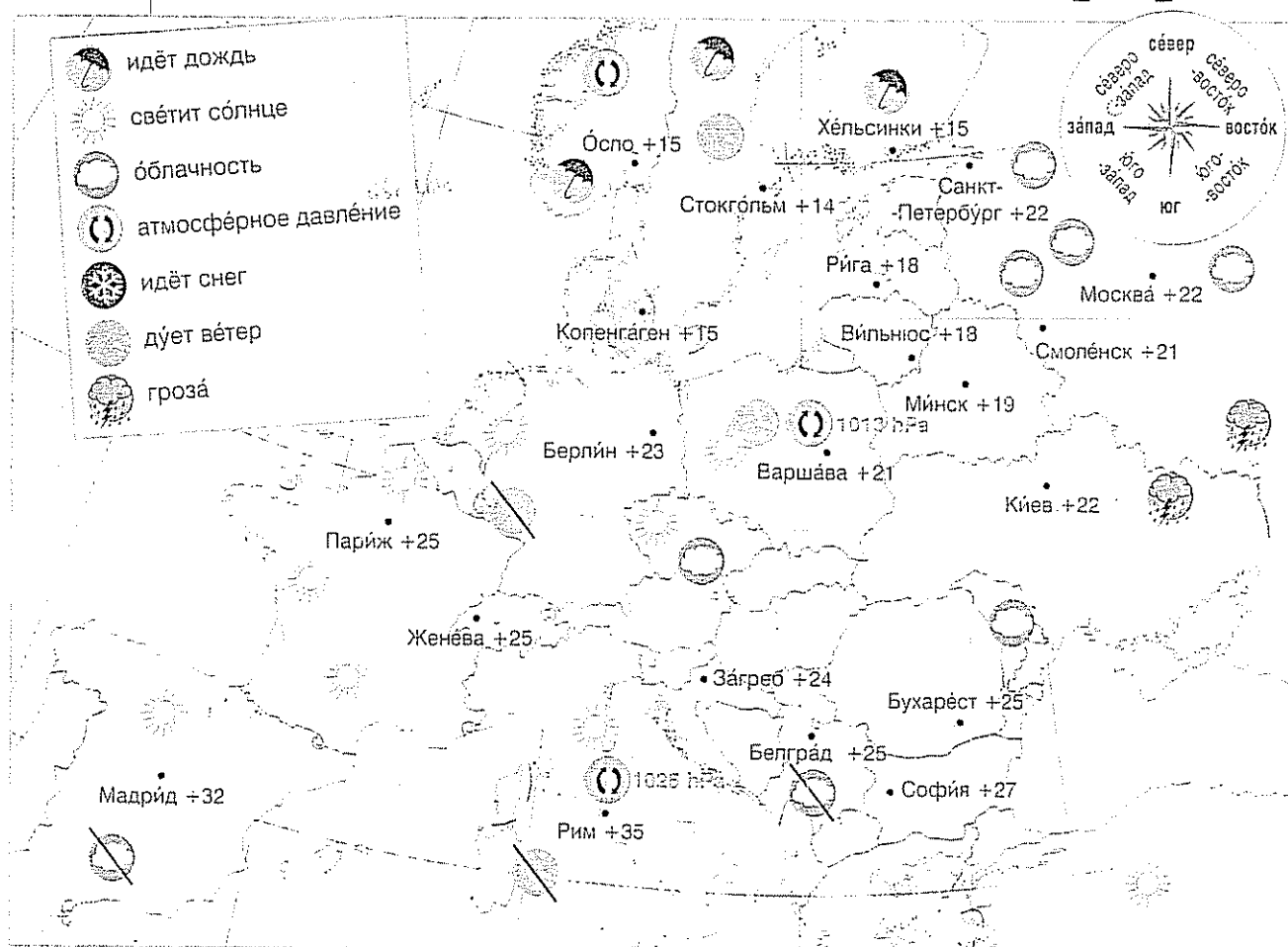
9. Posłuchaj wiersza rosyjskiego poety

• Изана Захаровича Сүрикова, а następnie przeczytaj utwór, naśladując lektora. 10

Весна

Хороша весна-царица,
В плащ цветной одета!
Много в воздухе разлито
И тепла, и света...

Сводка погоды

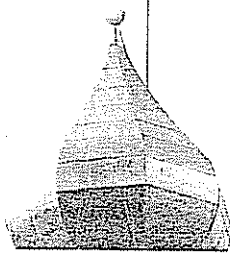
1. Posłuchaj nagrania i wskaż na mapie miejsce, o którym mowa. 11

Сегодня на юго-западе Европы температура воздуха достигнет +35° градусов. Ожидается солнечная, безоблачная погода. Дождя будем ждать до следующей недели, атмосферное давление в норме. Безветренная погода будет стоять до пятницы. Следующие дни – жара. Не забывайте брать с собой в город бутылку минеральной воды! Кстати, вода в реках, озёрах и в море тёплая – это будет время прогулок и отдыха.

2. Na podstawie danych z mapy uzupełnij poniższe zdania.

- На северо-востоке большая температура днём будет по Цельсию.
- На западе Европы
- В Варшаве умеренное.
- На севере и сильный северо-восточный
- На востоке Европы возможны

3. Posłuchaj nagrania i sprawdź, czy prawidłowo wykonałeś/wykonałaś ćw. 2. 12

Ze względu na rozległy obszar, jaki zajmuje Rosja, klimat jest bardzo zróżnicowany. Na północy kraju panuje klimat polarny i subpolarny. Część europejska i południowo-wsch. Rosji leży głównie w strefie klimatu umiarkowanego. W centrum kraju przeważają cechy kontynentalne, a najcieplejszym miejscem jest obszar Morza Czarnego, znajdujący się w strefie podzwrotnikowej.

4. Posłuchaj fragmentu prognozy pogody dla całego świata i zapisz, jaką temperaturę przewiduje się w wymienionych miastach.

🔊 13

температура в °C

1. Лиссабон	<u>15°C</u>	5. Москва	<u>2°C</u>
2. Оттава	<u>-5°C</u>	6. Париж	<u>1°C</u>
3. Волгоград	<u>15°C</u>	7. Варшава	<u>3°C</u>
4. Тель-Авив	<u>22°C</u>	8. Берлин	<u>2°C</u>

один градус

два
три
четыре } градуса

пять ↑ градусов

5. Ответь, сколько градусов ожидается для каждого из городов, перечисленных в з. 4.

В Лиссабоне будет ...

6. Опиши прогноз погоды для одного произвольно выбранного региона, представленного на карте со стороны обложки.

7. Сравни погоду, отмеченную на карте в районе Польши с погодой в dniu dzisiejszym.

8. Возьмешь участие в кастинге на презентера/презентера погоды. Представь, насколько профессионально, насколько, насколько прогноз погоды на сегодня.

9. Прочитай информацию из рубрики фонетика. Послушай чтения предложений лектором, а затем повторь их с соблюдением правильной интонации. 🔊 14

10. Послушай запись и повторяй предложения за лектором. 🔊 15

11. Послушай запись. Затем прочитай диалог с другом/подругой, соблюдая правильную интонацию. 🔊 16

Конструкция интонационная ИК-5 служит прежде всего для эмоционального подчеркивания фактов. Конструкция та:

- встречается чаще всего в предложениях восклицательных, начинающихся с местоимения:

Како́ хорошо! Како́ плохо! Како́ много! Како́й сегодня день! Како́ он плывет!

- может также встречаться в предложениях без местоимения:

Э́то о́чень интересный город!

- усиливает, подчеркивает оценку:

Я не был там пять ле́т. (подтверждение факта)

Я не был там пя́ть лет. (уже пять лет, т.е. так долго)

- позволяет отличить вопрос от оценки:

Како́й сегодня день? и Како́й се́годня день!

Кака́я у него́ специа́льность? и Кака́я у него́ специа́льность!

1. – Како́, тепло́ сегодня?
– Тепло́!
2. – Каки́е у него́ кни́ги?
– Да! О́чень хорошие!

3. – Како́ красива́ весна́!
– Да, се́годня о́чень тепло́!
4. – Како́, хо́лодно сегодня?
– Не́т, се́годня тепло́!

12. Работайте в парах. Договоритесь согласно интонации, выраженной интонацией. Затем поменяйтесь ролями.

1. а. – Кака́я по́года?
– Се́годня хо́лодно.
б. – Кака́я по́года!
– Да, о́чень тепло́!
2. а. – Кака́я те́мпература?
– ...
б. – Кака́я те́мпература!
– ...

3. а. – Како́й се́годня ве́тер?
– ...
б. – Како́й се́годня ве́тер!
– ...
4. а. – Како́й се́годня мо́роз?
– ...
б. – Како́й се́годня мо́роз!
– ...

5. а. – Како́е се́годня давле́ние?
– ...
б. – Како́е се́годня давле́ние!
– ...

Повторёнье – мать учёнья!

1. Posłuchaj prognoz pogody i zaznacz, jakiej pory roku ona dotyczy. 17

весна лето осень зима

2. Na podstawie wysłuchanego tekstu oraz informacji w tabeli przedstaw prognozę pogody dla Moskwy i jej okolic na dziś i kolejne dni. 18

По сообщению метеоцентра, сегодня днём в Москвѣ и Москѡвской области ожидается облачная погода с прояснениями, небольшой снег. Местами снег с дождѣм. Вѣтер западный, умеренный до сильного, 5-10 метров в секунду. Атмосферное давление к вечеру будет понижаться. Температура воздуха днём –6 до –2 градусов мороза, ночью до –12. Возможен обильный снегопад и метель.

	Завтра	Послезавтра
 температура днём	–6 до –10	–5 до –7
 температура ночью	до –12	до –10
 снег	обильный, метель	обильный
 вѣтер	западный, сильный 10 метров в секунду	северный, сильный до умеренного, 5-10 метров в секунду
 облачность	большая с прояснениями	средняя
 давление	высокое	среднее, к вечеру будет понижаться

3. Ułóż z kolegą/koleżanką prognozę pogody na letni dzień.

4. Podzielcie się na 4 zespoły. Każdy zespół losuje porę roku. Następnie, pracując w grupach, opracujcie listę zalet wylosowanej pory roku.

5. Rozwiąż zagadki.

1.
Пусты поля,
Молкнет земля,
Дождь поливает.
Когда это бывает?

2.
Тает снежок,
Ожил лужок,
День прибывает.
Когда это бывает?

3.
Снег на полях,
Лед на реках,
Ветер гуляет.
Когда это бывает?

4.
Солнце печёт,
Липа цветёт,
Роса поспевает.
Когда это бывает?

6. Wyróżnione zaimki zastąp konstrukcją my/вы/они с...,
a czasowniki z nawiasów zapisz w odpowiedniej formie.

- Я и ты _____ (жить) _____ в одном доме.
- Я и он _____ (написать) _____ вместе книгу.
- Я и они _____ не (любить) _____ зиму.
- Ты и он _____ (любить) _____ играть в снежки.
- Я и она _____ (ездить) _____ в лес за грибами.
- Ты и они _____ (поехать) _____ на озеро.

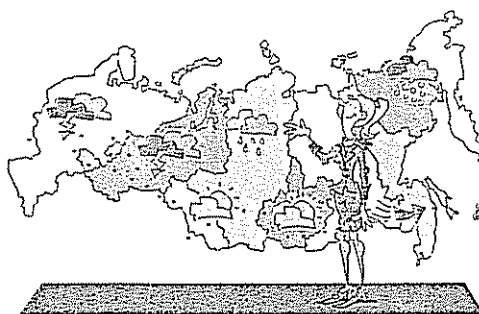
Абиту́ра на ура́!

ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

- 1 Przeczytaj prognozy pogody i zaznacz, w której z nich jest mowa o:

- spadku temperatury
- spodziewanych opadach deszczu lub śniegu
- zachmurzeniu
- ciśnieniu
- silnym wietrze

1.	2.
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

❶ Сегодня на северо-востоке страны ожидается понижение температуры воздуха до минус 25 градусов, обильный снегопад, густые снежные метели. Ветер местами порывистый – западный. Атмосферное давление повышается.

Внимание водители! К сумеркам состояние дорог может резко ухудшиться и путешествовать будет опасно. Завтра температура повысится до минус 15 градусов, но, к сожалению, снегопад не прекратится, будет дуть сильный ветер.

❷ Завтра в северо-западной части Европы ожидается дождливая погода, небо облачное, бессолнечное, температура воздуха 11-12 градусов, холодно и сыро. Будет дуть сильный северо-восточный ветер. Следующая неделя не принесёт никаких изменений в погоде, постоянно можно ожидать дождя, так что советуем носить зонтик или непромокаемое пальто. Понижается атмосферное давление. Метеозависимые люди могут чувствовать себя плохо.

WYPOWIEDŹ USTNA

- 2 Podzielcie się na cztery grupy. Następnie opracujcie prognozę pogody na jeden wybrany dzień: wiosenny, letni, jesienny lub zimowy. Po przygotowaniu prognozy zaprezentujcie ją na forum klasy.

- 3 W słowniku frazeologizmów znajdź podane niżej zwroty (1.–6.). Tam, gdzie to możliwe, podaj ich polski odpowiednik. Następnie dopasuj opisy A.–F. do właściwych wyrażeń.

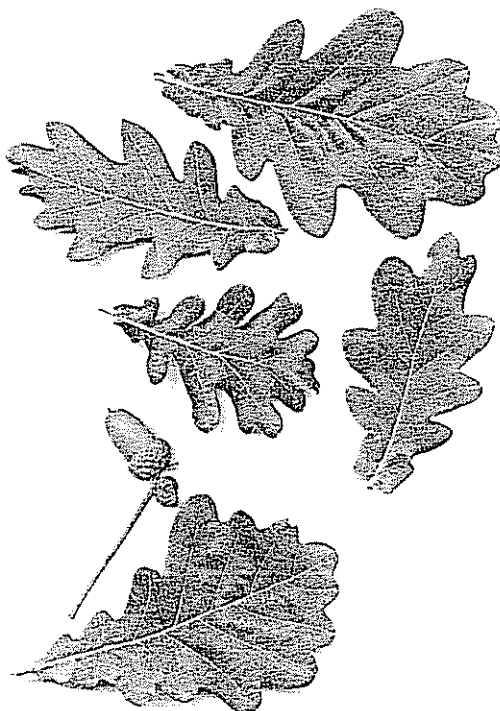
1. крепкий как дуб
2. дрожит как осина (осиновый лист)
3. стройный как тополь
4. толстый как баобаб
5. заблудиться в трёх соснах
6. чем дальше в лес, тем больше дров

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

- A. всего бояться, дрожит от страха
- B. сильный, здоровый человек
- C. по ходу дела становится труднее
- D. растеряться, даже в несложной ситуации
- E. большой, крепкий
- F. красивый, высокий

- 4 Nie rozumiesz, co oznaczają zwroty z ćw. 3. Poproś kolegę/koleżankę o wyjaśnienie.

- Не знаю, что значит: дрожит как осина.
- Так скажем о человеке, который всего боится.

«СТРАШНЫЙ СОН» — В МАГАЗИНЕ

1. Posłuchaj listu Ani, śledząc tekst. Następnie go przeczytaj i zaznacz, które stwierdzenia są zgodne z relacją Ani (P), a które – nie (F). 19

Привет, Наташа!

Спасибо тебе за нормальное письмо. Ты права, очень приятно получить письмо, написанное от руки, на красивой бумаге. Ну вот и я решила ответить тебе именно таким образом.

Вчера мне снилось, что я, как обычно по понедельникам, отправилась с мамой в продовольственный магазин за покупками. Там всегда широкий ассортимент товаров. Мы подъехали, взяли тележку, заходим в магазин, а там какой-то праздник: цветы, шары. Но мы не задерживались, у нас был список всех покупок. Мы направились в мясной отдел, мама хотела купить свиные отбивные и копчености к бутербродам. Мы смотрим, а там вместо копченых изделий овощи: морковь, цветная капуста, огурцы, петрушка. Мама попросила взвесить два килограмма картошки, три морковки, лук-порей и сельдерей для супа и мы пошли дальше. Заходим в отдел молочных продуктов, а там вместо кефира, йогурта, творога, сыра и сметаны, бакалейные продукты. Правда, пачка кофе, фруктовый чай, мука и коробка макарон у нас в списке была... А дальше, ты наверно уже догадываешься: вместо хлебобулочных изделий рыбные консервы и селедка, макрель, форель, шпроты. Там, где стояло печенье, коробки мясного и сухого завтрака – яблоки, груши, абрикосы и мандарины. На полках спрятались царские бутылки минеральной воды и пакетики сока. Там, где были соки, стоял перец, лавровый лист и ваниль. А буханку хлеба и булочки мы так и не нашли. Масло и стиральный порошок даже не искали...

Вот видишь, вроде и не страшный сон, но наверно страшный. Интересно, что бы по этому поводу сказал сонник.

Вот пока и всё. Жду ответа,
Аня

1. Аня с мамой отправились в магазин за новым платьем.	P	F
2. В мясном отделе они нашли овощи.	☐	☐
3. В отделе молочных продуктов было мясо.	☐	☐
4. Там, где должны быть хлеб и булочки, стояли кефиры.	☐	☐
5. Там, где должно быть печенье, оказались фрукты.	☐	☐
6. На полках с пряниками оказались соки и минеральная вода.	☐	☐

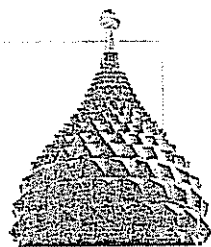
gramatyka

Przy przeczeniu można użyć zarówno dopełniacza jak i biernika: nie szukać masła lub masło.

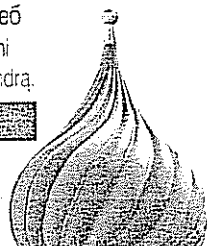
2. Uzasadnij, dlaczego stwierdzenia zaznaczone w rubryce F nie są zgodne z prawdą.

Аня с мамой отправились в магазин за новым платьем.
– это неправда. Они пошли в супермаркет.

3. Podkreśl nazwy towarów wymienione w liście Ani i przyporządkuj je do właściwych działów.

Зефир(чики) – родзай ciastka przypominający beżę, ale o miękkiej konsystencji, wielosmakowe. Меренги – bezy. Бородинский хлеб – ciemny chleb żytni z kminkiem i kolendrą.

Лаваш – родзай chleba, podplomyk, przypomina tortillę. Пастилла – родзай marmoladki z soku owocowego, najczęściej żurawinowego, przypomina kształtem placie mleczko.

4. Co przysniło się Ani? Dokończ opowiadanie.

Однажды Ане приснился странный сон. Ей приснилось, что она пошла в магазин, но там всё было наоборот. Обычно в хлебобулочном отделе можно купить...

5. Katia organizuje imprezę. Goście chcą jej w tym pomóc, ale Katia zamierza zrobić всё сама. Odegraj z kolegą/koleżanką dialogi według wzoru, następnie zamieńcie się ролями.

- Давай я принесу тебе пакет сока! (пить)
– Спасибо, но мне есть что пить.
– Спасибо, нам будет что пить.

1. Я пойду с тобой за покупками!
(пойти за покупками) → Мне есть с кем...
2. Принесу чипсы. (есть)
3. Мы принесём тебе диски. (слушать)
4. Принесу фильмы DVD. (смотреть)
5. Принесу компьютерную игру. (делать)

6. Wyrazy z nawisów postaw w odpowiedniej formie.

Она отправилась с мамой в продовольственный магазин за покупками. Они пошли в магазин за:

(лимоны) _____
(мясо и рыба) _____
(овощи и фрукты) _____
(сладости и молоко) _____
и (газеты) _____

W języku rosyjskim w czasie teraźniejszym czasownik быть/есть używany jest do podkreślenia obecności czegoś lub kogoś:
В этом магазине есть хорошие товары. (W tym sklepie są dobre towary.) У меня есть эта книга. (Mam tę książkę.)
У меня есть брат. (Mam brata.)
Podobną rolę stylistyczną spełniają poniższe konstrukcje:
Мне есть что делать, я в кино не пойду. [делать что?]
(Mam co robić, nie pójdę więc do kina.)
Мне есть что рассказать. (Mam o czym opowiedzieć.)
Мне есть с кем разговаривать. [разговаривать с кем, о чём] (Mam z kim rozmawiać.)
Мне нечего здесь делать, я пойду домой.
(Nie mam co tu robić/Nic tu po mnie, pójdę do domu.)

gramatyka

- ходить по магазинам
 - зайти / пойти / идти / сбегать в магазин
- за чем?
за покупками
за булками
за фруктами

7. Katia даётся namówić i pozwoli znajomym pomóc w zorganizowaniu imprezy. Przygotowała im listy zakupów. Na ich podstawie powiedz, w jakim dziale supermarketu każда z tych osób musi zrobić zakupy.

Лена: морковка, булочки, хлеб
Лена должна пойти в отдел «овощи-фрукты», чтобы купить морковку и в отдел «хлебобулочные изделия», чтобы купить хлеб и булочки.

Маша:
шоколад
конфеты
пряники
бородинский хлеб

Дима:
яблоки
бананы
сельдерей
зефирчики

Серёжка:
кофе
сливки
2 лимона
пастилла

За покупками

1. Posłuchaj rozmów Natalisy z mamą i przeczytaj je. Po zapoznaniu się z treścią gramatyki uzupełnij ich streszczenie zamieszczone pod tekstem. 20

1

- Мама, я хотела в субботу пригласить пару-тройку друзей. Разрешаешь?
- Да, но при условии, что, во-первых, эта пара-тройка – это не чертова дюжина и во-вторых, ты сама сбегашь за покупками.
- Ты мне только список дашь, ма. И всё остальное за мной!
- Да? Значит ты и платить собираешься?
- Ну, мам...
- Ладно, твои подружки наверно сидят, как ты на диете, так что...
- Мам, я не на диете, просто слежу за собой!

следить
за собой
– dbać
o siebie

2

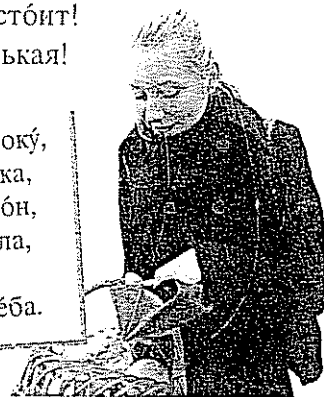
- Полчасу спустя
- Наташка, вот список. Сбегай, пожалуйста, на рынок и в магазин.
- А нельзя всё купить в магазине?
- Нет, дорогая. На рынке овощи и фрукты всегда свежие, а в магазине по-разному бывает.
- Ладно мам, я пошла!
- Подожди! Прежде, чем купить, спроси, сколько стоит!
- Мам, я не маленькая!

gramatyka

Aby zamienić zdanie pytające bez słowa pytajnego na pytanie w mowie zależnej, stosuje się szyk przestawny oraz partykulę **ли**.
Мама, я могу пригласить гостей?
(Mamo, czy mogę zaprosić gości?)
Наташа спрашивает, может **ли** она пригласить гостей.
(Natasza pyta, czy może zaprosić gości.)

Jeśli zamianie podlega zdanie pytające ze słowem pytajnym, zamiana wygląda następująco:
– Что мне надо купить?
Она спрашивает, что **ей** надо купить.
– Когда мы встретимся?
Он спрашивает, когда **они** встретятся.
– Как мы договоримся?
Она спрашивает, как **они** договорятся.
Po czasowniku wprowadzającym, jak np. спрашивать, хотеть знать, pojawia się słowo pytajne, a zaimek osobowy zamienia się tak jak w języku polskim.

Купить: пучок редиски, головку чеснока, кочан капусты, полкило красного лука, пакет молока и сливок, пачку макарон, банку шпрот, пачку кофе, пачку масла, коробку конфет, плитку шоколада, булочки (если свежие) или буханку хлеба.

У Наташи планы _____ и она спрашивает маму _____
Мама согласна, _____, что друзей _____
Наташа тоже _____ покупки. Мама готовит для Наташи _____ и она идет _____ и _____

Ей надо купить: _____

2. Zatrzymaj się u Was w domu na kilka dni Twój kolega z Rosji. Tłumaczysz gościowi pytania zadawane przez Twoich rodziców.
Zastosuj mowę zależną.

- Ile masz lat? • – Czy masz rodzeństwo? • – Jak się nazywają Twoi rodzice? •
- Jesteś dobrym uczniem? • – Czy podoba Ci się Polska? (нравиться) •
- Co już widziałeś w Polsce? (увидеть) • – Co chcesz jeszcze zwiedzić? (посетить) •
- Czy chcesz kupić rodzicom prezenty z Polski?

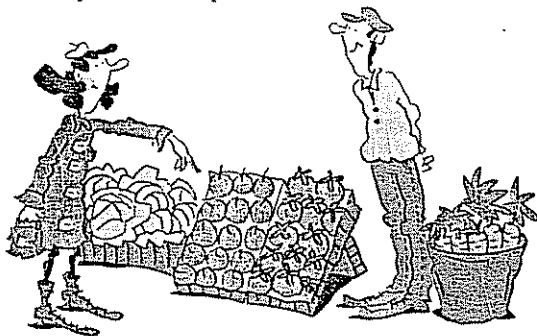
Родители (они) спрашивают...

3. Natasza wybrała się na targ po zakupy. Zaznacz, w którym dialogu jest mowa o kupowaniu pieczywa, kawy, słodyczy, a w którym – o kupowaniu warzyw. 21

	Dialog A	Dialog B	Dialog C
pieczywo	☐	☐	☐
rzodkiewka	☐	☐	☐
słodycze	☐	☐	☐
kawa	☐	☐	☐
kapusta	☐	☐	☐

4. Opisz poniższą ilustrację.
Wykorzystaj podane słowa i zwroty.

- прилавок с овощами и фруктами
- ящики с овощами/фруктами
- делать покупки
- показать что-то (указать на что-то)
- покупать/продавать
- покупатель/продавец

5. Rozegraj z kolegą/koleżanką krótką scenkę na targu: jedno z Was odgrywa rolę sprzedawcy, drugie – kupującego. Wykorzystajcie podane zdania.

Сколько стоит? • Это дорого/дешёво. • Фрукты свежие? • Дайте мне, пожалуйста, килограмм яблок! • Дайте мне, пожалуйста, ещё головку чеснока. • Вам платить/с вас 70 рублей. • Что вам взвесить? • Эта морковь свежая? • Конечно, свеженькая! • Сколько вам, пучок-два? • Какие помидоры вкуснее? • Советую вам взять эти.

6. Poleć koleżkę/koleżance zrobić zakupy.

Wykorzystaj listę zakupów Nataszy oraz czasowniki:

идти, купить,
выбрать, найти,
попросить взвесить,
положить в корзину,
принести домой.

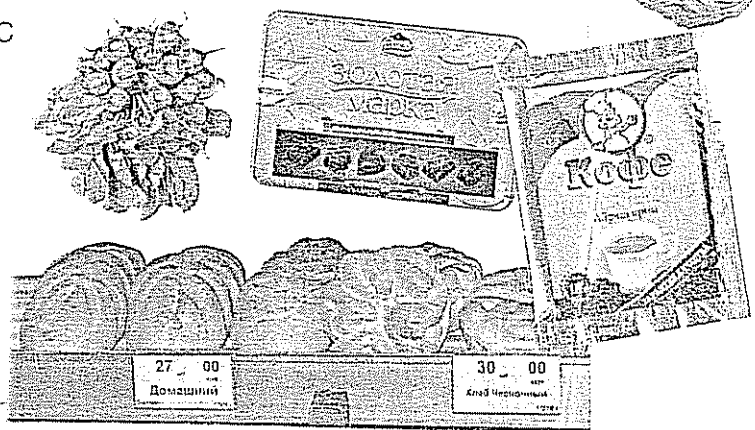
Ужй trybu rozkazującego. Czasowniki идти, выбрать, принести tworzą tryb rozkazujący analogicznie do купить.

Formy trybu rozkazującego tworzy się od tematu czasowników czasu teraźniejszego (czasowniki niedokonane) lub przyszłego prostego (czasowniki dokonane).

A. Gdy temat czasownika w czasie teraźniejszym zakończony jest na samogłoskę, a w 1. os. l.poj. czasownik zakończony jest na -ю (читаю, изучаю), dodaje się w trybie rozkazującym do tematu cząstkę -й (dla l.poj.) i -йте (dla l.mn.): покупать (я покупаю) – **покупай!** – **покупайте!**

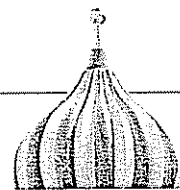
B. Gdy temat czasownika w czasie teraźniejszym lub przyszłym prostym zakończony jest na spółgłoskę, a akcent w 1. os. l.poj. pada na końcówkę, w trybie rozkazującym do tematu dodaje się cząstkę -й (dla l.poj.) i -йте (dla l.mn.): купить (я куплю) – **купи!** – **купите!**; печь (я пеку) – **пекй!** – **пеките!**

C. Gdy temat czasownika w czasie teraźniejszym lub przyszłym prostym zakończony jest na spółgłoskę, a akcent pada na temat, w trybie rozkazującym do tematu dodaje się -ь (dla l.poj.) i -ьте (dla l.mn.): взвесить (ты взвесишь) – **взвесь!** – **взвесьте!**; сесть (ты сядешь) – **сядь!** – **сядьте!**

gramatyka

W języku rosyjskim niektóre rzeczowniki rodzaju męskiego (w tym niepoliczalne) są określane jako *partytywne*, bo oznaczają część całości. Mogą mieć w dopełniaczu nietypową końcówkę -y lub -ю. Najczęściej końcówka ta występuje w poniższych zwrotach: стакан чаю, але плантация чая, аромат чая, головка чеснока, але грядка чеснока, пучок зелёного лука, але запах лука, ложка мёда, але запах мёда.

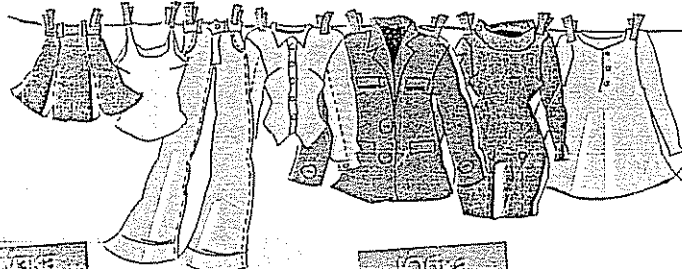

Rzeczownik кофе в языке rosyjskim jest rodzaju męskiego – чёрный кофе. Potocznie mówi się: кофейную напиток (napić się kawą).

gramatyka

Это тебе идёт!

1. Zapoznaj się ze słownictwem dotyczącym damskiej garderoby.
 2. Pracuj ze słowniczkiem z końca książki.

Блузка

- шёлковая
- х/б (хлопчатобумажная, из хлопка)
- с длинным ≠ коротким рукавом
- элегантная/спортивная
- с декольте
- на пуговицах
- водолазка
- пуловер
- блузка в обтяжку
- топ, поло, боди
- футболка
- кофта
- толстовка

Юбка

- шерстяная
- до колён
- по фигуре
- в складку
- с разрезом
- юбка-клеш
- мини

Пиджак

- элегантное
- длинное
- туника
- татьянка
- из шифона
- со шлейфом

Пиджак

- льняной
- из вельвет-корда
- бархатный

Пальто

- шляпа

Брюки

- брюки на бёдрах
- брюки-клеш

Обувь

- балетки
- туфли на каблук
- шпильки

одеваться со вкусом
 – ubierać się gustownie

• белый

• красный

• чёрный

• синий

• голубой

• розовый

• зелёный

• фиолетовый

• серый

• индиго

• фуксиновый

• вишнёвый

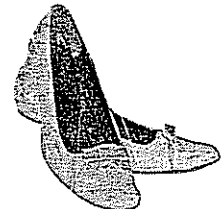
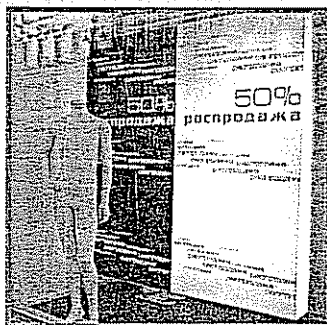
• сиреневый

• коричневый

• светло-серый

• ярко-красный

• тёмно-синий

2. Posłuchaj dialogu i dopasuj do wymienionych w nim ubrań (1.–5.) ich opisy (A.–E.). 22

1. Татьяна

2. Юбка

3. Пиджак

4. Водолазка

5. Блузка

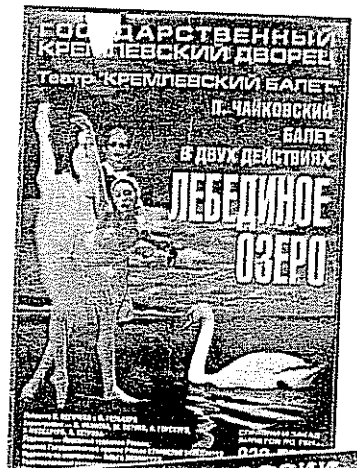
A. красивая, чёрная, клеш, велика

B. из шифона, со шлейфом, не по карману

C. чёрная

D. элегантная, шёлковая

E. бархатный, вишнёвый, со скидкой, на распродаже

БОЛЬШОЙ ТЕАТР РОССИИ
 ТЕАТРАЛЬНЫЕ КАССЫ

W języku rosyjskim oprócz pełnej formy przymiotnika (великий) występuje też tzw. krótka forma (велик).

W języku polskim krótka forma zachowała się dla zaledwie kilku przymiotników: zdrow, gotów, rad.

W połączeniu z celownikiem forma ta nadaje specyficzne zabarwienie zdaniu. Porównaj:

Это длинная юбка. (To długa spódnica. – stwierdzenie faktu obiektywnego)

Эта юбка мне длинна. (Ta spódnica jest dla mnie za długa. – ocena)

Она тебе широка/узка/мала. (Ona jest dla ciebie za szeroka/za wąska/za mała. – ocena)

Krótką formę przymiotnika tworzy się tylko od przymiotników jakościowych (czyli tych, które można stopniować), odejmując końcówkę -ый, -ий, -ая, -ое, -ые i dodając: -а (dla r.ż.), -о (dla r.n.), -и lub -ы (dla l.mn.). Rodzaj męski nie ma końcówki. малый – мал, малá, малó, малы • широкий – ширóк, широка́, широко́, широко́й • великий – велик, велика́, велико́, великий

Gdy temat przymiotnika zakończony jest na dwie spółgłoski, należy w rodzaju męskim wstawić między nie samogłoskę: е, ё lub о.

длинный – дли́нен (длинна́, длинно́, длинны́) • узкий – у́зок (узка́, узко́, узки́) • умный – уме́н (умна́, умно́, умны́)

3. Wybierz właściwą formę przymiotnika i uzasadnij wybór.

- Нина примерила юбку, но она ей великая / велика́.
- Я видела красивые / красивы́ туфли.
- У Веры длинная / длинна́ туника.
- Эти туфли мне узкие / узки́.

4. Udziel rady koleżance, z którą robisz zakupy. Wykorzystaj podane przymiotniki, tworząc od nich krótkie formy oraz znane Ci już zwroty: мне кажется, по-моему, я думаю.

платье узкое • блузка широкая • юбка короткая • брюки узкие • кофта великая

5. Rozegraj z kolegą/koleżanką dialogi według wzoru.

Шифоновая татьянка (–)

- Посмотри́, кака́я красivaя шифо́новая татья́нка!
- Прекрасная, но кака́я цена́!
- Да, она́ мне не по карма́ну.

джинсовая кофта (+) шуба (–) синие джинсы (+) шпильки (–)

6. Poradź koleżce/koleżance w jakich kolorach jest jej/jemu do twarzy.

Тебе не идёт синий цвет. По-моему, тебе идёт/пойдёт светло-зелёный. Ты должен/должна носить светло-зелёный чаще.

- голубой/ярко-красный
- зелёный/индиго
- розовый/сиреневый
- коричневый/тёмно-зелёный
- белый/вишнёвый

7. Doradź Ani, co może założyć do szkoły, на дискотеку и до театра.

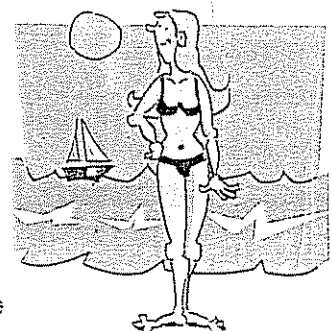
одеть, носить, надеть, одеться в...

8. Przyjrzyj się dziewczynie na ilustracji i dobierz dla niej odpowiednie ubranie oraz kolory. Uwzględnij jej figurę oraz kolor włosów.

Это мне/тебе/ему/нам (не) по карма́ну.
(Nie) Stać mnie/ciebie/jego/nas na to./
To (nie) jest na moja/twoja/jego/naszą kieszeń.

Мне/ей пойдёт/идёт эта юбка.
(Mnie/jej będzie/jest do twarzy w tej spódnicy.)
Мне/ему/ей пойдут/идут эти брюки.
(Mnie/jemu/jej będzie/jest do twarzy w tych spodniach.)

Мáльчики не лЮбят покúпок!

1. Przeczytaj tekst i wypisuj w zeszycie nazwy odzieży męskiej.

Сáше нáдо купíть элегáнтный кóстюм, потому́ что он идёт в теáтр. К сожалéнию, он не лЮбит ходíть по магазíнам. Онí с Пáвлом пришлí к вýводу, что лýчше побродíть по Интернéту и там сдéлать покúпки. Нáдо сказáть, что мужчíны не разбíраются в мóде и никогдá не знáют, во что должнý одéться, поэ́тому вмéсто сáйтов с элегáнтной одéждой онí вошлí в «белё», а там нашлí: бюстгáлтер, ночнóю рубáшку, трýсики, носкí, колгóтки, гóльфy. Потóм нашлí сáйты со спортíвной одéждой для мáльчиков, хотя́ иска́ли кóстюм по послéдней мóде и сорóчку с гáлстуком.

В концé концóв онí нашлí сáйт с элегáнтной одéждой, а там – кóстюмы, рубáшки (сорóчки), гáлстуки, бáбочки, жилéты, пиджакí, брíюки. К сожалéнию, онí не знáли, что к чéму подхóдит и не сдéлали никакíх покúпок. Наконéц онí рéшили, что нáдо навéсти спрáвку у дéвушек, чтóбы онí помоглí Сáше одéться крásиво.

Вот какóю подскáзку онí получíли:

@mail.ru

Почта | Адрес | Экспорт | Опт. | Личный

В театр:
 Кóстюм – двóйка, трóйка (с жилéгом) в полóску, сорóчка без узóров
 Кóстюм без узóров – сорóчка в полóску, клéтку (клéтчатая)
 Цвeт сорóчки – по вкýсу, но не канарéчная! (Натáше не нрáвятся чёрные!)
 Бóтинки (полубóтинки) – кóжаные, корíчневые íли чёрные, лýчше на шнуркáх, не спортíвные!
 Носкí – без узóров, подхóдящие к цвéту бóтинок и кóстюма

В кафé:
 Сойдúт джíнсы (но не потрéпанные)
 íли брíюки из вельвéт-кóрда
 сорóчка и спортíвный пиджáк
 íли пулóвер
 Бóтинки мóгут быть спортíвные

2. Korzystając ze słowniczka, przetłumacz słówka wypisane w zeszycie. Następnie ułóż cztery zdania z dowolnie wybranymi wyrazami z Twojej listy.

3. Powiedz, jakie ubrania poleciły Saszy Ania i Natasza do teatru, a jakie – do kawiarni.

4. Pomóż Saszy zestawić odświętyny strój.

Сáша мóжет надéть бéлую сорóчку. Натáше нрáвятся элегáнтные пáрни.

5. Przygotuj dla Saszy „ściągawkę” podobną do tej, którą opracowały Ania i Natasha. Tym razem należy podpowiedzieć Saszy, jak mójdzie ubierać się na o dzień, uwzględniając odpowiednią kolorystykę ubrań.

6. Połącz początki zdań z ich zakończeniami.

1. Дёвушки одева́ются
2. Ма́льчики
3. Э́та же́нщина
4. Ма́ма одева́ет
5. Наде́нь перча́тки на́ руки,
6. Зимой́ на́до тепло́

- A. хо́лодно на у́лице.
- B. свою́ дочьку в пальто́.
- C. по по́следней мо́де.
- D. одева́ться.
- E. одёта со вку́сом.
- F. (не) разбира́ются в мо́де.

7. Dokończ zdania.

1 Саша, какие у тебя...

2 Аня, ты выглядишь...

3 Она всегда одевается...

4 Мне нравятся...

5 Почему вы надеваете...

6 Моя сестра всегда...

7 Такой наряд...

8 Он одевает...

8. Posłuchaj opisu 5 osób przedstawionych na rysunku. Wpisz ich imiona. 23

9. Pracując w parach z kolegą/koleżanką, opisz ubranie dowolnie wybranej osoby z klasy, nie wskazując jej. Zadaniem kolegi/koleżanki jest odgadnięcie, o którego ucznia/którą uczennicę chodzi. Następnie zamieńcie się rolami.

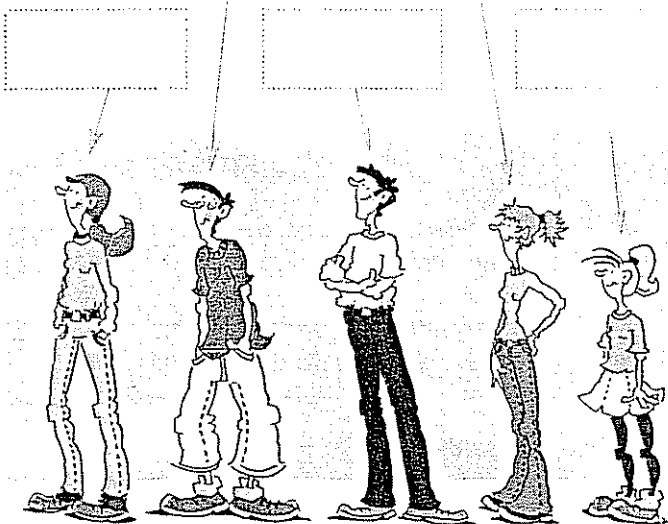
10. Czy interesujesz się modą? Udziel krótkiej odpowiedzi, wykorzystując niektóre z podanych argumentów.

(+)

- Я слежу́ за мо́дой
- интере́соваться на́рядами
- нахо́дить подска́зки
- показáть/выража́ть себя́
- придава́ть кра́ски у́лице

(-)

- Мо́да меня́ не волну́ет
- не люби́ть поку́пок
- трати́ть вре́мя и де́ньги
- ограни́чивать ли́чность
- оце́нивать по оде́жде

11. Jak rozumiesz treść podanego powiedzenia?
Postaraj się uzasadnić swoje zdanie.

По оде́жде встре́чают, по уму́ провожа́ют.

φωτοτομαρών -

3. Posłuchaj nagrania i sprawdź czy prawidłowo
wykonałeś/wykonałaś św. 2. Powtarzaj za lektorem
nazwy towarów. ⚡ 24

4. Przeczytaj komentarz gramatyczny i uzupełnij
zдания właściwą formą przymiotnika.

1. Посмотрі́, ка́кие (ма́ленький) ту́фли!

2. Как э́ти ту́фли тебе́ (ма́ленький)!

3. Э́то пальто́ так (краси́вый)!

4. Э́ти брю́ки так (у́зкие)!

5. Бо́юсь, что така́я (красны́й) ю́бка тебе́ не
подойде́т

6. Та́кие (высо́кий) каблу́ки о́чень неудобны́е.

gramatyka

Rzeczownik *бра́слёт* jest w języku rosyjskim
rodzaju męskiego.

Брю́ки, ду́хи (макаро́ны, черни́ла) to tzw.
pluralia tantum, czyli rzeczowniki występujące
tylko w liczbie mnogiej.

Nie pomył akcentów w słowie *духи*: *ду́хи* to
perfumy, a *ду́хи* to *duchy*.

gramatyka

Jeśli przed przymiotnikiem znajduje się zaimek
како́й lub тако́й, przymiotnik jest w pełnej formie.

Кака́я ты краси́вая! (Jakaś ty ładna!)

Э́то пла́тье тако́е мо́дное. (Ta sukienka jest
taka modna.)

W połączeniu z przysłówkami tak, jak stosuje się
krótką formę przymiotnika. (patrz str. 23)

Как она́ краси́ва! (Jaka ona ładna!)

Она́ так модна́! (Ona jest taka modna!)

5. Zbliżają się święta Bożego Narodzenia. Masz w planach kupno prezentów dla: mamy,
taty, siostry i/lub brata, przyjaciółki/przyjaciela, chłopaka/dziewczyny. Powiedz, co
chcesz kupić każdej z tych osób, i uzasadnij wybór. Do jakich sklepów udasz się po
upominki? Użyj konstrukcji z komentarza gramatycznego.

сове́товать
кому́?
– doradzać
кому́ś

Я куплю́ ма́ме э́ту блу́зку – она́ так краси́ва! Я пойду́ в магази́н с же́нской оде́ждой!

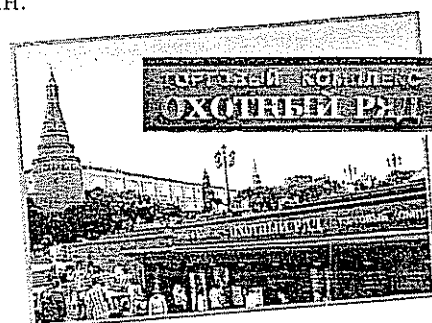
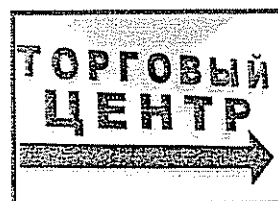
6. Posłuchaj nagrania i połącz elementy z obu kolumn tak, by powstały zdania zgodne
z treścią wypowiedzi Oli. Rozwiązania przenieś do kratek. Uwaga! Nie wszystkie
elementy z prawej kolumny da się wykorzystać. ⚡ 25

1. Приближа́ются	A. купи́ть блу́зку ма́ме.
2. Друзья́ роди́телей Оли	B. иде́т краси́вый цвет.
3. О́ля хо́чет	C. блонди́нка.
4. Ма́ма Оли	D. купи́ть спорти́вную оде́жду.
5. Ма́ме Оли	E. приходи́ят к ним на пра́здники домо́й.
6. О́ля пое́дет в торго́вый центр	F. де́нь рожде́ния ма́мы Оли.
7. Подру́га Оли хо́чет	G. зайду́т в спорти́вный магази́н.
8. О́ля с подру́гой	H. вме́сте с подру́гой.
	I. с бра́том подру́ги.
	J. пра́здники и Но́вый год.

1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. ☐ 7. ☐ 8. ☐

7. Posłuchaj jeszcze raz nagrania. Następnie streść usłyszaną
wypowiedź. Możesz korzystać z poprzedniego ćwiczenia. ⚡ 26

8. Święta i rodzinne spotkania to świetna okazja do założenia odświętnego stroju.
Poproś kolegę/koleżankę o radę, co założyć na świąteczny obiad.

1. Oto lista zakupów Saszy. Posłuchaj nagrania i postaw akcenty. Pracując z kolegą/koleżanką, przeprowadź dialog wg wzoru, następnie zamieńcie się rolami. 27

сливочное масло
шоколад
яйца
макароны
хлеб
мука
йогурт
мясо
конфеты
копчености (нарезка)
морковка
молоко
сыр
бананы

— Что Саше надо купить в кондитерском отделе?
— Там он может купить...
— А что ему надо купить в хлебобулочном?

2. Dokończ wypowiedź na podstawie ów. 1.

В молóчном отделе Саше нáдо куніть яйца,
йóгурт, молоко...

3. Pracując w parach z kolegą/koleżanką, przygotuj ustnie trzy dialogi o podanej treści. Odegrajcie wspólnie co najmniej jeden dialog na forum klasy. Następnie zapiszcie w zeszytach jedną dowolnie wybraną rozmowę.

- Ustalcie, jaki prezent urodzinowy kupicie Kasi, która obchodzi 18 urodziny. Wiecie, że interesuje się ona modą.
- Kolega z Rosji chce kupić Twojej mamie prezent, ale nie ma pomysłu. Radzi się Ciebie. Zaproponuj mu kupienie kosmetyków, wymień co najmniej trzy produkty.
- Twoja przyjaciółka wybiera się na bal. Ma już kupioną wieczorową suknię, ale nie ma dodatków. Doradź jej, jakie ozdoby będą pasowały do stroju.

4. Jesteś konsultantem/konsultantką do spraw wizerunku znanej osoby.
Otrzymałeś/Otrzymałaś zlecenie przygotowania dla tej osoby garderoby na:

- tygodniowy wyjazd do Włoch; w planie podróży zwiedzanie miast;
- tygodniowy pobyt w nadmorskim kurorcie (бікіні – bikini, пла́вки – kąpielówki).

Wybierz jeden z wyjazdów i zaprezentuj swoje propozycje, uzasadniając wybór (dobór kolorów, materiał itp.). Postaraj się o materiał ilustracyjny.

5. Opowiedz o zakupach w centrum handlowym.
Wykorzystaj niektóre spośród podanych
zwrotów.

Мне надо купить... • что выбрать... •
Я хотел(а) бы подарить... •
у меня всего 500 (пятьсот) рублей •
мне/ему/ей/нам/вам/им идёт ...

6. Jesteś projektantem/projektantką mody. Opisz swój projekt stroju szkolnego dla dziewcząt lub chłopców ze szkoły ponadgimnazjalnej.

7. Uczęszczasz na kurs wizażu i stylizacji. Twoim zadaniem jest przygotowanie codziennego oraz wyjściowego stroju dla dwóch osób: młodej aktywnej kobiety pracującej w dużej firmie oraz studenta biologii. Kobieta jest blondynką, a student – brunetem. Pamiętaj o właściwym doborze kolorów.

8. Używając odpowiednich form grzecznościowych, zwróć się do sprzedawcy w sklepie z prośbą o: zważenie 10 dag szynki, podanie dwóch bochenków chleba, kostki masła, litrowego kartonu mleka oraz paczki kawy.

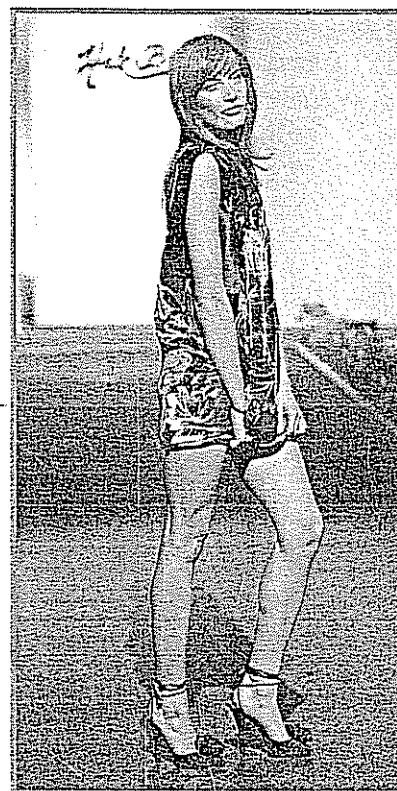
Абиту́ра на ура́!

ROZMOWA NA PODSTAWIE ILUSTRACJI

1. Opisz ilustrację i odpowiedz na dwa pytania z nią związane.

- манекёнищица
- модель
- работать моделью
- в профессии модели привлекает популярность, слава
- кастинг
- агентство
- показ
- коллекция весна-лето / осень-зима
- быть готовой к жёсткой самодисциплине.

1. Как тебе кажется, кто чаще всего посещает такие мероприятия? Почему?
2. Кто, по-твоему, больше интересуется модой: мужчины или женщины и почему?

ROZMOWY STEROWANE

2. Zapoznaj się z opisem poniższych sytuacji. Pracuj z kolegą/koleżanką. Ustalcie, kto z Was będzie uczniem A, a kto – B. Waszym zadaniem będzie odegranie wskazanych ról.

A. Uzyskiwanie, udzielanie informacji

Spędzasz kilka dni w Petersburgu. Zatrzymałeś/Zatrzymałaś się u znajomych. W podziękowaniu za gościnę chcesz przygotować obiad. Udajesz się na targ.

- Poradź się sprzedawczyni/sprzedawcy, jakie danie mógłbyś/mogłabyś przygotować.
- Zapytaj, jakie produkty są potrzebne do przygotowania tej potrawy.
- Zapytaj, ile kosztują wymienione składniki.

(Rozmowę rozpoczyna uczeń A, który odgrywa rolę kupującego.)

B. Relacjonowanie wydarzeń

Rozmawiasz przez telefon ze swoją rosyjską przyjaciółką o imprezie z okazji Twoich urodzin.

Opowiadasz jej o:

- przygotowaniach do imprezy;
- otrzymanych prezentach;
- przebiegu zabawy.

(Rolę Polaka/Polki odgrywa uczeń B, który rozpoczyna rozmowę.)

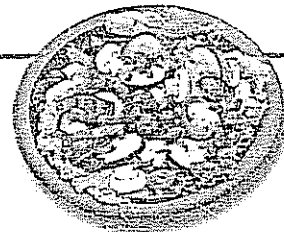
C. Negocjowanie

Jesteś na międzynarodowym kursie językowym w Moskwie. Wybierasz się z koleżanką z grupy do sklepu, by kupić wspólny prezent Waszemu koledze. Koleżanka chce mu kupić czerwone spodnie.

- Odrzuć jej propozycję i podaj powody.
- Zaproponuj inne ubranie.
- Przekonaj ją do Twojej propozycji, podając 2-3 argumenty.

(Rozmowę rozpoczyna uczeń A, w roli koleżanki.)

Это делается лёгко!

1. Przypomnij sobie nazwy produktów spożywczych.
Które z nich musiałbyś/musiałabyś kupić, aby przygotować swoją ulubioną sałatkę?

2. Posłuchaj rozmowy Nataszy i Pawła. Zaznacz, które z podanych pod tekstem stwierdzeń są zgodne z jej treścią. 28

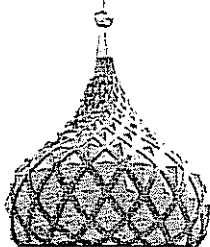
друг с другом
– razem

- Здравóво, Натáша!
- Здравóво! А ты случáйно нóмером не ошíбся? Или вернóе «контáктом»?
- Как? Не пóнял...
- Вы пáрни обы́чно друг с дрúгом тóлько разговáриваете!
- А, вот ты о чём! Но на этóт раз у меня к тебе дéло есть!
- Давáй!
- Продиктуй мне, пожáлуйста, простóй рецéпт на салáт, а то я начина́ющий пóвар.
- Дай подúмать...
- А ты не дúмай, а то трúдно полúчится!
- Лáдно! Пиши́! Салáт "Здорóвье"...

сметáна
– kwaśna
śmietana
сли́вки
– śmietanka

- ✓ две небольшие моркóвки
- ✓ два све́жих огурцá
- ✓ два я́блока
- ✓ два круп́ных помидóра
- ✓ зелёный салáт, нéсколько листкóв
- ✓ полстакáна сметáны
- ✓ чéтверть стакáна лимóнного сóка
- ✓ соль по вкусу
- ✓ зелёнь петру́шки

- И что с этим дéлать?
- Огурцý, моркóвь, я́блоки вýмыть и нарэзать тóнкой солóмкой...
- Ой, я не успéю записáть! Ты мне мóжешь всё этó здесь в чáте написáть?
- Конéчно! Сейчáс напишú. А потóм обязáтельно напиши́, как полúчилось!
- Напишú, спáсибо Натáша!

W Rosji przy podawaniu wagi produktów żywnościowych używa się gramów zamiast dekagramów. Zatem 400 gramów sera odpowiada polskiemu 40 dag sera.

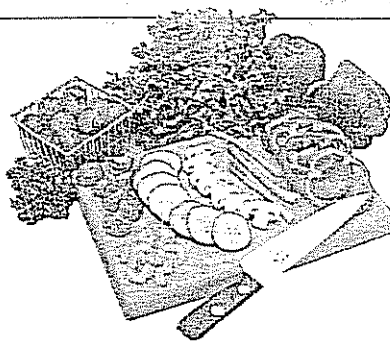
Огурцý, моркóвь, я́блоки вýмыть и нарэзать тóнкой солóмкой, часть зéленого салáта нарэзать полóсками. Всё перемешáть, посолить, добáвить сок с лимóна, зéлень петру́шки, заправить сметáной. В салáтник красíво уложитъ листья салáта, на них вýложить подготóвленный салáт, укрáсить егó зéленью петру́шки и лóмтиками помидóра.

1. Пáвел позвонíл Натáше. ☐
2. Он обы́чно разговáривает тóлько с Сáшей. ☐
3. Пáвел хóчет приготóвить обéд. ☐
4. Емú нáдо купитъ моркóвку для сýпа. ☐
5. Емú пригодýтся тáкже огурцý и я́блоки. ☐
6. Натáша диктýет Пáвлу весь рецéпт по телефóну. ☐

3. Zapisz w zeszycie i przetlumacz wszystkie czasowniki z zaproponowanego przez Nataszę opisu przygotowania sałatki. Pracuj ze słowniczkiem z końca podręcznika.

4. Ответь на вопросы dotyczące разговора Павла и Натальи.

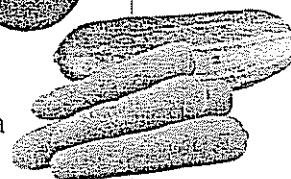
1. Зачем Павел звонит Наталье?
2. Что он хочет приготовить?
3. Какие продукты ему надо приготовить?
4. Как он будет готовить салат?

5. Подай определение которого-то из wymienionych овощей или фруктов – sprawdź, czy kolega/koleżanka odgadnie, o który owoc lub które warzywo chodzi.

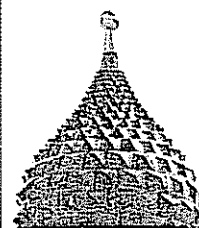
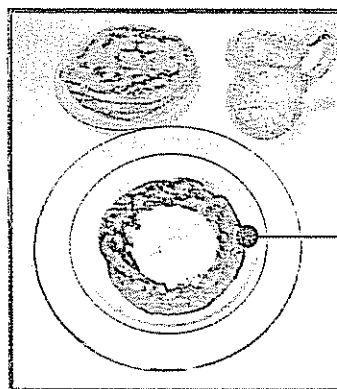
– Это фрукт, он растёт кистями. Ягоды бывают зелёные и фиолетовые.
– Это виноград.

1. яблоки	A. круглые, оранжевые, сочные, для сока
2. морковь	B. длинный, зелёный, (солёный), для салата
3. огурец	C. оранжевая, длинная, растёт в земле, для салата или супа
4. апельсины	D. сочные, красные, жёлтые, растут в саду, для компота

6. Posłuchaj fragmentu kulinarnej audycji radiowej poświęconej przygotowaniu blinów, specjału rosyjskiej kuchni. Spośród podanych poniżej składników zaznacz te, których nazwy usłyszysz. Następnie posłuchaj ponownie nagrania i przy zaznaczonych produktach zapisz ilość podawaną przez kucharza. ♫ 29

☐ мука	_____	☐ огурец	_____
☐ лимон	_____	☐ сахар	_____
☐ молоко	_____	☐ дрожжи	_____
☐ петрушка	_____	☐ тёртый сыр	_____
☐ яйца	_____	☐ топленое	_____
☐ морковь	_____	масло	_____
☐ яблоки	_____	☐ сметана	_____
☐ соль	_____	☐ икра	_____

Bliny to cienkie naleśniki z mąki gryczano-pszennej, podawane najczęściej ze smietaną lub roztopionym masłem. Mogą być dekorowane kawiozem, głównie czerwonym.

7. Zapoznaj się z treścią gramatyki i podyktuj koledze/koleżance składniki na dwie salatkę. Pracujcie w parach. Następnie wykonaj ćw. 7. z zeszytu ćwiczeń, żeby dowiedzieć się, jak przyrządzić te salatkę.

Для салата надо:

- 1
- твёрдый сыр – 400 г
 - красные яблоки – 3-4
 - корень сельдерея – около 200 г
 - майонез – 3-4 столовые ложки

- 2
- сочные яблоки – 4
 - луковицы – 2
 - любой твёрдый тёртый сыр – 2 стакана
 - яйца – 4
 - соль по вкусу
 - зелень
 - майонез

8. Posłuchaj rosyjskiego przysłowia. Postaw akcenty i przeczytaj zdanie, zwracając uwagę na intonację. ♫ 30

Где блины там и мы, где с маслом каша, там и место наше!

gramatyka

Liczebniki 2, 3, 4 w połączeniu z rzeczownikami i przymiotnikami

- Jeśli rzeczownik jest rodzaju męskiego lub nijakiego i występuje w połączeniu z przymiotnikiem, wówczas przymiotnik stawia się w dopełniaczu l.mn., a rzeczownik w dopełniaczu l.poj., np. два красивых (D. l.mn.) яблока (D. l.poj.).
- Gdy rzeczownik jest rodzaju żeńskiego, stawia się go w dopełniaczu l.poj., a przymiotnik w mianowniku l.mn., np. две большие (M. l.mn.) морковки. (D. l.poj.).

Что на завтрак, на обед, на ужин?

1. Posłuchaj ankiety na temat żywienia, którą przeprowadzono wśród rosyjskiej młodzieży, i zaznacz, o kim mowa. Uwaga! Może się zdarzyć, że trzeba będzie zaznaczyć więcej niż jedno kółeczko. 31

Нина

Андрей

Юля

1. Je śniadanie, o ile ktoś mu/jej je przygotowuje.
2. Je na śniadanie musli.
3. Na drugie śniadanie jada kanapki.
4. Ma często zupełne drugie danie na obiad.
5. Nie przepada za owocami.
6. Lubi owoce i warzywa.
7. Je na kolację kanapki i pije kakao.
8. Je śniadanie o 7 rano.
9. Je obiad o 15.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

АНКЕТА НА ТЕМУ ПИТАНИЯ

1
Вы успеваете
покушать перед
выходом
в школу?

2
Что у вас
обычно на
завтрак?

3
Второй
завтрак с собой
берете?

4
Что у вас
на обед?

5
Какие овощи
и фрукты в вашей
ежедневной
диете?

6
А на ужин,
что у вас
обычно?

7
Отличается
ли ваше меню
чем-нибудь по
выходным?

8
В котором часу
у вас завтрак,
обед и ужин?

2. Wysłuchaj fragmentów ankiety i powiedz, co Nina je na śniadanie, Andrzej – na obiad, a Julia – na kolację. Jak myślisz, czy odpowiada im domowe menu? 32
3. Porozmawiaj z kolegą/koleżanką o jego/jej nawykach żywieniowych, zadając pytania z ankiety. Następnie zamieńcie się rolami. Przedstaw na forum klasy codzienną dietę kolegi/koleżanki.

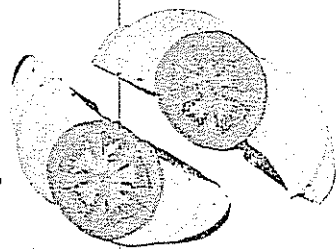
4. Прочитай pytania 3 i 7 анкеты з 6w.1 i odpowiedzi анкетowanych. Co jeść na drugie śniadanie? Czy Twoje sobotnie lub niedzielne śniadanie też różni się od codziennego?

Второй завтрак с собой берёте?

Ніна: Ёсли бóльше уро́ков, беру́ бутербро́д с сы́ром, огу́рцо́м и́ли помидо́ром, но э́то когд́а ма́ма пригото́вит. Ёсли ма́ло – йогурт.

Андре́й: Беру́ бутербро́ды с ветчи́ной и́ли, ёсли ма́ло уро́ков, ка́кое-нибу́дь пиро́жное в ки́оске в шко́ле покупа́ю.

Ю́ля: Опа́ть ба́бушка гото́вит: бу́лки, бутербро́ды, рога́ли, что́-нибу́дь сла́дкое.

Отличается ли ва́ше меню́ че́м-нибу́дь по выхóдным?

Ніна: Ко́нечно. По воскресе́ньям у нас ко́фе и́ли чай с молоко́м, яй́ца всмя́тку, то́сты и́ли хле́б, тво́рог с реди́ской и зеле́ным лу́ком и́ли омле́ты.

Андре́й: У нас ча́сто яй́чница с соси́сками и́ли яй́ца вкру́тую, сала́т из помидо́ров, бу́лки, чай, сыр, ветчи́на.

Ю́ля: По воскресе́ньям быва́ют ола́душки с сиро́пом, сы́рники со сковоро́дки, тво́рог, да́же моло́чный суп!

gramatyka

5. Zapoznaj się z komentarzem gramatycznym. Użyj odpowiednich zaimków w dialogach.

❶

- Купи́ _____ к за́втраку!
- А что́ у теб́я е́сть?
- У мене́ бу́лки и _____ сыр.
- Тогда́ я куплю́ _____ варе́нье и помидо́ры.

❷

- Принеси́ мне _____ вку́сное!
- Конфе́ты?
- Нет, конфе́ты у мене́ е́сть.
- Тогда́ я принесу́ _____ вку́сные фруќты.

❸

- Ма́ма, я выхо́жу! Ёсли _____ позвони́т, скажи́, что́ бу́ду че́рез час.
- Хоро́шо, скажу́.
- Че́рез час: _____ тебе́ звони́л, но я забы́ла фами́лию.

• Zaimki nieokreślone *что́-то*, *что́-то* i *како́й-то* oraz *кто́-нибу́дь*, *что́-нибу́дь* i *како́й-нибу́дь* mają następujące odpowiedniki w języku polskim: *кто́сь*, *чо́сь* i *яки́сь* oraz *ktokolwiek*, *cokolwiek* i *jakikolwiek*.

• Partykuly *-то* i *-нибу́дь* są nieodmienne. Odmieniają się jedynie zaimki *кто́* i *что́*.

• Zaimków z partykulą *-то* używa się często w czasie przeszłym, np.:

Он купи́л что́-то на за́втрак.

(Kupił coś na śniadanie.)

– Ты го́лоден? – Нет, я по доро́ге что́-то перекуси́л.

(– Jesteś głodny? – Nie, przegryzłem coś po drodze.)

• Zaimków z partykulą *-нибу́дь* używa się zazwyczaj w połączeniu z trybem rozkazującym oraz w czasie przyszłym, np.:

Купи́ что́-нибу́дь на за́втрак!

(Kup coś/cokolwiek na śniadanie!)

– Я проголода́лся! – Возьми́ како́ю-нибу́дь бу́лку!

(– Zgłodniałem. – Weź jakąś bułkę!)

– Купи́ что́-нибу́дь к ко́фе!

– Куплю́ ка́кие-нибу́дь конфе́ты на о́брáтном пу́ти.

(– Kup coś do kawy!)

– Kupię jakieś cukierki w drodze powrotnej.)

6. Pracujcie w parach. Ułóżcie podobny dialog z zaimkami nieokreślonymi i odegrajcie go z kolegą/koleżanką.

7. Opracuj zdrowe menu, korzystne dla utrzymania szczupłej sylwetki.

В столовой, в фаст-фуде

1. Posłuchaj rozmowy telefonicznej przedstawiciela firmy cateringowej z dyrektorem szkoły Natali i Sasi. Firma proponuje menu na następny tydzień. Dyrektor nie dosiżył kilku propozycji. Wpisz w luki podane nazwy poszczególnych dań. 33

компот • щи • вареники • уха • булочка • фруктовый чай • туляш • курица • томатный суп

	закуски	супы	второе блюдо	гарниры	напитки
понедельник	варёная квашеная капуста		отбивная	картофель фри	чай с лимоном
вторник	тёртая морковь			—	компот
среда	зелёный микс	бульон	фасоль по- бретонски		фруктовый чай
четверг	салат с кукурузой и фасолью	томатный суп		рис с соусом	фанта
пятница	салат из помидоров с базиликом	грибной суп	—	картофель- ные клеточки	
суббота	солёные огурцы	гороховый суп	блинчики с творогом	—	

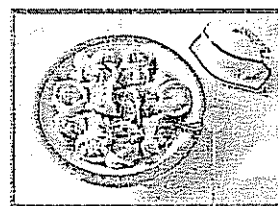
gramatyka

Nie zawsze rodzaj rzeczowników w języku rosyjskim jest taki sam, jak w języku polskim. Porównaj:
суп (r.m.) – zupa (r.ż.)
салат (r.m.) – salata; salotka (r.ż.)

Rzeczowniki морковь, картофель i фасоль w języku rosyjskim mają tylko liczbę pojedynczą, natomiast rzeczownik макароны występuje tylko w liczbie mnogiej.

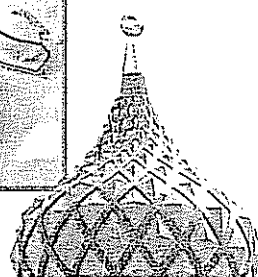
2. Znajdź rosyjskie odpowiedniki wymienionych potraw. Pracuj ze słownikiem.

- kotlet schabowy
- kapusta kiszona
- frytki
- naleśniki z serem
- kiszone ogórki

3. Na podstawie menu podanego w ćw. 1. wybierz swój ulubiony zestaw.

4. Minął tydzień od rozmowy telefonicznej z ćw. 1. Zrelacjonuj, co w minionym tygodniu było do jedzenia w szkole Natali i Sasi.

Щи to gęsta zupa przygotowywana ze świeżej lub ukwaszonej kapusty oraz warzyw.

Вареники to gotowane pierożki z dowolnym nadzieniem.

Пельмени to pierożki gotowane w bulionie z surowym mięsem – wołowiną, baraniną i wieprzowiną, mocno doprawione pieprzem. (Odpowiednik koldunów.)
Уха to gęsta zupa rybna. Do bulionu z ryby dodaje się pietruszkę, seler, cebulę i przyprawy.

5. Poproszono Cię, byś opracował/opracowała szkolne menu na najbliższy tydzień. Każdy obiad powinien składać się z zupy, dania głównego, deseru i napoju. Pracuj z kolegą/koleżanką. Zapiszcie Wasze propozycje na każdy dzień tygodnia. Następnie przedstawcie swoją propozycję na jeden dzień tygodnia. Wykorzystajcie podane zwroty.

Мы бы хотели есть больше...

• Нам бы не мешало чаще есть... • Было бы хорошо...

Tryb przypuszczający tworzy się poprzez dodanie do czasownika w czasie przeszłym partykuły бы, którą w języku rosyjskim (w przeciwieństwie do języka polskiego) pisze się zawsze osobno.

Я хотёл бы покушать в хорошей компании.
(Chciałbym zjeść w dobrym towarzystwie.)
Я хотела бы каждый день есть пельмени.
(Chciałabym każdego dnia jeść pierożki.)

6. Ответь на pytania, используя известные словечки.

- Что ты обычно ешь и пьёшь на обед?
- Чем ты питаешься? (Я питаюсь.../Я ем только.../Я сижу на диете.)
- Где ты обычно обедаешь? (дома, в школьной столовой, в ресторане, в фаст-фуде, у бабушки...)

завтрак
- завтракать
обед
- обедать
ужин
- ужинать

7. Вставь czasownik есть (ї) или пить (п) в odpowiedniej formie.

1. Ежедневно я пью кофе.
2. Мои родители ї на обед курицу с рисом.
3. Молодёжь п часто колу или фанту.
4. Вы часто ї все вместе?
5. Он никогда не п алкоголя.
6. Он никогда не ї в фаст-фуде.

есть		пить	
я ем	мы едим	я пью	мы пьём
ты ешь	вы едите	ты пьёшь	вы пьёте
он ест	они едят	он пьёт	они пьют

8. Wracając z kolegą do domu, postanawiacie coś zjeść. Po drodze mijacie sieciową restaurację i niewielki bar. Ustalcie, dokąd pójdziecie. Pracując w parach, odegrajcie dialog. Wykorzystajcie podane wyrażenia.

- я проголодался/проголодалась
- мне хочется есть
- недалеко дешёвая столовая (забегаловка)
- там прекрасно готовят
- там нет очередей
- надоели мне гамбургеры
- вредные жиры
- есть здоровые продукты
- мне хочется пить
- я бы напился чего-нибудь

РУССКАЯ
И ЕВРОПЕЙСКАЯ
КУХНЯ

Zanim w modę weszły fast foody (i zapożyczenia z angielskiego), Rosjanie mówili na bary, w których można było zjeść coś na szybko – забегаловка.

9. Posłuchaj rozmowy młodych Rosjan o stołowaniu się w fast foodach i zaznacz wymienione w niej argumenty. Następnie powiedz, czy Katia jest za (за) jedzeniem w fast foodach czy przeciw (против) i dlaczego. 34

- быстрое обслуживание	☐	- здоровая еда	☐
- приятная атмосфера	☐	- неприятная атмосфера	☐
- шум в ресторане	☐	- большие очереди	☐
- жирная еда	☐	- вкусная еда	☐
- дорого	☐	- невкусная еда	☐
- дешево	☐	- самообслуживание	☐
- нездоровая еда	☐	(бумажные тарелки, пластмассовые вилки и ножи)	

10. Jakie jest Twoje zdanie na temat fast foodów? Wykorzystaj podane powyżej argumenty.

Обед в ресторане

1. Rodzice Nataly wybrali się do jednej z moskiewskich restauracji. Posłuchaj ich rozmowy z kelnerem i odpowiedz na pytania. 35

- Здравствуйте, что Вы хотели бы заказать?
- А что вы сегодня предлагаете?
- Советую взять грибной суп и стейк из осетрины.
- Не знаю как ты, но я рыбу не хочу. Возьму лучше бульон и стейк из свинины. Десерта не хочу, сижу на диете.
- Для меня грибной суп, который Вы предлагали, я попробую, а на второе блюдо тоже стейк из свинины и картофельное пюре. А ещё салат из свежих овощей. На десерт дайте, пожалуйста, шоколадный торт с шоколадным муссом.
- Значит, будем ещё долго сидеть, ну хорошо, для меня ещё кофе.
- Хорошо, на кофе и десерт приглашаем на веранду.
- Прекрасно, спасибо.

1. Что предлагает взять официант?
2. Что заказал отец Наташи на первое и второе блюдо?
3. Что заказала её мама?
4. Почему мама не заказала десерта?
5. Куда их пригласили на десерт?

2. Przeczytajcie dialog z ćw. 1. z podziałem na role. Następnie podkreśl na zielono zwroty używane przez kelnera, a na czerwono te, którymi posługują się goście. Przetłumacz te zwroty.

3. Oto menu restauracji, w której rozegrała się rozmowa z ćw. 1. Przeczytaj dokładnie kartę i wybierz dania na elegancki obiad.

Меню

(цены в рублях)*

1. Холодные закуски

Салат из свежих овощей 360
Крупно нарезанные помидоры, очищенные от кожуры огурцы, редиска и салат «руккола».
По желанию гостя подаётся со сметаной или оливковым маслом.

Тарелка испанских мясных деликатесов 320
Свинная попатка, колбаса, говядина.
Подаётся с дыней и салатом «руккола».

2. Супы

Бульон 80
Грибной суп 85
Томатный суп 85
Солянка 125
Щи 110
Уха 155

3. Рыба и морепродукты гриль

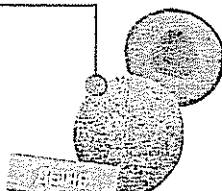
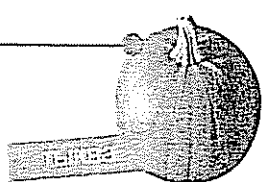
Стейк из осетрины 790
350 гр. в сыром виде
Креветки тигровые 690
225 гр. в сыром виде, пять штук

4. Мясо гриль

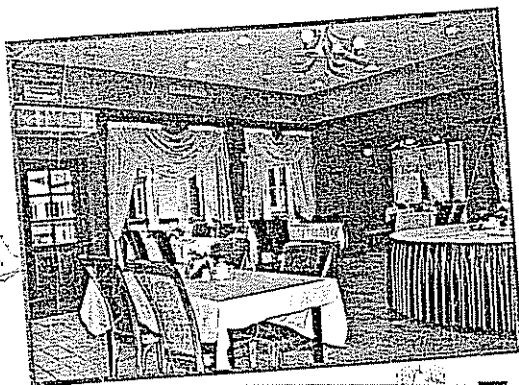
Филе миньон 780
Стейк из говяжьей вырезки
Ти-бон (1 шт.) 890
Стейк на Т-образной кости из телятины
Свинная котлета на косточке 850
Стейк из свинины
Куриная грудка 460
200 гр. в сыром виде
Блюдо на двоих гранд-миньон 1790
Стейк из говяжьей вырезки

Дыня то melon, a dynia po rosyjsku to тыква; сливки то śmietanka, a śliwki – сливы.

4. Wybierz 5 potraw z menu i powiedz, ile one kosztują. Ceny zapisz słownie w zeszycie.

gramatyka

Liczebniki główne powyżej 100

100 – сто	600 – шестьсот
200 – двести	700 – семьсот
300 – триста	800 – восемьсот
400 – четыреста	900 – девятьсот
500 – пятьсот	1000 – тысяча (р.з.)

121 – сто двадцать один рубль
242 – двести сорок два рубля
455 – четыреста пятьдесят пять рублей

5. Соусы горячие

Грибной соус на основе сливок	40
Перечный соус на основе сливок	40
Горчичный соус на основе сливок	40

6. Гарниры

Картофельное пюре	140
Овощи гриль	250
Тушеная фасоль	210

7. Десерты

Тирамису с карамельным соусом	260
Морковный торт с сахарной пудрой	260
Шоколадный торт с шоколадным муссом	260
Ананас со свежими фруктовыми соусами	160
Ананас и клубника со свежими фруктовыми соусами	260
Тарелка с десертными сырами	490
Мороженое (1 шарик)	90
Сорбе (1 шарик)	90

8. Напитки

Копла	45
Фанта	45
Спрайт	45
Минеральная вода	35
Соки: апельсиновый, яблочный	35
Чай	32
Зеленый чай	35
Кофе:	
эспрессо	75
капучино	85

*Цены могут незначительно меняться.

5. Poszegreguj w zeszycie wyrażenia na te, którymi posługuje się kelner (официант), i na te, którymi posługuje się klient (клиент). Przepisz również podkreślone w ów. 1. zwroty. Znajdź ich polskie odpowiedniki.

Что советуєте на первое? •

Сегодня шеф советует... • Предлагаю... •

Самый вкусный... •

У меня аллергия и я не могу есть... •

Я хотел(а) бы попробовать... • Я не люблю... •

Я предпочитаю... • Какая вкуснятина! •

Прошу к столу. • Пальчики оближешь! •

Мне это (не) по карману. • Выглядит аппетитно! •

Вам чаевые. • Это место свободно? •

И как понравилось? • Вкусно приготовлено! •

Пожалуйста, счет. •

Это место для курящих/некурящих.

6. Pracujac w parach, odegrajcie scenkę w restauracji. Jedno z Was odgrywa rolę kelnera, drugie – klienta. Klient zamawia obiad dla siebie i swojego współtowarzysza.

7. Jesteś w Rosji na kursie językowym. Zaprosiłeś/Zaprosiłaś koleżankę do restauracji, ale masz ograniczony budżet. Wybierz kilka potraw z menu z ów. 3. i postaraj się przekonać swojego gościa do ich wyboru. Wykorzystaj podane zwroty.

Это очень вкусно.

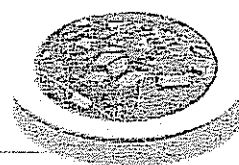
• Советую тебе взять... • Предлагаю тебе... •

Попробуй, это блюдо пользуется большой популярностью в этом ресторане...

8. Jesteś restauratorem. Na podstawie poznanych nazw potraw oraz dań ułóż rosyjską wersję menu dla swojego lokalu. Skorzystaj ze słownika i internetu.

ГОТОВИМ ЧТО-НИБУДЬ РУССКОЕ!

1. W ramach imprezy „Dni języka rosyjskiego” organizowanej w Twojej szkole zamierzasz przygotować przepis na jedno z tradycyjnych dań kuchni rosyjskiej – solankę. Zwróciłeś/Zwróciłaś się o pomoc do koleżanki z Rosji, która dzwoni do Ciebie, by przepisać przepis. Zanotuj w zeszycie wszystkie składniki. Jest ich 8. § 36

2. Posłuchaj dwukrotnie nagrania, a następnie zrelacjonuj, jak należy przygotować solankę. W czasie słuchania możesz robić notatki. § 37

3. Ania przygotowała w formie plakatu przepis na kapuśniak. Przyjrzyj się plakatowi.

В школе, в которой учатся Аня и Павел, каждый год проходят «Дни иностранных языков». К этому дню школьники готовят что-нибудь интересное о языке, который учат, о стране и её культуре, повседневной жизни и выступают со своей программой перед всей школой. Аня уже приготовила плакат: «Как готовить щи?» – одно из русских блюд.

Как готовить щи?

Что надо взять?

Что надо делать?

1				1		Варить 1,5 часа.	
	мясо, 0,5 кг	соль, 1 чайная ложка	вода, 2 литра				
2				2		Овощи нарезать и тушить 20 минут.	
	морковь, 2	петрушка	лук, 1-2				
3				3		Овощи залить бульоном. Добавить соль, перец, масло по вкусу. Варить 10-15 минут и разлить по тарелкам.	
	картофель, 3-5	капуста, 1/2	соль перец				
			масло по вкусу				
4				4		Мелко нарезать зелень и положить в тарелки, добавить сметану.	
	укроп } петрушка } зелень	сметана, 1 столовая ложка					

4. Ułóż 5 pytań dotyczących przygotowania szczi na podstawie plakatu.

Скільки м'яса надо брати?

5. Kolega/Koleżanka ma wątpliwości co do szczegółów przepisu na szczi. Odpowiedz na jego/jej pytania.

6. Zapisz słownie ceny podanych niżej składników na szczi. Użyj właściwej formy: рубль, рубля lub рублѐй.

мясо – 153 р. _____

морковь – 31 р. _____

петрушка – 23 р. _____

помидоры – 41 р. _____

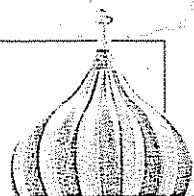
картофель – 27 р. _____

капуста – 25 р. _____

масло – 84 р. _____

сметана – 38 р. _____

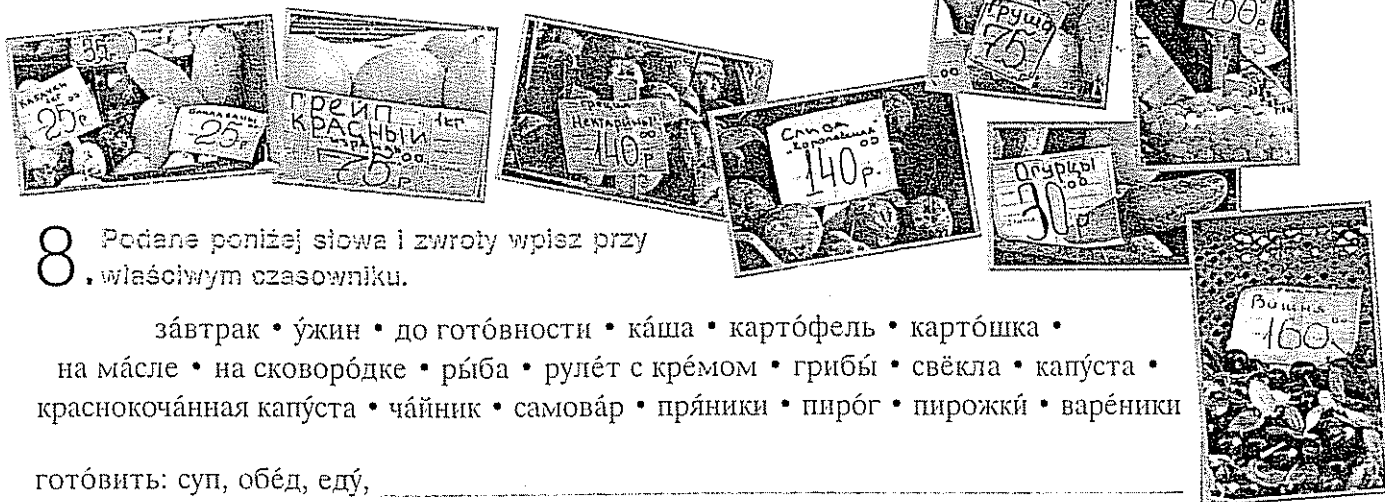
7. Pracujcie w parach. Jedno z Was pyta o cenę dowolnie wybranych warzyw lub owoców, drugie – udziela odpowiedzi.

Przysłowie „Щщи i kasza – żywicielki nasze” (patrz ćw. 10) potwierdza szczególne miejsce tych potraw w kuchni rosyjskiej. Podstawę szczi stanowi kapusta – świeża lub kiszona.

gramatyka

1, 41, 151 рубль
2, 3, 4, 72, 103, 204 рубля
5–11, 25, 69 рублѐй

8. Podane poniżej słowa i zwroty wpisz przy właściwym czasowniku.

завтрак • ужин • до готовности • каша • картофель • картошка •
на масле • на сковородке • рыба • рулет с кремом • грибы • свекла • капуста •
краснокочанная капуста • чайник • самовар • пряники • пирог • пирожки • вареники

готовить: суп, обед, еду, _____

варить: обед, кофе, чай, _____

жарить: котлеты, мясо, _____

выпекать: тесто, _____

тушить: овощи, мясо, _____

кипятить: молоко, воду, _____

9. Powiedz, jak należy przygotować szczi. Wykorzystaj słownictwo z poprzedniego ćwiczenia.

Чтобы приготовить щи надо: вымыть овощи...

10. Posłuchaj trzech rosyjskich przysłów. Następnie powtórz je za lektorem, zwracając uwagę na wymowę. Czy w języku polskim występują odpowiedniki tych przysłów? Naucz się jednego z nich na pamięć. 38

Кашу маслом не испортишь. • Щи да каша – пища наша.
• Вьеденного яйца не стоит.

Повторення – мать учёнья!

1. Dopisz słowa w kategoriach podanych poniżej.

овощи

1. _____ 2. _____ 3. _____
4. _____ 5. _____ 6. _____

фрукты

1. _____ 3. _____ 5. _____
2. _____ 4. _____ 6. _____

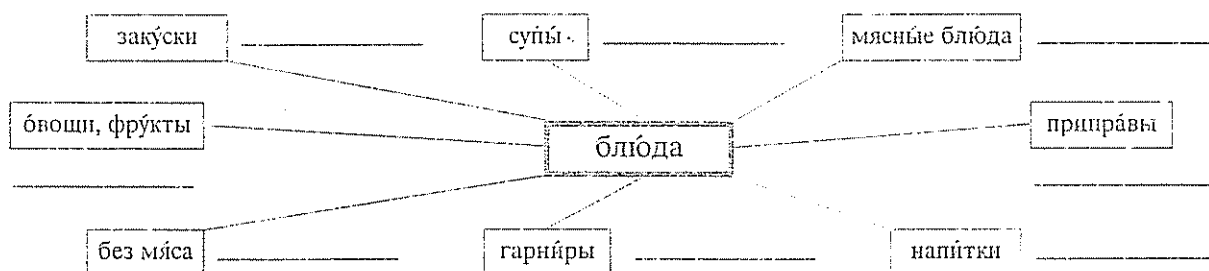
супы

1. _____ 3. _____ 5. _____
2. _____ 4. _____ 6. _____

вторые блюда

1. _____ 3. _____ 5. _____
2. _____ 4. _____ 6. _____

2. Zbierz w zeszytach poznane słownictwo związane z jedzeniem i jego przygotowaniem. Wykorzystaj mapę słów, według schematu przedstawionego poniżej.

3. Opisz, jak wykonać sałatki z podanych składników.

Для салата вам потребуется:

- груши – 2 шт.
- яблоки – 2 шт.
- персики из компота – 4 шт.
- грецкие орехи (очищенные) – 250 г
- мандарины – 3 шт.
- вишнёвый компот и вишни из компота
- сок с 1 лимона
- сахарная пудра – 100 г

Для салата вам потребуется:

- помидоры – 300 г
- плавленый копчёный сыр – 150 г
- лук – 30 г
- огурцы – 50 г
- майонез – 100 г
- соль, молотый перец – по вкусу

4. Stwórz swoje ulubione zestawy na śniadanie, drugie śniadanie, obiad i kolację.

5. Następnie znajdź wśród kolegów/koleżanek osoby, które lubią podobne rzeczy. Zanotuj i zrelacjonuj wyniki.

6. Chcesz zaprosić kilkoro znajomych na urodziny. Zaplanuj, czym ich poczęstujesz, i sporządź listę potrzebnych Ci produktów.

7. Urządźcie konkurs: kto zna więcej słów związanych z kuchnią, potrawami.

8. Przygotuj krótki list do kolegi z Rosji o nawykach żywieniowych Polaków.

9. Napisz, ile jest posiłków w ciągu dnia, kiedy się je spożywa i co się na ogół jada.

Абиту́ра на ура!

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

1. Posłuchaj, jak przygotować herbatę z samowara i wybierz właściwe zakończenia zdań podanych poniżej. 39

1. Хорошó вѣчищенный самовáр наполня́ем:

- A. ча́ем.
- B. водо́й.
- C. кипя́ткóм.

2. В трубу́ кладём:

- A. ши́шки и у́голь.
- B. у́голь и́ли брике́ты.
- C. брике́ты и ши́шки.

3. Ча́йник с зава́ркой:

- A. наполня́ем ча́ем.
- B. наполня́ем кипя́ткóм до 1/4 вы́соты.
- C. наполня́ем кипя́ткóм до 1/2 вы́соты.

4. К ча́ю пода́ют:

- A. пече́нье с ме́дом.
- B. хле́б с ва́ре́ньем.
- C. са́хар в ку́ска́х, ва́ре́нье, ме́д.

5. Ча́й мо́жно пи́ть:

- A. с мо́локо́м.
- B. с ва́ре́ньем и́ли ме́дом.
- C. с лимо́ном.

ROZMOWA NA PODSTAWIE ILUSTRACJI

2. Opisz zdjęcie i odpowiedz na pytania.

сиде́ть за сто́лом – *siedzieć przy stole*

1. Как тебе́ ка́жется (как ты ду́маешь), э́ти лю́ди счастли́вые?
2. Как ча́сто ты обе́даешь в рестора́не? Ты люби́шь обе́дать в рестора́не?

ROZMOWY STEROWANE

3. Pracuj z kolegą/koleżanką. Przeprowadźcie rozmowę wg poniższego scenariusza. Rozmowę rozpoczyna uczeń w roli Rosjanki.

Twoją znajomą z Rosji interesują nawyki żywieniowe Polaków. Udziel jej informacji o:

- liczbie spożywanych w ciągu dnia posiłków;
- porze ich spożywania;
- tym, co się na ogół jada na śniadanie, obiad i kolację.

4. Pracuj z kolegą/koleżanką. Przeprowadźcie rozmowę wg poniższego scenariusza. Rozmowę rozpoczyna uczeń w roli przyjaciela/przyjaciółki z Rosji.

Byłeś/Byłaś ostatnio w restauracji ze znajomymi. W rozmowie telefonicznej z przyjacielem/przyjaciółką z Rosji opowiadasz o:

- okazji wyjścia do restauracji;
- zamówionym jedzeniu;
- atmosferze podczas posiłku.

- Юля, ты что такая грустная? Как-то неважно выглядишь. Что-то случилось?
- А что, у меня всё на лице написано?
- А ты не знала? Когда что-нибудь не в порядке, ты сразу грустная и не такая общительная как обычно.
- Ты права! Я такая наивная! Я поссорилась с Машкой. Мне казалось, что она мой честный и искренний друг.
- А что такое? Она же весёлая и, как мне кажется, симпатичная!

- Но при том болтливая и даже завистливая!
- Что ты говоришь!
- Я ей на прошлой неделе сказала что-то по секрету, а она разболтала это!
- Это нечестно!
- Я не люблю нечестных и некультурных людей!
- Я с тобой согласна, надо сохранять тайны!

2. Uzupełnij luki wyrazami podkreślonymi w dialogu ćw. 1. oraz poniższymi słowami. Większość słów tworzy pary antonimów. Znaczenie nieznanych Ci przymiotników znajdziesz w słowniczku na końcu książki.

скучный • решительный • умный • плохой • способный • откровенный
• щедрый • тихий • нерациональный • талантливый

Черты характера					
положительные черты (свойств)			отрицательные черты (минусы)		
интересный	=				
хороший	=				
	=		замкнутый в себе		
культурный	=		необразованный/грубый/		
	=		нерешительный		
	=		тупой		
ответственный	=		легкомысленный		
доброжелательный	=				
рациональный	=				
	=		жадный		
	=		шумный		
скромный	=		заносчивый		
	=		бездарный		
	=		упрямый		
	=		неприятный/невоспитанный		
вежливый	=		неспособный		
	=				
	=				
	=				
	=		нейскренний		
	=		несимпатичный		
	=		необщительный		
молчаливый	=				

• Przy
- w kró
oznacza
jący, la
mówiąc
chociaż
• Przycz
może
przysio
mężczy

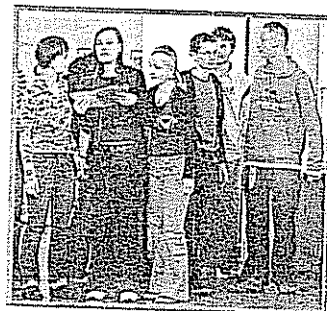
- **Примiotnik хорóший**
– w krótkiej formie хорóш, oznacza dobrze *wyglądający, ładny*, zwłaszcza gdy mówimy o kobiecie – *xoróshá*.
- **Примiotnik интересный**
może oznaczać również *przystojny*: **интересный мужчина**.

3. Jaki/Jaka jesteś? Wybierz cechy charakteru, które Cię najlepiej charakteryzują.

4. Posłuchaj krótkich wypowiedzi na temat sześciorga młodych ludzi. Zaznacz cechę, która pasuje do informacji o danej osobie. 41

W języku rosyjskim istnieją dwa rodzaje przymiotników: przymiotniki zakończone na twardą spółgłoskę, tzw. twarđotematowe, które mają końcówki -ый, -ой, -ое, -ая oraz -ые, np.: весёлый человек, такой парень oraz przymiotniki o temacie zakończonym na miękką spółgłoskę, tzw. miękotematowe z końcówkami: -ий, -ее, -яя i -ие, np.: искренний друг. Odmianę przykładowych przymiotników znajdziesz w komentarzu gramatycznym na końcu książki.

Катя	☐ болтливая	☐ неприятная	☐ общительная
Пётя	☐ решительный	☐ умный	☐ вежливый
Юрий	☐ жадный	☐ интеллигентный	☐ упрямый
Нина	☐ искренняя	☐ наивная	☐ заносчивая
Олег	☐ весёлый	☐ заносчивый	☐ ленивый
Павел	☐ доброжелательный	☐ честный	☐ наивный

5. Pracując w parach, przygotujcie w formie zagadki definicję jakiejś cechy. Wykorzystajcie antonimy. Zadaniem klasy jest odgadnięcie, o jaką cechę chodzi.

– Он никогда не говорит неправду. – Он честный.

6. Powiedz, jaki wg Ciebie powinien być idealny przyjaciel lub nauczyciel.

По-моему, самый хороший друг/самый хороший учитель должен быть...

7. Артём и Макс są bliźniakami. Przetłumacz podane w nawiasie cechy charakteru. Artiom, a następnie na podstawie powstałego opisu opracuj charakterystykę Maksa, wiedząc, że jest on przeciwieństwem brata.

Артём – это (sympatyczny) _____ и (uprzejмый) _____ мальчик.

Он очень (towarzyski) _____, у него много друзей, потому что он

(życzливы) _____ и (добры) _____.

Артём также (utalentowany) _____,

(мудры) _____ и (интеллигентны) _____.

Но его брат – Макс – это совсем другой человек. Он...

8. Skomentuj podane poniżej stwierdzenia według wzoru.

Это культурный человек. (–) Что ты говоришь? Это грубый человек!

(+) Да, ты прав/права. Он очень культурный.

1. Ученики нашей школы очень умные. (+)	4. Аня – интеллигентная девушка. (+)
2. Пётя – неприятный мальчик. (–)	5. Саша грубый. (–)
3. Вова – заносчивый парень. (+)	6. Наши друзья – честные люди. (+)

9. Scharakteryzuj swojego kolegę/swoją kolegankę, odpowiadając на pytania.

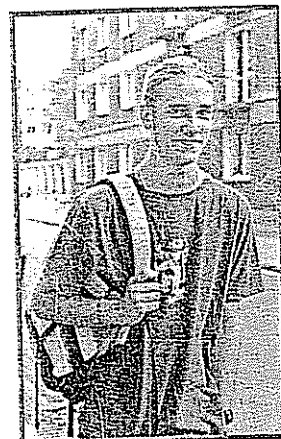
1. Как зовут твоего друга/твою подругу?	4. Чем он/она увлекается?
2. Сколько ему/ей лет?	5. Плюсы его/её характера?
3. Где он/она учится?	6. Чего в нём/в ней не любишь?
	7. Какой он/она человек?

Саша

Мой друг

1. Posłuchaj nagrania i uporządkuj tekst charakterystyki Saszy, numerując kolejność akapitów. 42

Ребята в школе получили задание – написать характеристику своего друга. У Павла много друзей в Польше, однако он решил написать о Саше. Они знакомы только с прошлого года, но сразу нашли общий язык.

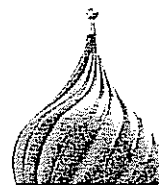
Мне кажется, Саша – решительный человек. Мы когда-то разговаривали с ним о планах, и я знаю, что он хочет стать инженером. По-моему, он очень способный и наверно добьётся цели.

- ☐ Я не буду описывать, как выглядит мой друг Саша. Посмотрите на его фотографию и вы сами узнаете. Для меня важнее, какой он человек, потому что самое важное – это то, что у человека внутри.
- ☐ У него также способности и интерес к спорту – хорошо играет в футбол. При этом, Саша – скромный мальчик и он не любит хвастаться. По-моему, он честный, симпатичный человек и хороший друг. Я всем желаю встречать таких отличных парней.
- ☐ Саша – общительный и симпатичный парень. У него много знакомых и он им помогает в беде. Если кто-нибудь попросит его, например, помочь в математике, он никому не откажет. Но он также, как мы все, немножко упрямый. Я когда-то хотел просто списать у него задачу, но он не дал.
- ☐ Друзья – это люди, с которыми нам не скучно.

2. W każdej charakterystyce ważna jest argumentacja. Prześledź, jak Paweł uzasadnia cechy swojego kolegi, i zrób krótką notatkę.

Саша общительный и симпатичный – это значит, что...

3. Wyjaśnij w sposób opisowy podane poniżej cechy charakteru. Skorzystaj z wypowiedzi oraz materiału z poprzedniej lekcji.

Młodzi ludzie mogą zamiast drugą zwracać się do siebie – друган, зёма, братан.

скромный, оптимист, способный (к математике, литературе), naïвный, пессимист

- не хвастаться • не расстраиваться по пустякам • интересоваться •
- иметь хорошие отметки • легко обмануть • видеть всё в чёрных красках

4. Прочитай комментарий грамматический dotyczący заимков nieokreślonych (str. 33 lub 73).
Następnie wybierz właściwy zaimek do poniższych zdań.

1. Позвоні комў-нибудь / комў-то из твоіх друзей, оні весёлые люди.
2. Ёсли ктў-нибудь / ктў-то егў попрóсит, он навэрно помóжет – он такóй доброжелáтельный!
3. Какóй-то / Какóй-нибудь весёлый человек подошёл ко мне на улице.
4. Ёсли он с кём-нибудь / с кём-то поссóрится, он срáзу грустный.
5. Он обьычно общительный, а сего́дня молчїт – чтў-нибудь / чтў-то не в порядке.

5. Które cechy u innych szczególnie Cię irytują?

Мне трудно общáться с _____ людьми.
Я не нахожў общїй язык с _____.
Мне не по душё _____. Мне трудно лáдить с _____ людьми.

gramatyka

6. Powiedz, co Ania myśli o Nataszy, Saszy i Pawle.
Zastosuj czasownik считать.

считáть когó? кем? – uważać kogoś za kogoś
Я считáю Máшу моей хорóшей подрýгой.
(Uważam Maszę za moją dobrą koleżankę.)

Натáша – умная, веселая, общительная

Сáша – упрямая, но хорошая, талантливая

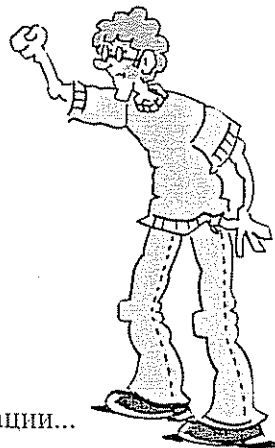
Пáвел – интересный, ответственный, воспитанный

7. W opisie Saszy z ćw. 2. Paweł pominął wygląd zewnętrzny kolegi. Opracujcie wspólnie listę słówek, które można wykorzystać do opisu wyglądu zewnętrznego. Następnie opiszcie wygląd Saszy.

8. Oto rysunek przedstawiający pewnego nastolatka. Nadaj mu imię i opisz możliwie dokładnie jego wygląd zewnętrzny oraz cechy charakteru. Jak myślisz, dlaczego jest w złym humorze?

9. Nie wszystkie cechy charakteru można jednoznacznie określić jako pozytywne lub negatywne. Np. nie zawsze bycie rozmownym jest dobrą cechą, a upartym – złą. Postaraj się uzasadnić to twierdzenie. Wykorzystaj podane zwroty.

- Я думáю...
- Не всегдá стóит...
- По-мóему...
- Не всегдá нáдо...
- Я считáю...
- Не в кáждой ситуáции...

10. Zastanawiasz się, jaki prezent urodzinowy kupić przyjaciółce. Prosisz o radę koleżankę z Rosji, którą akurat oprowadzasz po swoim mieście. Na jej prośbę opisujesz charakter przyjaciółki, co ma pomóc w doborze odpowiedniego prezentu. Odegrajcie dialog, pracując w parach. Następnie zamieńcie się rolami.

W Rosji, w mowie i w korespondencji prywatnej nie używa się formy „pan/pani”.

Zastępuje ją imię i patronimikum.

Jednak w listach oficjalnych można używać skrótów: г-н (господин – Pan)

albo г-жа (госпожа – Pani).

1. Jak Twoim zdaniem może się zacząć korespondencja z rówieśnikiem mieszkającym za granicą?

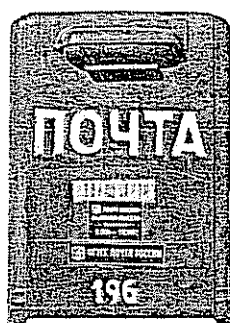
найти адрес в • познакомиться во время • общаться на «Аське» •
начать переписку • переписываться с кем-нибудь

2. Zapoznaj się ze zwrotami (I.–IV.) używanymi w listach. Następnie wpisz po 2–3 przykładowe zwroty do odpowiedniej rubryki tabeli, której wzór znajduje się poniżej. Uwzględnij typ listu (prywatny, oficjalny) oraz sposób zwracania się do danego adresata.

	List prywatny			List oficjalny
	Koleżanka/Kolega	Rodzice/Dziadkowie	Znajoma osoba dorosła (np. rodzic kolegi/koleżanki)	Urzędnik/Dyrektor szkoły
Nagłówki				
Zwroty rozpoczynające list				
Zwroty kończące list				

I. В письме обращаемся:

1. Милая/Дорогая Аня, мама, бабушка
2. Милый/Любимый друг, папа, дедушка
3. Дорогие мама и папа, бабушка и дедушка
4. Здравствуй(те)...
5. Привет...
6. Господин.../Госпожа...

II. Письмо начинаем:

1. Спасибо, что ты/Вы написal(a)/ли.
2. Спасибо за письмо/за ответ.
3. Я получил(a) твоё/Ваше письмо и сразу отвечаю.
4. Извини(те), что я так долго не писал(a), не отвечал(a), что я затягивал(a) с ответом.
5. Прости(те), что я долго не писал(a).
6. Спешу ответить на письмо.
7. Сообщаю последние новости.
8. Спешу поделиться новостями.
9. Несколько слов о себе.
10. Извини(те) за долгое молчание.
11. На днях получил(a) твоё/Ваше письмо и спешу ответить на него.
12. Извини(те) меня, я не мог(ла) сразу ответить.

III. Как прощаемся:

1. Это почти всё.
2. До свидания, мой друг.
3. Целую тебя/Вас.
4. Жду ответа.
5. Не затягивай с ответом.
6. Передай привет родителям.
7. Пиши(те) обо всём подробно.
8. Не могу дождаться твоего/Вашего приезда.
9. Пока.
10. Обнимаю.
11. С уважением.
12. Твой ...; Твоя .../Ваш ...; Ваша ...
13. С глубоким уважением
14. Уважающий(ая) Вас ...
15. С нетерпением жду твоего/Вашего ответа.
16. Горячий привет маме, папе, родителям.

IV. Слова, которые используем в письме:

1. Я хочу тебе/Вам рассказать...
2. Хочу написать несколько слов о себе.
3. У меня всё нормально/по-прежнему/много новостей.
4. Всё идёт хорошо.
5. Сообщаю тебе/Вам, что...
6. Разрешить(те) пожелать тебе/Вам счастья.
7. Обращаюсь к тебе/Вам со следующей просьбой.
8. От всей души желаю тебе/Вам...

3. Użyj podanych w nawiasie słów w odpowiedniej formie.

1. Вчера́ я получи́ла (посы́лка/де́душка).
2. Мне на́до напи́сать (письмо́/по́дру́га).
3. Ми́шка полу́чил (sms-сообще́ние/по́дру́га).
4. На по́чте мо́жно та́кже отпра́вить (де́нежный перево́д).
5. Ната́ша получи́ла (откры́тка/ба́бушка).
6. Мы всегда́ посыла́ем (откры́тки/дру́зья) из мест, где мы побы́вали.

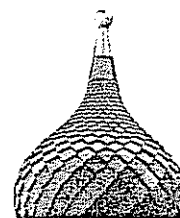
(на)писать кому́?

подруге, другу, маме, папе,
родителям, Кате, Павлу

отправить что-то, кому-то/
получить что-то, от кого-то
письмо, открытку, факс,
sms-ку, посылку, денежные
перевод

отправитель/получатель

4. Przebywaasz w Moskwie na kursie językowym. Piszesz list do koleżanki z Petersburga. Zaadresuj go, wpisując dane na kopercie: Екатерина Виноградова; Кузнецкая 12,
кв. 23; Санкт-Петербург

[illegible]

W Rosji koperty adresuje się inaczej niż w Polsce. Na kopertach wpisuje się dane odbiorcy przy słowach: кому i куда.

5. Bartek napisał e-mail do kolegi z Rosji, ale nie umiał odmienić czasowników. Podane w nawiasach bezokoliczniki postaw w odpowiedniej formie.

Привёт, Пётя!

Я (получить) _____ твой мэйл на прошлой неделе. Извини, что я так долго не (отвечать) _____, что я (затягивать) _____ с ответом, но у меня (быть) _____ контрольные по математике и биологии. Спасибо тебе за адреса сайтов с русской музыкой и фильмам. Я уже что-то (скачать) _____ и каждый день (слушать) _____. Когда я (выбрать) _____ самые хорошие песни, смогу подготовить презентацию, о которой я тебе раньше (писать) _____.

Кроме того, у меня всё по-прежнему, никаких новостей. После презентации (написать) _____ тебе, как получилось.

(Ждать) _____ ответа. (Передать) _____ привет родителям.

Бартек

6. Wzoruując się na e-mailu Bartka, napisz do koleżanki/kolegi z Rosji. W e-mailu:

- Przeprós za zwłokę w odpowiedzi, wyjaśniając, dlaczego długo nie pisałeś/pisałaś.
- Spytaj, jak znaleźć w sieci filmy rosyjskie i które z nich warto obejrzeć.
- Zakończ list i przekaż pozdrowienia.

1. Что, według Ciebie, powinno się znaleźć w pierwszym liście do nieznanego jeszcze . rówieśnika, z którym chciałbyś/chciałabyś korespondować?

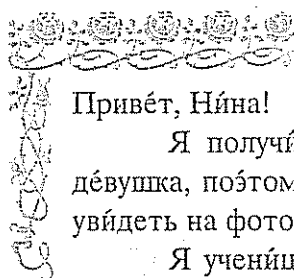
2. Posłuchaj listu Agnieszki i zaznacz cechy charakteru, które ją charakteryzują. Następnie powiedz, jaka jest Agnieszka. 43

заносчивая	☐	ответственная	☐	доброжелательная	☐
весёлая	☐	оптимистка	☐	болтливая	☐
общительная	☐	нечестная	☐	честная	☐
жадная	☐	упрямая	☐	завистливая	☐

3. Прочитай вступ oraz list Agnieszki i zaznacz stwierdzenia . zgodne z ich treścią.

После того, как Павел на уроке русского языка рассказал о своём друге из России, ученики подумали, что они также могут с кем-нибудь переписываться. Наташа прислала Ане адреса, и ученики получили домашнее задание написать несколько слов о себе. Вот что написала Агнешка.

Привёт, Нина!

Я получила твой адрес от моей одноклассницы – Ани. Я общительная девушка, поэтому я захотела переписываться с тобой. Как я выгляжу, ты можешь увидеть на фотографии, а какой я человек, попробую тебе рассказать.

Я ученица второго класса общеобразовательного лицея в Познани. Меня интересуют иностранные языки, они даются мне легко. Я также увлекаюсь поп-музыкой, модой и шмотками, как почти все девушки. По характеру я оптимистка – я считаю, что лучше быть весёлой и не расстраиваться по пустякам, как пессимисты. Я доброжелательная и честная, поэтому у меня много друзей. Некоторые говорят, что я упрямая, но разве это всегда плохо?

Я не люблю заносчивых, завистливых людей и таких, которые сплетничают. Я сама так не делаю и поэтому стараюсь находить друзей похожих на меня. Ну вот и всё. Напиши мне, пожалуйста, немного о себе.

Жду ответа,
Агнешка.

ребята
– młodzież

1. Павел на уроке рассказывал о друзьях из России.

2. Польские ребята захотели переписываться с русскими ровесниками.

3. Агнешка написала письмо Нине.

4. Агнешка общительная и у неё много друзей.

5. Её интересуют иностранные языки. ☐

6. Агнешка любит писать письма. ☐

☐ 7. Агнешка увлекается модой и музыкой. ☐

8. Она не любит пессимистов. ☐

☐ 9. Она считает, что быть упрямым плохо. ☐

10. Агнешка любит скромных, незаносчивых людей. ☐

4. Połącz czasowniki i rzeczowniki w zwroty. Przypomnij sobie, jakie jeszcze rzeczowniki pasują do podanych czasowników.

1. прислать	A. на письма
2. получить	B. переписываться
3. получить	C. по пустякам
4. захотеть	D. письмо
5. увлекаться	E. с ответом
6. расстраиваться	F. задание
7. затягивать	G. музыкой
8. отвечать	H. адрес

5. Zapoznaj się z treścią gramatyki. Posłuchaj nagrania i zaznacz akcenty. Następnie samodzielnie przeczytaj wyrazy i powiedz, jaką mają formę gramatyczną (przypadek, liczbę). ♣ 44

- доктор, доктора, доктора
- голос, голоса, голоса
- город, города, города
- лес, леса, леса
- поезда, поезда, поезд

Задание 44
Соедините глаголы с существительными. Запишите в тетрадь.
1. прислать письмо
2. получить письмо
3. получить письмо
4. захотеть письмо
5. увлекаться музыкой
6. расстраиваться по пустякам
7. затягивать задание
8. отвечать на письма

gramatyka

W języku rosyjskim niektóre rzeczowniki rodzaju męskiego kończące się na spółgłoskę lub znak miękki zmieniają w liczbie mnogiej miejsce akcentu. Akcent ten zawsze pada na końcówkę -á lub -я.

Do najczęściej spotykanych rzeczowników tego typu należą: дом – домá, город – городá, лес – лесá, паспорт – паспортá, поезд – поездá, голос – голосá; профессор – профессорá, директор – директорá, учитель – учителá, доктор – докторá.

Miejsce akcentu pozwala też odróżnić pozornie takie same formy. Porównaj: города (miasta) to dopełniacz l.poj., a городá (miasta) to mianownik l.mn.

- учителя, учителя, учитель
- профессор, прфессора, профессора

6. Na lekcji języka rosyjskiego kilkoro uczniów odczytuje fragmenty listów swoich korespondentów na temat ich zainteresowań i sposobu spędzania czasu wolnego. Posłuchaj nagrania i wypisz wymienione hobby oraz czynności. ♣ 45

Чем интересуется

Что любит делать

Оля	_____
_____	_____
_____	_____
Алекс	_____
_____	_____
_____	_____
Макс	_____
_____	_____
_____	_____
Натася	_____
_____	_____
_____	_____

7. Na podstawie notatek z poprzedniego ćwiczenia zrelacjonuj treść listów Oli, Aleksa, Maksa i Nataszy. Wykorzystaj podane struktury.

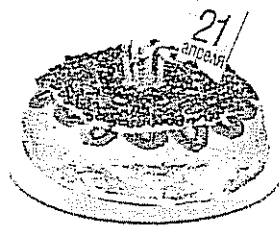
любить что? музыку, моду, ...
заниматься чем? спортом, модой, ...

любить делать что? плавать, кататься
на велосипеде, ...
увлекаться чем? литературой, йогой, ...

Звѣзды о нас

1. Przypomnij sobie nazwy miesięcy oraz liczebniki porządkowe do 31. i powiedz, kiedy się urodziłeś/urodziłaś. Podaj dzień oraz miesiąc.

Я роді́лся/родилась ... (21 апрѣля).

2. Spod jakiego znaku zodiaku jesteś? Przeczytaj charakterystykę swojego znaku i przetłumacz słowa, których nie rozumiesz. Skorzystaj ze słowniczka z końca książki. Czy wymienione w opisie Twojego znaku cechy trafiły Cię charakteryzując?

По-мо́ему... • Я счита́ю, что... • Я согла́сен/согла́сна, что... •
Я не согла́сен/не согла́сна, что... • Вряд ли...

Характері́стика зна́ков зодіа́ка

♈ Овен (21.03.-20.04.)

Это общительный человек с энергичными манерами. Он честный и не любит несправедливости. Как правило, он добивается успеха в карьере. Он никогда не сидит сложа руки. Бывает заносчивый.

♉ Телец (21.04.-20.05.)

Веселый и умный, но бывает упрямым. Он всегда стремится к цели. Он общительный, любит популярность и не боится тяжелой работы. Он оптимист.

♊ Близнецы (21.05.-21.06.)

В этом знаке всегда 2 человека. Обычно он непунктуален, часто опаздывает. Надо сказать, что он способный и интеллигентный, но бывает жадный.

♋ Рак (22.06.-22.07.)

Самый веселый человек на вечеринке, он любит шутки больше всех, но, к сожалению, бывает пессимистом. Он не гонится за популярностью, хотя в душе об этом мечтает.

♌ Лев (23.07.-23.08.)

Он гордый человек, бывает заносчивый. Он хочет влиять на все и всех, но это не всегда получается. Однако, Львы честные и справедливые люди. Они способные и любят давать советы.

♍ Дева (24.08.-23.09.)

Это спокойные и искренние люди. Они не любят толпы, предпочитают одиночество. Девы любят порядок. Они хорошие работники и учатся до седых волос. Дева подружится со Стрельцом, но с Весами у нее будут конфликты.

♎ Весы (24.09.-23.10.)

Это, как правило, приятные и доброжелательные люди. Они справедливы и не любят ссор. Их любят в обществе за такт. Они прекрасные и надежные друзья.

♏ Скорпион (24.10.-22.11.)

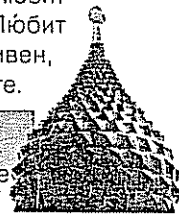
Это крайний индивидуалист. У него сложный характер. Он знает себе цену и не переносит критику. Но не верьте, что он думает только о себе – он может вам помочь и словом, и делом.

♐ Стрелец (23.11.-21.12.)

Честный, искренний, очаровательный человек. Стрельца обычно все любят. Он не любит ограничений, он независим. Любит путешествовать, читать, он активен, достигает больших успехов на работе.

♑ Козерог (22.12.-20.01.)

Практичен и пунктуален. На работе достигает успехов во всех делах. Амбициозен. Его часто обвиняют в холодности, на самом деле он любит глубоко, но с трудом выражает свои чувства. Козероги честны, просты, верны и надежны, как сама земля.

Przymiotnik ambiციозный – to ambiციjonalny, a rosyjski odpowiednik polskiego ambiцny to честолюбивый.

♒ Водолей (21.01.-20.02.)

В личной жизни это свободный тип, не любит ограничений, ценит независимость. Это творческий человек, он увлекается электроникой. Водолей контактный и общительный, всегда уважает чужое мнение. Но при этом всегда оставляет за собой право решать. У Водолеев много друзей. Если Водолей оказывает помощь, то делает это бескорыстно.

♓ Рыбы (21.02.-20.03.)

Люди, которые родились под этим знаком, обладают мягким, мечтательным характером. У них обостренное чувство справедливости. Им легче жить в своем, вымышленном мире, нежели в реальном, где за все нужно бороться. Поэтому наиболее ярко их таланты раскрываются в искусстве.

3. Przyjrzyj się nazwom znaków zodiaku ze strony obok oraz datom podanym przy każdym z nich. Następnie posłuchaj nagrania i zapisz przy każdej osobie jej datę urodzin. Na podstawie dat powiedz, spod jakich znaków zodiaku są wymienione osoby.

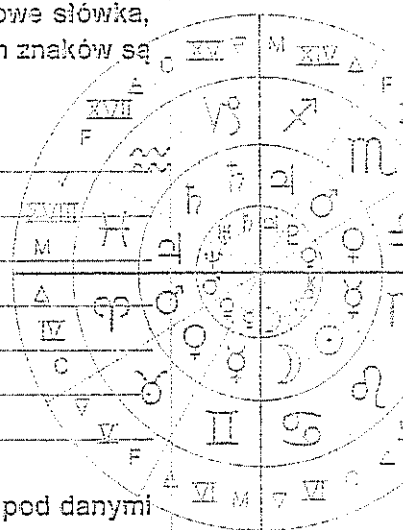
46

Маша – _____ Мима – _____
 Катя – _____ Сергій – _____
 Аліса – _____ Тамара – _____
 Костя – _____ Маргарита – _____

4. Przeczytaj charakterystyki wszystkich znaków zodiaku i przetłumacz nowe słowa, korzystając ze słowniczka z końca książki. Następnie zapisz, spod jakich znaków są osoby o wymienionych poniżej cechach.

towarzyskie – _____
 uczciwe (sprawiedliwe) – _____
 pracowite (odnoszące sukcesy w pracy) – _____
 zdolne (uzdolnione) – _____
 zarozumiałe – _____
 indywidualiści nie lubiący ograniczeń – _____
 pesymiści – _____

5. Wypisz w zeszycie cechy charakteru przypisywane ludziom urodzonym pod danymi znakami zodiaku, tak jak w przykładzie.

Овен: общительный, энергичный, честный, заносчивый

gramatyka

W języku rosyjskim stopień wyższy przymiotników można tworzyć nie tylko poprzez dodanie do tematu przymiotnika odpowiedniego sufiksu (patrz gramatyka ze str. 9 i 75), ale również poprzez dodanie słowa **более** (bardziej) lub **мнее** (mniej) do przymiotnika w stopniu równym. Słowa **более** i **мнее** są nieodmienne, natomiast występujące po nich przymiotniki odmieniają się w rodzaju, liczbie i przypadku.

W ten sposób tworzy się stopień wyższy przymiotników wielosylabowych.

Саша – общительный парень, но Павел **более** общительный. (Sasha jest towarzyskim chłopakiem, ale Paweł jest bardziej towarzyski.)

Вера **мнее** болтливая, чем Ирина. (Wiera jest mniej gadatliwa niż Irina.)

Aby porównać tę samą cechę, można użyć następujących konstrukcji:

Маша **более** ответственная, чем Ира. (Masza jest bardziej odpowiedzialna niż Ira.)

Ира **мнее** ответственная, чем Маша. (Ira jest mniej odpowiedzialna niż Masza.)

Ира **не так** ответственна, как Маша. (Ira nie jest tak odpowiedzialna jak Masza.)

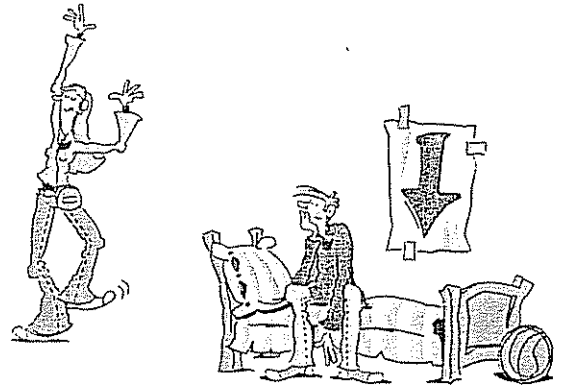
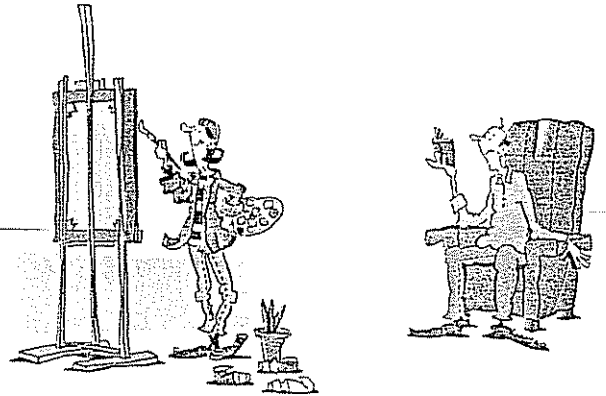
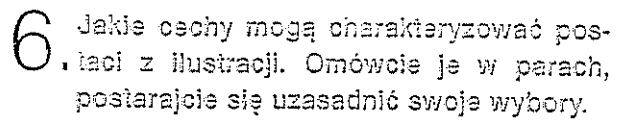
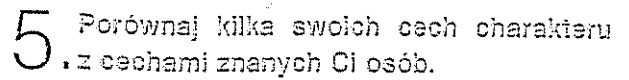
Нина **так же** ответственна, как и Маша. (Nina jest tak samo odpowiedzialna jak Masza.)

6. Na podstawie sporządzonych w zeszycie notatek porównaj główne cechy charakteru osób spod różnych znaków zodiaku. Wykorzystaj struktury omówione w gramatyce.

Овны так же общительны, как Тельцы и Водолеи.

1. Przygotuj wycinki z gazet przedstawiające znanych ludzi. Co wiesz o ich usposobieniu, a co możesz powiedzieć na podstawie fotografii?
2. Na podstawie notatek z poprzedniej lekcji oraz znanych Ci określeń charakteru ułóż podobną charakterystykę wybranego znaku zodiaku.
3. Znajdź dwie osoby spod tego samego znaku zodiaku. Porównaj ich cechy charakteru.
4. Nawiązałeś/Nawiązałaś kontakt z rówieśnikiem z Rosji, z którym będziesz korespondować. Piszesz do niego pierwszy list, w którym:
 - przedstawiasz się, opisując swój wygląd i cechy charakteru
 - informujesz o swoich zainteresowaniach i ulubionych formach spędzania czasu wolnego
 - prosisz, by napisał kilka słów o sobie, i wyrażasz nadzieję na otrzymanie odpowiedzi.Pamiętaj o zachowaniu odpowiedniej formy listu. (120–150 słów)

7. Bierzesz udział w konkursie na najoryginalniejszą baśń w języku rosyjskim. Opiszcie w parach cechy charakteru dwóch głównych bohaterów. Jeden to bohater pozytywny, drugi – negatywny.

8. Zgadnij, o jakim znaku zodiaku jest mowa
w nagraniu. 6 47

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

Абиту́ра на ура́!

ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

1. Przeczytaj tekst i dobierz tytuły do akapitów.

Советы незакоренёлым пессимистам

_____ Контролируйте свои мысли и чувства, просите для них, оставляйте для переживаний лишь позитивные.

_____ Фиксируйте своё внимание на положительных сторонах любого события, ситуации, факта. Не задавайте себе вопрос: «Что плохого в том, что...», но спрашивайте себя: «Что хорошего в том, что...»

Tytuły:

1. Учітесь правильно воспринимать неудачу
2. Контролюйте свой мысли и эмоції
3. Концентруйце на хорощем
4. Следіте за речью
5. Правильно оцінюйте себя

_____ Пессимисты склонны видеть в основном негативные стороны собственной личности и, как правило, страдают от низкой самооценки, которая мешает им что-либо предпринять. Ищите в себе положительные черты, чаще думайте о них, можете их даже записывать, хвалить себя за них. Развивайте, совершенствуйте свои сильные стороны. Сформируйте свой образ оптимиста во всех деталях. Войдите мысленно в этот образ, слейтесь с ним и не выходите из него, будьте как оптимист в повседневных ситуациях. Если это возможно, в определённых ситуациях думайте, что сделал бы оптимист, как бы повёл себя. Объявляйте для себя «дни оптимизма».

_____ Старайтесь использовать только позитивные выражения там, где раньше высказывались негативно. Например: вместо «Я никогда не смогу...» говорите «Я сделаю это...».

_____ Относитесь к неприятностям не как к катастрофе, а как к временной остановке. Старайтесь меньше думать о неудаче, не проигрывайте её в мыслях снова и снова. И гоните от себя неприятности, в мыслях нарисуйте вокруг себя защитный круг.

ROZMOWA STEROWANA

Udzielanie, uzyskiwanie informacji

2. Twoja koleżanka z Rosji ma jutro ważny egzamin. Jest bardzo zdenerwowana i w pesymistycznym nastroju. W rozmowie, odpowiadając na jej pytania:

- podtrzymaj ją na duchu;
- doradź, jak może poradzić sobie ze zdenerwowaniem;
- zaproponuj jej wspólne wyjście w celu poprawy humoru.

Rozmowę rozpoczyna uczeń w roli Rosjanki. Po przeprowadzeniu dialogu zamieńcie się rolami i ponownie odegrajcie scenkę.

WYPOWIEDŹ PISEMNA: list prywatny

3. Piszesz list do kolegi/koleżanki z Rosji, w którym opisujesz swojego najlepszego przyjaciela/swoją najlepszą przyjaciółkę. Napisz:

- jak długo się znacie i jakie były okoliczności Waszego poznania się;
- jak wygląda i jakie cechy charakteru ma Twój przyjaciel/Twoja przyjaciółka;
- jakie cechy w nim/niej cenisz najbardziej i dlaczego;
- czy spędzacie ze sobą dużo czasu i czego się od niego/niej nauczyłeś/nauczyłaś.

Pamiętaj o zachowaniu odpowiedniej formy i stylu listu. Długość listu powinna wynosić od 120 do 150 słów (za jedno słowo liczy się każdy wyraz oddzielony spacją).

Спортивные секции

1. Posłuchaj nazw dyscyplin sportowych oraz niektórych sprzętów i uzupełnij podpisy pod obrazkami. Dla ułatwienia podano niektóre litery. 48

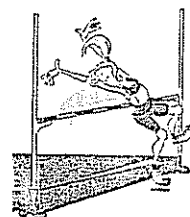
1 К _ _ _ _ Ъ К _ _

2 П _ _ _ _ В _ _ _ Н И _ _

3 Ш а з м а т о в ы

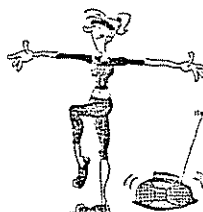

4 П _ _ _ _ Ы _ _ _ К И

В В _ _ _ С _ _ Т _ _

5 фиг у р н о е к а т а н и е

6 а з р о б и к а

7 фу т б о л

8 й о г а

2. Posłuchaj i ponumeruj, w jakiej kolejności czytane są poniższe ogłoszenia. 49

Кто-нибудь из вас хорошо плавает кролем или брассом? Записывайтесь, пожалуйста, список висит у входа в школу. Приглашаем на тренировки каждую среду и пятницу.

Любители футбола! Записывайтесь в школьную команду! Вместе будем выигрывать каждый матч! Тренировки по понедельникам.

Приглашаем всех девушек, для которых танец и фитнес очень важны! В нашей школе организуется группа "cheer leaders", которая своим танцем и мастерством поможет нашей команде выиграть все матчи. Тренировки по четвергам.

Секция легкой атлетики приглашает всех, кто любит бег на дистанцию, прыжки с шестом и в высоту. Тренировки по понедельникам и четвергам.

Кому надоело спортивные площадки и бег на дистанцию? Кто любит зимние виды спорта? Приглашаем в секцию по фигурному катанию! Если будут желающие – можем организовать занятия по средам.

cheer leaders = группа поддержки

Кто любит логические загадки и стратегию? Приглашаем в шахматную секцию! Встречаемся по пятницам в школьной столовой.

gramatyka

Часовника **играть** можно **у**зывать з **пр**имкием **в** **л**ub **на**: з **пр**имкием **в** + **б**иерник, гд^у мов^а **ж**ст о спорте (играть в теннис); з **пр**имкием **на** + **м**иесковник, гд^у мов^а **ж**ст о гр^е на инструменцие музичным (играть на гитаре).

3. Wpisz numer ogłoszenia, w którym jest mowa o tym, że zajęcia odbywać się będą:

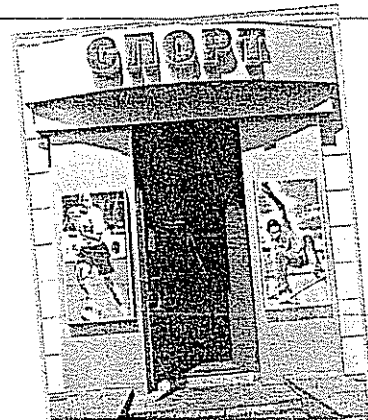
- w środy i w piątki ☐ ☐ ☐ ☐
- tylko w piątki ☐ ☐ ☐ ☐
- w inny dzień tygodnia ☐ ☐ ☐ ☐
- w pomieszczeniu ☐ ☐ ☐ ☐

4. Wybierz właściwe końcówki
• rzeczowników.

заниматься
я занимаюсь
ты занимаешься
они занимаются

спортом
лёгкой атлетикой, фигурным катанием,
прыжками в длину,
каратэ, аэробикой

1. Мой брат уже пять лет занимается футбол ____
A) -ом B) -ой C) -нем D) -ами
2. Моя сестра занимается лёгкой атлетик ____
A) -ом B) -ой C) -нем D) -ами
3. Наши друзья занимаются бег ____
A) -ом B) -ой C) -нем D) -ами
4. Я занимаюсь плаван ____ по субботам.
A) -ом B) -ой C) -нем D) -ами

5. Sformułuj i zapisz w zeszycie ogłoszenia dotyczące sekcji sportowych na wzór podanych w ćw. 2.
Zaproponuj dni i godziny zajęć.
sekcja basketbóla • sekcja tenisa
sekcja brydża i skrabl

6. Do której sekcji z ogłoszeń w ćw. 2. byś się zapisał/zapisała? Uzasadnij swój wybór znanymi Ci zwrotami po-móemu, мне кажется, я считаю.

7. Przebywasz na rocznym stypendium w Sankt Petersburgu. Chcesz zapisać się na zajęcia sportowe do Klubu Activ. Wypełnij formularz obok.

8. Na podstawie wypełnionej ankiety powiedz, z jakich zajęć chciał(a)byś skorzystać, jak często chciał(a)byś chodzić na te zajęcia, w jakie dni i o jakiej porze.
Użyj czasownika заниматься.

9. Posłuchaj rozmowy telefonicznej pracownika Klubu Activ i Natalii Kuzniecovej. Następnie uzupełnij zdania informacjami zgodnymi z treścią usłyszanego dialogu. 50

Заполните, пожалуйста, анкету! Это поможет нашему персоналу подобрать лучшее для вас предложение.

Имя: _____ Отчество: _____

Фамилия: _____

Вас интересуют:*

☐ аэробика	☐ гимнастика для похудения	☐ водная аэробика
☐ гимнастика для señоров	☐ фитнес для мамы и малыша	☐ сауна
☐ бассейн	☐ йога	☐ массаж
☐ танец живота	☐ тренажёрный зал	☐ современный танец

Форма занятий:

- ☐ индивидуальные тренировки ☐ групповые

Сколько раз в неделю:*

- ☐ три раза в неделю ☐ раз в неделю ☐ два раза в неделю

☐ чаще (сколько раз _____)

Подходящие дни:*

☐ среда	☐ понедельник	☐ вторник
☐ суббота	☐ четверг	☐ пятница
	☐ воскресенье	

Подходящее время:*

☐ утром	☐ после обеда	☐ вечером

Вид членской карточки:*

☐ на месяц	☐ на квартал	☐ одноразовая оплата за занятие

Контактный номер: _____

e-mail: _____

* при желании поставьте "x"

Наталья Ивановна хочет заниматься _____ и _____.
На _____ она будет ходить по понедельникам
и _____ в 6 часов вечера, а в _____ по
_____ с утра.

10. Posłuchaj i sprawdź czy prawidłowo wykonałeś/wykonałaś ćw. 9. 51

День спорта

1. Przeczytaj e-mail, który Paweł otrzymał od Sasy. Następnie, na podstawie treści listu powiedz, jakie zawody odbyły się w ramach Dnia Sportu i o której godzinie.

@mail.ru

Вход/Выход

Почта

Адрес

Експерты

Фото

Данни

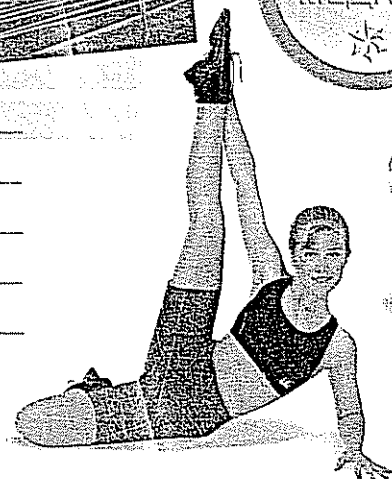
Привет, Павел!

Вчера в нашей школе проходил День спорта. Рано утром в 7.30 все ученики собрались на спортивной площадке и разделились на пять команд. Первая женская команда принимала участие в соревнованиях по легкой атлетике. Эти соревнования начались в 8 часов с прыжков в длину. Вторая мужская команда в 9 часов играла футбольный матч с командой из другой школы. Наши мальчики выиграли матч и завоевали первенство школы – золотую медаль. Школьники, которые любят бегать на дистанцию 1000 метров в 10 часов соревновались на беговой дорожке. Также имела место эстафета и наши мальчики получили приз. Девушки из первого класса показали, как можно с удовольствием заниматься спортом, значит показали, как они занимаются на аэробике. Саша

В 7.30 ... • В 8 часов ... • В 9 часов ... • В 10 часов ...

2. Znajdź w tekście ćw. 1. rosyjskie odpowiedniki podanych poniżej słów i zwrotów. Następnie przepisz tłumaczenia.

drużyna żeńska	-	_____
drużyna męska	-	_____
odby(wa)c się	-	_____
wziąć udział w zawodach	-	_____
zawody lekkoatletyczne	-	_____
(roze)grać mecz piłki nożnej	-	_____
wygrać/zdobyć złoty medal	-	_____
skoki w dal	-	_____
boisko	-	_____
bieżnia	-	_____

gramatyka

Po rzeczownikach чемпионат, соревнования, тренировка, матч, чемпион, чемпионка, мастер спорта, тренер używany jest przyimek по + celownik:
 мастер спорта по конькам, чемпион по шахматам, чемпионат мира по фигурному катанию, чемпионат Европы по футболу...

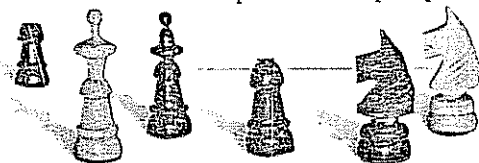
3. Przedstaw relację z Dnia Sportu.

1. Вчера в нашей школе...
2. Соревнования начались...
3. Ученики разделились...
4. Девушки приняли участие...
5. Мужская команда...
6. Наша школа выиграла...

4. Połącz elementy zdań z obu kolumn, używając myślnika, ёто, вот lub всё так, aby powstały zdania z orzeczeniem imiennym. Następnie przetłumacz zdania na język polski.

1. Шахматы	известный спорт в России.
2. Спорт	здоровье.
3. Прыжки на лыжах	зимний вид спорта.
4. Тренировка	залог успеха.
5. Наташа	мастер по шахматам.
6. Соревнования по волейболу	интересное мероприятие.

W rosyjskich zdaniach z orzeczeniem imiennym w czasie teraźniejszym, w odróżnieniu od języka polskiego, nie używa się czasownika „być” (быть). Zamiast niego można użyć zaimka wskazującego ёто. Często w takich zdaniach występują też zaimki: вот, всё poprzedzone myślnikiem lub sam myślnik.

Фигурное катание – ёто зимний вид спорта. (Jazda figurowa na lodzie jest zimową dyscypliną sportu.)

Здоровье – вот, что важно в жизни. (Zdrowie, oto co jest ważne w życiu.)

Спорт – ёто здоровье. (Sport to zdrowie.)

Иван Иванович – мастер спорта по шахматам. (Iwan Iwanowicz to mistrz sportu w szachach.)

5. Zapoznaj się z podanymi słowami i zwrotami. Posłuchaj nadanej przez szkolne radio relacji na temat meczu piłki nożnej, który odbył się w ramach Dnia Sportu. Następnie spośród podanych stwierdzeń zaznacz te, które zgodne są z treścią sprawozdania. 52

забить гол – strzelić gola • судья – sędzia • болельщик – kibic • болеть за кого – kibicować komuś • спортсмен, участник – sportowiec, zawodnik • счёт – tu: wynik • со счётом 3:2 в пользу... – z wynikiem 3:2 na korzyść... • первый/второй тайм – pierwsza/druga połowa

1. День спорта проходит каждые 2 года.
2. В рамках Дня спорта имеет место межшкольный футбольный матч.
3. Судьей был Игорь Борисович Голубев.
4. В первом тайме матч окончился со счётом 2:1.
5. Во втором тайме забили больше голов.
6. Команда Андрея выиграла матч.

☐
☐
☐
☐
☐
☐

6. Wstaw w relację z Dnia Sportu podane poniżej słowa w odpowiedniej formie.

закончиться • команда • матч • тайм • соревнования • играть • победить • развлекать • отпраздновать • забить

Вчера в нашей школе, как каждый год, мы _____ День спорта.

Среди разного рода _____ был также футбольный матч между нашей _____ и командой соседней школы № 212.

Судьей в _____ был Игорь Борисович Голубев – учитель физкультуры в школе № 212. Матч начался в 9 утра и _____ в 10.45 со счётом 3:2 в пользу нашей команды.

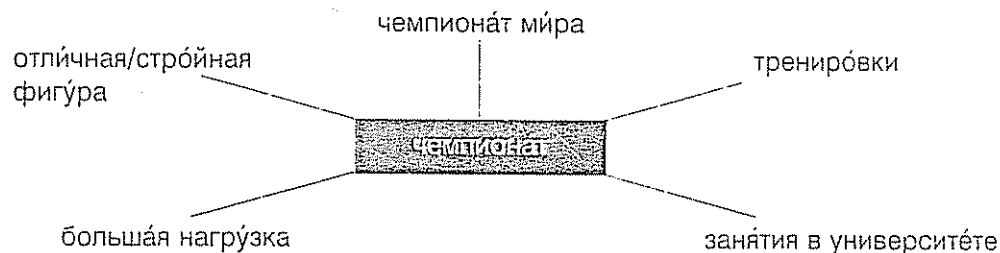
В первом _____ матча команда противников _____ нам 2 гола, а нашей команде удалось забить только один гол. К счастью, во втором тайме наши _____ намного лучше и забили противникам ещё 2 гола. Оба гола – ёто заслуга Андрея Перова. Благодаря его прекрасной игре мы _____.

Поздравляем нашу команду с победой! Я также хочу поблагодарить девушек и группу „cheer leaders”, которая _____ нас во время перерыва и всех болельщиков за поддержку.

7. Napisz relację o Dniu Sportu do szkolnej gazetki.

Спорт – это здоровье?

1. На podstawie mapy słów powiedz, czego może dotyczyć wywiad z ćw. 2.

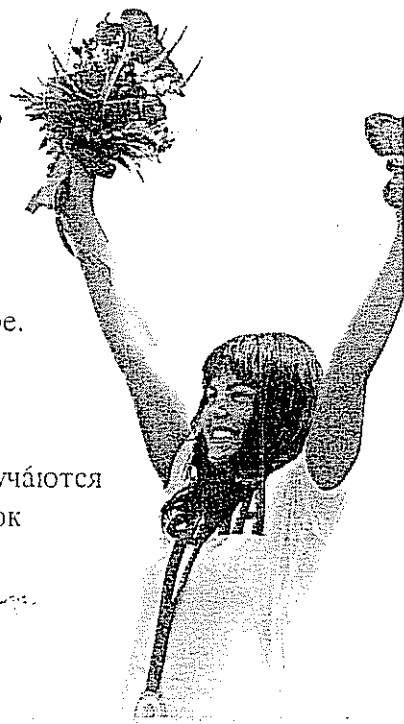
2. Posłuchaj wywiadu z utalentowaną rosyjską pływaczką. Następnie wybierz zakończenia zdań 1.–6. zgodne z treścią rozmowy. 53

интервью

Сегодня у нас в студии знаменитый гость – Лариса Ильченко, шестикратная чемпионка мира по плаванию. Но самое важное – наша гостья успела добиться такого успеха в свои 18 лет! Благодаря ей, мы вновь можем назвать плавание русским видом спорта.

- Здравствуйте.
- Рад вас видеть. Сегодня нашей темой является спорт – его плюсы и минусы. Скажите, пожалуйста, как выглядит ваш обычный день?
- Я обычно встаю в 6 часов, завтракаю и еду в бассейн. Моя первая тренировка продолжается 2 часа. После этого я час занимаюсь в тренажёрном зале. Потом я еду в университет и там у меня занятия. В пять, после обеда, я опять отправляюсь в бассейн и остаюсь там до 10.
- Столько времени?
- Да, но я там не только плаваю. У меня тоже занятия по технике плавания и возможность встретиться и поговорить с другими спортсменами.
- Столько занятий – это большая нагрузка. Вам не тяжело?
- Спорт – это моя пассива, моё хобби. Он всегда доставлял мне удовольствие, поэтому мне не тяжело.
- Какая, по-вашему, польза от спорта?
- Благодаря спорту, у меня стройная фигура, нет проблем с диетой, хорошее настроение и много друзей во всём мире.
- Но у вас почти нет свободного времени.
- Да, это один из минусов спорта.
- А есть ли другие минусы?
- Да, можно тоже перетренироваться, организм устаёт, случаются травмы суставов. Есть и другие минусы – из-за тренировок у меня нет времени на покупки и сплетни с подругами.
- Но, всё-таки, вы советуете заниматься спортом?
- Да, безусловно.

1. По радио идёт разговор с:

A. Верой Ивановой
Морозовой, мастером
спорта по плаванию.

B. Ларисой Ильченко,
чемпионом мира по
плаванию.

C. Анной Ивановой
Морозовой, чемпионом
по шахматам.

2. Её обычный день
начинается с:

A. утренней зарядки
и завтрака.

B. душа и тренировки.

C. завтрака и тренировки.

3. Её первая тренировка
продолжается:

A. с 7 часов до 9.

B. 2 часа.

C. с утра до 9 часов.

4. На своих тренировках она:

A. плавает, занимается
в тренажёрном зале
и встречается с другими
спортсменами.

B. плавает и учится
в университете.

C. встречается с друзьями
и плавает.

5. Благодаря спорту у неё:

A. стройная фигура
и много времени.

B. крепкое здоровье.

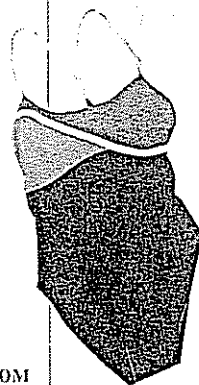
C. стройная фигура,
хорошее настроение
и друзья.

6. Анна считает, что спортом
стоит заниматься:

A. несмотря на минусы,
потому что приносит
большие деньги.

B. только немножко.

C. потому что больше
плюсов, чем минусов.

3. Przeczytaj wywiad z Larisą Ilczenko i powiedz, jak wygląda jej typowy dzień i jakie
znaczenie w jej życiu ma sport.

4. Jakie są plusy i minusy uprawiania sportu? Wpisz w odpowiednie rubryki argumenty
wymienione przez pływaczkę oraz podane poniżej. Dopisz własne.

Люди занимаются спортом, потому что:

- хотят долго жить, быстро похудеть
- теперь модно заниматься спортом
- это доставляет удовольствие
- у некоторых много свободного времени
- это возможность встречаться с другими спортсменами/спортсменками
- здорово заниматься спортом и полезно для здоровья

Плюсы спорта

здоровье

хорошее самочувствие (настроение)

прекрасное хобби

Минусы спорта

можно перетренироваться

усталость

надо держать диету

gramatyka

5. Uprawiasz jakąś dyscyplinę sportu?
Czy według Ciebie warto uprawiać sport?
Dlaczego?

6. Powiedz, jakie wady i zalety ma uprawianie
sportu. Użyj podanych obok konstrukcji.

7. Podzielcie się na grupy. Przedstawiciel każ-
dej ekipy losuje kartkę z nazwą dyscypliny
sportowej. Następnie w grupach opracujcie
prezentację wylosowanej dyscypliny, wskazu-
jąc na korzyści i wady z jej uprawiania. Przed-
stawcie wasze argumenty na forum klasy.

W zdaniach przyczynowych w celu wyrażenia przyczyny,
która wywołuje pozytywne skutki, używa się przymiłka
благодаря кому? чему? (dzięki komuś/czemuś):

Благодаря спорту, у меня хорошее
настроение. (Дzięki sportowi mam dobry nastrój.)

Благодаря твоей помощи, я сдал экзамен.
(Dzięki Twojej pomocy zdałem egzamin.)

Do wyrażenia przyczyny wywołującej negatywny,
niepożądany skutek używa się przymiłka из-за:

Из-за спорта у меня частые травмы.

(Z powodu uprawiania sportu mam często kontuzje.)

Из-за тебя я опоздал на уроки.

(Przez ciebie spóźniłem się na lekcje.)

Сáша заболёл

1. На podstawie podanych słów odpowiedz na pytania.

Кто заболёл? • Почему? • На что он жалуется?

Сáша

болит горло

чай с лимоном

холодная кола

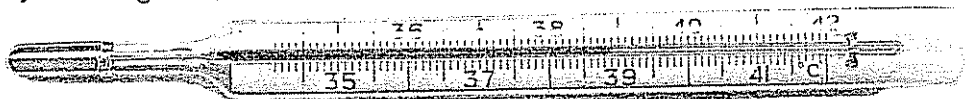
постельный режим

температура

витамины С

день отдыха

2. Posłuchaj dialogów i sprawdź, czy prawidłowo odpowiedziałeś/odpowiedziałaś na pytania z ów. 1. Następnie zaznacz, które z podanych stwierdzeń są zgodne z treścią usłyszanych dialogów. 54

* W wyrażeniach przyimkowych takich jak: на дом, за город, не было akcentuje się przyimek.

1 – Аллó, Сáша! Ты почему не пришёл сегодня в школу? – Знаёшь, Натáша, вчера после мáтча я выпил холодную колу и с утра у меня болит горло. – У тебя насморк? – Небольшой, я пью чай с лимоном и мёдом и надеюсь, что самó пройдет. – Самó никогда не проходит! А витамин С ты принял? – Пока нет, но вот идёт мáма. Пока, я позвоню вёчером.	2 – Ну и как ты, сынóк? Как себя чувствуешь? – У меня болит горло! – А я тебе говорила – не пей холодных напитков! – Ну мам... – Лáдно, пока лежи, помéрим температуру и позвоним врачóу.	3 – Аллó, я хотела бы вызвать врача на дом.* – Что случилось? – У сына болит горло, болят также уши, он жалуется на головную боль. – А температура есть? – Да, 38,9. – Врач бóдет часá чéрез два. Диктóйте áдрес.	4 – Аллó, Натáша! Передáй учíteльнице, что у меня до концá недéли постéльный рéжим. – А что с тобóй? – Врач сказáла, что я заболёл анги́ной, мне нáдо лежáть в постéли. – А лека́рства? – Я получил рецéпт, мне нáдо принимáть антибиóтик два рáза в день, мнóго пить, но тóлько тёплое. – Тогда поправля́йся!

1. Сáша не пришёл в школу из-за сильного насморка. ☐
2. Сáша с самого утра принимает витамин С. ☐
3. У него высокая температура и болит горло. ☐
4. Мáма вызвала врача на дом. ☐
5. У Сáши постельный режим до конца недели. ☐
6. Сáша заболёл анги́ной. ☐
7. Больной принимает таблетки три рáза в день. ☐
8. Он получил антибиóтик. ☐

3. Прочитай диалог из цв. 2. и uzupełnij ich streszczenie.

Саша не пошёл в школу из-за _____ (1).
Он пока не лечится, а _____ (2).
Но мама решила _____ (3) и
позвонить врачу. Саша жалуется на _____
(4). Врач _____, что _____ (5).
Саша получил _____ (6) на антибиотик.
До конца недели у него _____ (7).
Из-за _____ (8) он не пойдёт в школу.

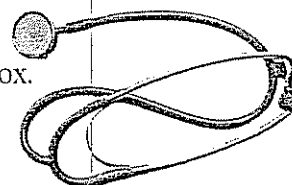
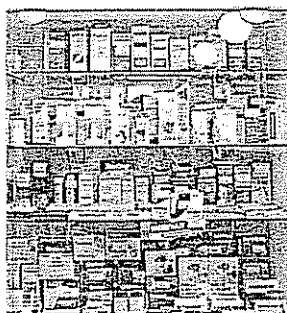
4. Powiedz, co dolega każdej z wymienionych osób. _____
Ułóż zdania z podanych elementów.

1. Катя, болеть, грипп.
2. Он, заболеть, ангина.
3. Мой отец, жаловаться, сердце.
4. Он, болеть, желудок.
5. Мама, боль, голова.
6. Ребёнок, насморк.

5. Oto rozmowa lekarza z pacjentem.
Ułóż pytania lekarza na podstawie
odpowiedzi chorego nastolatka.
Następnie odczytajcie dialog z po-
działem na role.

— _____ ?
— Я жалуюсь на боль в горле и головную боль.
— _____ ?
— Да, у меня тоже насморк.
— _____ ?
— Да, 38,2.
— _____ ?
— Я заболел три дня тому назад.
— Теперь я тебя осмотрю. Открой широко рот, покажи язык, горло: вдох, выдох.
У тебя грипп. Тебе надо принимать лекарства три раза в день и лежать
в постели. Вот твой рецепт.

ПРОТИВ БОЛИ
И ПРОСТУДЫ

6. Doradź koledze/koleżance, co robić, by nie chorować. Pracując w parach, odegrajcie
dialog. Wykorzystajcie podane zwroty.

пить чай с лимоном • есть много овощей и фруктов •
рационально питаться • заниматься спортом

7. A co powinien zrobić ktoś, кто уже zachorował? Udziel kilku rad.

Если кто-то заболел, ему надо идти к врачу.

8. W e-mailu do kolegi z Rosji opisujesz swoje ostatnie kłopoty zdrowotne. Napisz, na co
chorowałeś/chorowałaś, jakie miałeś/miałaś objawy choroby i jak przebiegało leczenie.

(за)болеть чем?
гриппом, ангиной,
воспалением лёгких
я (за)болею
ты (за)болеешь
они (за)болеют

у меня ангина, грипп, насморк
у меня болит горло, голова,
сердце, желудок, живот

жаловаться на что?
на боль головы, на боль горла
я жалуюсь
ты жалуешься
они жалуются

W języku rosyjskim zwyczajowo nie
używa się form rodzaju żeńskiego w
odniesieniu do niektórych zawodów
czy funkcji, np. rzeczownik врач jest
wspólny dla rodzaju męskiego i żeń-
skiego. Rodzaj rzeczownika określa
czasownik:

Врач сказала (lekarzka powiedziała);
депутат предложила (posłanka
zapropozowała); курьер принесла
записку (kurier /kobieta/ przyniosła
notatkę); Посол коротко изложила
свое мнение. (Ambasador /kobieta/
krótko wyraziła swoje zdanie.)

В больнице

1. Прzeprowadź ankietę w klasie. Zapytaj cztery osoby, czy ostatnio (в последнее время):

chorowały • были u lekarza • болала je głowa • болало je gardło • miały katar

Sporządź notatki, a następnie zrelacjonuj wyniki ankiety.

2. Przeczytaj list Saszy i na jego podstawie przetłumacz podane pod tekstem słowa i zwroty. Następnie zaznacz te słowa z listy, które mają inny rodzaj gramatyczny niż w języku polskim.

Привёт, Пáвeл!

Я уже пятый день лежy в больнице. Всё началось из-за холодной колы. После мáтча мне захотелось пить и таким образом я простудился. Мáма вьизвала врачá нá дом и оказалóсь, что у меня анги́на. Я лежáл в постéли недéлю, принимáл антибиотик по рецéпту, но, к сожалéнию, за недéлю нé было улóчшéния. Когдá мне стáло хужe и появил́ся тяжёлый кáшель, мáма вьизвала скóрую пóмощь и меня повезл́и в больницу. Мне сдéлали анáлиз крóви, тéсты на аллeргию и рентгéн лёгких. На основáнии этóго, врач поставила диáгноз, что у меня воспалéние лёгких. Мáма óчень расстрóбилась, но врач ей сказáла, что после уколóв всё бyдет хорóшо.

Кáждый день с утрá у меня мéрят температóру и медсестрá дéлает мне укол. Потóм прихóдит дежyрный врач и слóшает мой лёгкие. Мне сказáли, что ёсли чéрез недéлю мне стáнет лóчше, меня выпишут из больницы. Я этóго óчень ждy, потому́ что мне ужé скóчно и надóело лежáть.

Ну вот, покá всё.

Передáй привёт родителýм и Áне.

Сáша

Неотлóжка
– скóрая
пóмощь

Podstawowe numery telefonów alarmowych w Rosji to:
03 (pogotowie),
02 (straż pożarna),
01 (policja).

Coraz częściej używa się też europejskiego numeru alarmowego 112, który umożliwia zlokalizowanie osoby dzwoniącej.

szpital – _____ • angina – _____

recepta – _____ • pogorszył się (o stanie zdrowia) – _____

wzwać pogotowie ratunkowe – _____

analiza krwi – _____ • testy alergiczne – _____

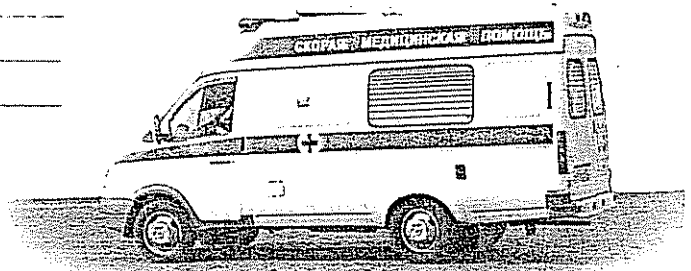
prześwietlenie płuc – _____ • postawić diagnozę – _____

zapalenie płuc – _____

(z)robić zastrzyk – _____

wypisać ze szpitala – _____

03 скóрая пóмощь
02 пожáрная охрáна
01 милиция

3. Odpowiedz na pytania do listu Saszy.
• Następnie na ich podstawie zrelacjonuj jego treść.

1. Кóму Сáша пишeт письмó?

2. С чегó началáсь егó болéзнь?

3. Пóчeмy он поéхал в больницу?

4. Кáкóй диáгноз поставила врач?

5. Кáкие тéсты и процéдуры eмy сдéлали?

6. Кáк егó лéчат?

4. Uzupełnij zdania, wstawiając za lub через.

- _____ пять дней я вернусь из больницы.
- _____ три дня моё состояние поправилось.
- _____ 3 часа мне надо мерить температуру.
- _____ неделю я должна пойти к врачу, сделать рентген.
- _____ 10 минут придёт врач.
- _____ неделю я буду принимать ежедневно таблетки.

5. Każdej z wymienionych osób coś доlega. Powiedz, do какого специалиста powinna się udać.

идти к врачу = iść do lekarza

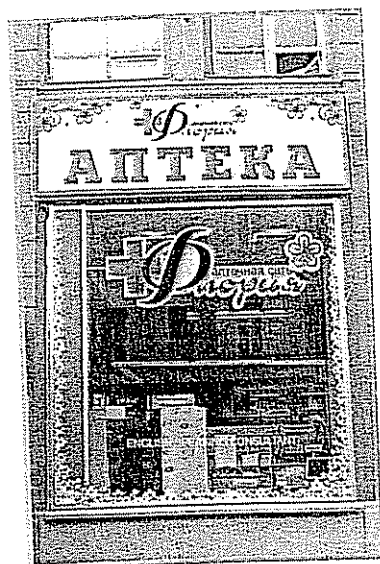
окулист • педиатр • ларинголог • стоматолог • психолог • дерматолог

- Кажется, у Кати плохое зрение.
- Маленький Вовка жалуется на боль горла.
- У Андрея болят зубы.

Кате надо идти к ...

6. Zapoznaj się z treścią zadania, następnie wysłuchaj двукrotnie czterech rozmów. W каждой рубрике zaznacz chorobę, jej objawy oraz zalecane лечение zgodnie z tym, co услышишь.

55

gramatyka

При́мек за jest odpowiednikiem polskiego w ciągu, przez i oznacza czas trwania jakiejś czynności. Stosuje się go tylko z czasownikami dokonanymi.

За неделю не было улучшения. (W ciągu tygodnia / Przez tydzień nie było poprawy.)

За два дня прекратились симптомы болезни. (W ciągu dwóch dni minęły/ustaly objawy choroby.)

При́мек через odpowiada polskiemu za, po, po upływie i określa odcinek czasu, po którym nastąpi jakaś czynność. Через неделю мне стало лучше.

(Po/Po upływie tygodnia mój stan się polepszył.)

Через пять минут придёт врач. (Za pięć minut przyjdzie lekarz.)

Болезнь	Симптомы болезни	Лечение
1. ☐ воспаление лёгких ☐ грипп ☐ ангина ☐ простуда	☐ проблемы с дыханием ☐ кашель ☐ насморк ☐ температура ☐ головная боль ☐ боль в горле ☐ слабость ☐ озноб (знобит) ☐ нет аппетита	☐ принимать лекарства ☐ пить микстуру от кашля ☐ капать капли от насморка ☐ лежать в постели ☐ много пить ☐ отдыхать, не переутомляться ☐ полоскать горло ☐ делать ингаляции
2. ☐ воспаление лёгких ☐ грипп ☐ ангина ☐ простуда	☐ проблемы с дыханием ☐ насморк ☐ температура ☐ головная боль ☐ боль в горле ☐ слабость ☐ озноб (знобит) ☐ боль в мышцах	☐ принимать антибиотик ☐ пить микстуру от кашля ☐ капать капли от насморка ☐ лежать в постели ☐ много пить ☐ отдыхать, не переутомляться ☐ полоскать горло ☐ делать ингаляции
3. ☐ воспаление лёгких ☐ грипп ☐ ангина ☐ простуда	☐ кашель ☐ насморк ☐ температура ☐ головная боль ☐ боль в горле ☐ слабость ☐ озноб (знобит) ☐ нет аппетита	☐ пить сироп от кашля ☐ капать капли от насморка ☐ лежать в постели ☐ много пить ☐ отдыхать, не переутомляться ☐ полоскать горло ☐ делать ингаляции
4. ☐ воспаление лёгких ☐ грипп ☐ ангина ☐ простуда	☐ проблемы с дыханием ☐ насморк ☐ температура ☐ головная боль ☐ боль в горле ☐ слабость ☐ дрожь, озноб ☐ нет аппетита	☐ принимать лекарства ☐ пить микстуру от кашля ☐ капать капли от насморка ☐ лежать в постели ☐ много пить ☐ отдыхать, не переутомляться ☐ полоскать горло ☐ делать ингаляции

Повторёнье – мать учёнья!

1. Przebywasz z rodzicami na placówce dyplomatycznej w Moskwie. W wolnym czasie chcesz uprawiać jakąś dyscyplinę sportową. Dzwonisz do klubu sportowego i pytasz o:

- zajęcia oferowane przez ten klub;
- dni, w jakie odbywają się zajęcia;
- cenę interesujących Cię zajęć.

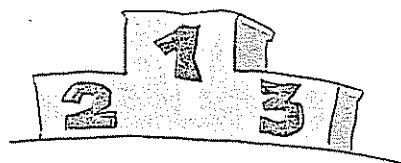
Pracujcie w parach. Rozmowę rozpoczyna osoba odgrywająca rolę pracownika klubu. Po przeprowadzeniu dialogu zamieńcie się rolami i ponownie odegrajcie scenkę.

2. Zaplanuj szczegółowo Dzień Sportu w swojej szkole i napisz o tym krótkie ogłoszenie na szkolną tablicę ogłoszeń.

3. Jesteś redaktorem szkolnej gazetki i w tym miesiącu tematem przewodnim jest Sport to zdrowie. Napisz w punktach, dlaczego warto uprawiać sport.

4. Przeprowadź wywiad z wymyślonym sportowcem. Dowiedz się:

- jaką dyscyplinę sportową uprawia;
- jak często uprawia sport;
- jak wygląda jego typowy dzień.

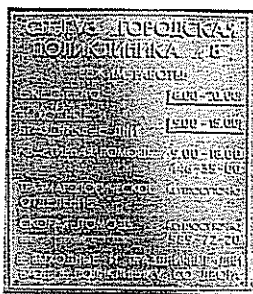
5. Odegraj z koleżanką/kolegą następujące scenki:

- radzisz koleżance/koledzie z wysoką temperaturę, co powinien/powinna zrobić;
- radzisz rozmówcy, który źle się poczuł, co powinien zrobić;
- dajesz wskazówki koledze, który złamał nogę (спомать нóры).

Przed przystąpieniem do odtwarzania ról wypiszcie na tablicy wszystkie słowa i zwroty, które mogą być Wam przydatne.

6. Co trzeba, a czego nie wolno robić, kiedy:

- boli głowa
- boli gardło
- bolą nogi
- bolą uszy
- boli brzuch
- bolą zęby
- jest się chorym na anginę
- ma się złe samopoczucie
- jest się zdenerwowanym

Skorzystaj z podanych wyrażen.

- и́дти на ди́скоте́ку • лежа́ть в по́стели •
- встре́чаться с друзья́ми • е́сть моро́женое •
- и́дти к тера́певту/хи́рургу/стома́тологу/ларинго́логу/пси́хологу • не та́нцевать •
- не слу́шать го́ромкую му́зыку • е́сть сла́дости • не пи́ть хо́лодные на́питки •
- не е́сть сли́шком мно́го • поси́деть и поси́лушать ти́хую му́зыку •
- пи́ть ча́й с лимо́ном и ме́дом • при́нимать та́блётки от го́ловно́й бо́ли •
- игра́ть в фу́тбол • со́блюдают ди́ету • ста́вить ко́мпресс •
- поме́рить темпе́ратуру • нака́пать ка́пли • поло́скать го́рло •
- почи́тать интере́сную кн́игу

Абиту́ра на ура́!

ROZMOWA NA PODSTAWIE ILUSTRACJI

1. Opisz poniższą ilustrację. Odpowiedz na pytania.

- Как ты ду́маешь, на что жа́луется э́тот ма́льчик?
- Когда́ ты в по́следний раз был(а) у вра́ча и поче́му?

WYPOWIEDŹ PISEMNA: e-mail

2. Twój kolega z Rosji chciałby się dowiedzieć czegoś więcej na temat kondycji fizycznej młodych Polaków. W e-mailu, który mu wyślesz, piszesz:

- że młodzi Polacy uprawiają sport i jakie dyscypliny są najbardziej popularne;
- dlaczego młodzi ludzie uprawiają sport;
- że Ty uprawiasz jakąś dyscyplinę i dlaczego właśnie taką, jak często i od jak dawna.

ROZMOWY STEROWANE

Udzielanie, uzyskiwanie informacji

3. Zachorowałeś/Zachorowałaś podczas pobytu na stypendium w Rosji. Dzwonisz do lekarza, by umówić się na wizytę domową. W czasie rozmowy:

- mówisz o objawach choroby;
- pytasz, kiedy lekarz może przyjechać;
- pytasz o koszt wizyty.

Pracujcie w parach. Odegrajcie dialog dwa razy, zamieniając się rolami.
Rozmowę rozpoczyna uczeń w roli chorego.

Negocjowanie

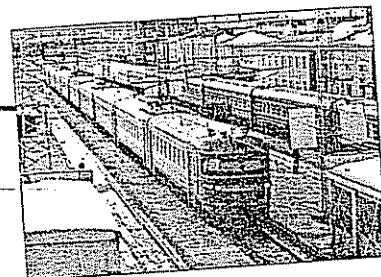
4. Jesteś na studiach w Wołgogradzie. W wolnym czasie chcesz z kolegą/koleżanką uprawiać jakiś sport. Twój kolega/Twoja koleżanka proponuje Ci basen.

- Nie akceptujesz jego/jej propozycji i wyjaśniasz powód.
- Proponujesz wspólne bieganie i uzasadniasz dlaczego.
- Wyrażasz nadzieję na zmianę jego/jej decyzji.

Pracujcie w parach. Odegrajcie dialog dwa razy, zamieniając się rolami.
Rozmowę rozpoczyna uczeń w roli kolegi/koleżanki.

Транссибирская магистраль, Транссиб

- Строительство Транссиба началось в 1891 году. Магистраль строили главным образом заключённые (зэки), солдаты и простые люди.
- Первый поезд поехал по дороге в июле 1903 года. Сначала не было возможности переехать Байкал – пассажиров перевозили на паромках.
- Самая длинная железная дорога на планете (9288,8 km.).
- Проходит по территориям 13 областей, 4 краёв, 2 республик, 1 автономной области и 1 автономного округа.
- На своём пути Транссиб пересекает 16 крупных рек. Самые известные – это: Волга, Вятка, Кама, Обь, Иртыш, Енисей.
- Транссиб ведёт через 8 часовых поясов.
- Первая станция дороги – это Ярославский вокзал в Москве, конечная – Владивосток.

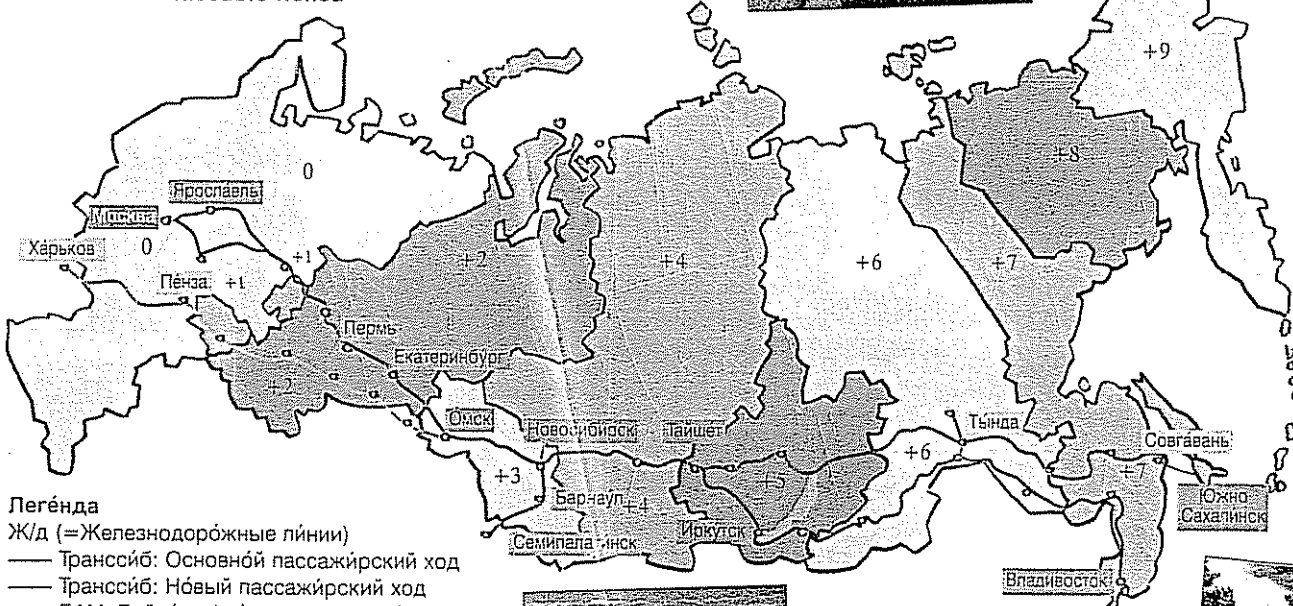

- Пассажиры могут по дороге восхищаться прекрасными видами из окон.
- Остров Ольхон – крупнейший остров озера Байкал. Длина – 71 км, ширина – до 12 км, площадь – 730 км²

Транссибирская магистраль

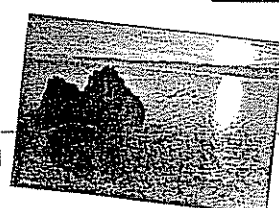
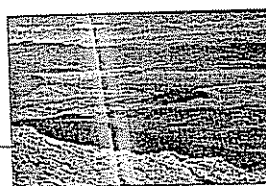
Часовые пояса

Легенда

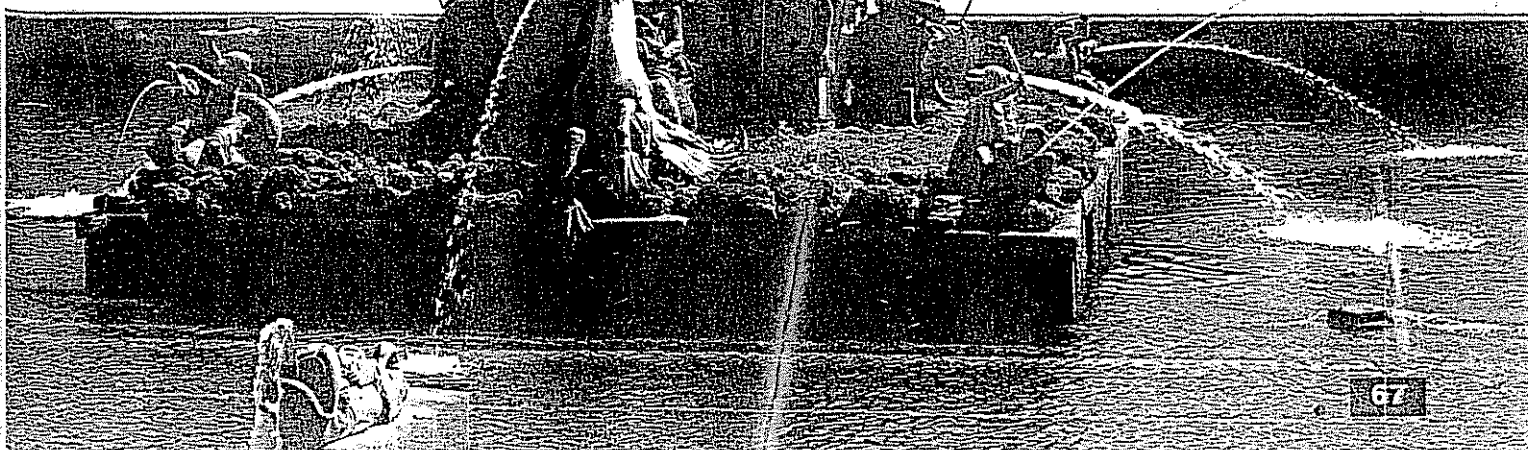
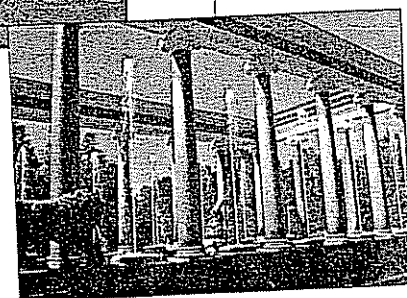
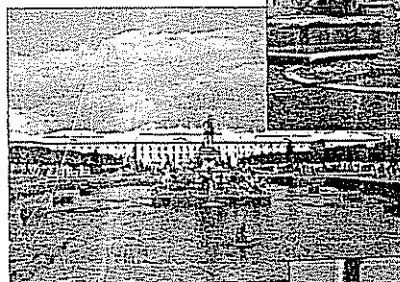
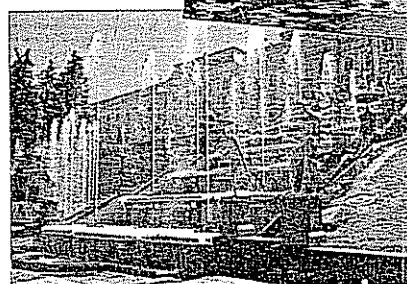
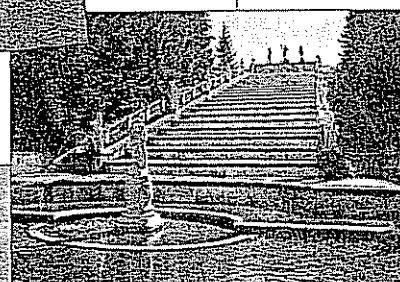
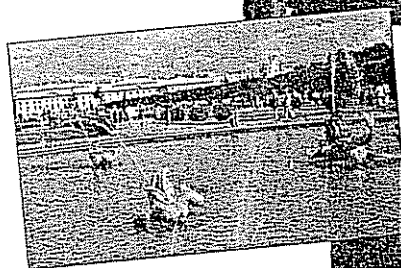
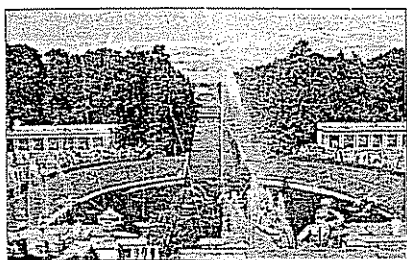
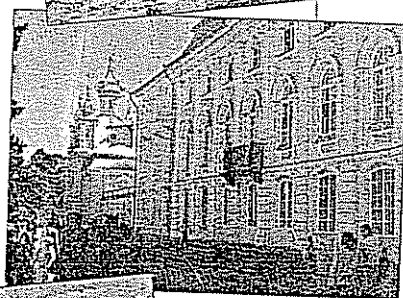
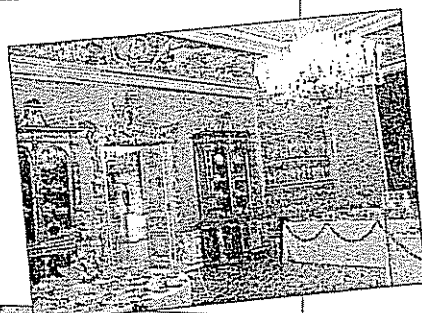
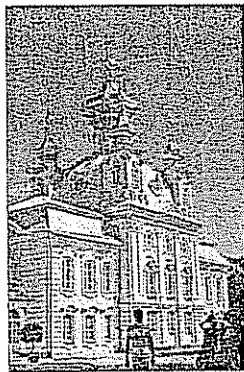
Ж/д (=Железнодорожные линии)

- Транссиб: Основной пассажирский ход
- Транссиб: Новый пассажирский ход
- БАМ: Байкало-Амурская магистраль
- Южно-Уральская, Трансмонгольская и Трансманычжурская линии
- Турксиб: Туркестано-Сибирская магистраль

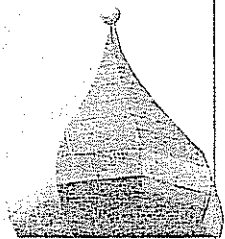

Петерго́ф

- Петерго́ф или Петродворе́ц расположен в 29 киломётрах от Санкт-Петербу́рга.
- В Петерго́фе находится один из наиболее значительных в Росси́и архитекту́рно-па́рковых ко́мплексов XVIII-XIX вв. (приме́рно 1000 га занима́ет сам музе́й). Его це́нтром является пара́дная резиденция Петра́ I.
- В 1714-25 гг. были разби́ты Ве́рхний сад (15 га) и Ни́жний парк (102,5 га).
- Гла́вная особенность Петерго́фа – это прекра́сные фонтаны. Для обеспечения воды́ для них был постро́ен специа́льный водопровод.
- Пруды́ и фонтаны расположены на разной высоте, что помога́ет в поставке воды́.

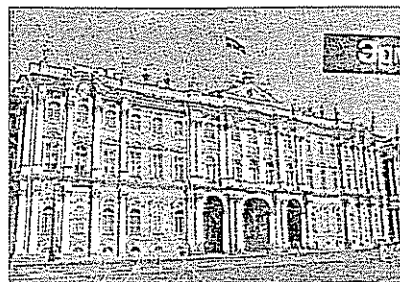

Санкт-Петербург

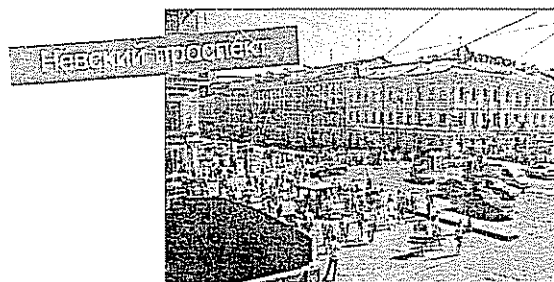

Bursztynowa Komnata zaginęła w czasie II Wojny światowej. Odnaleziona we fragmentach, była rekonstruowana przez 24 lata. Ostatecznie została odtworzona w 2003 r. na uroczystość 300-lecia Sankt Petersburga.

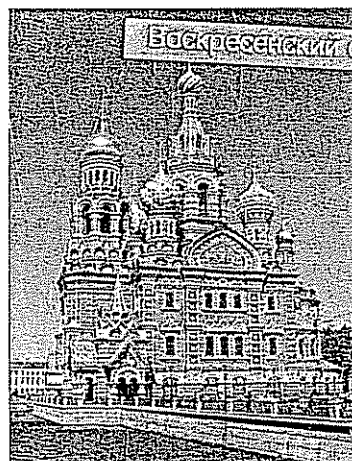
- Когда-то назывался: Петроград, Ленинград.
- Площадь – 605 км².
- Население – около 4 000 000.
- Основан Петром Первым в 1703 году.
- Город расположен на нескольких островах, связанных мостами (396). Здесь много каналов и рек, благодаря чему город называют Северной Венецией.
- Главными достопримечательностями являются Эрмитаж, Петропавловская крепость, крейсер Аврора, Исаакиевский собор, Зимний дворец.
- Самая главная и известная улица города – это Невский проспект.
- Недалеко от Санкт-Петербурга (25 км) находится известное в поэзии Царское Село, построенное Екатериной Второй. Здесь находится янтарная комната.

Эрмитаж

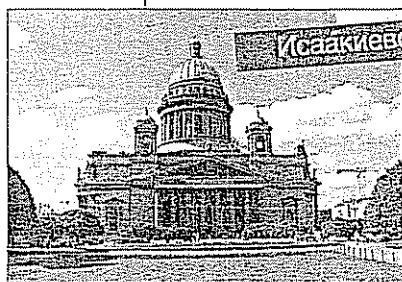
Невский проспект

Воскресенский собор (Старый Исаакиевский)

Петропавловская крепость

Исаакиевский собор

Речной трамвай на Неве

крейсер Аврора

Зимний дворец

Александровская колонна

Царское Село

Пасха

РАЗДЕЛ 6

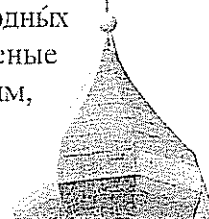
УРОК

4

- Пасха – это название самого великого и торжественного православного христианского праздника.
- Дни перед Пасхой называются: Чистый четверг (день приготовления праздничной еды), Страстная пятница (строгий пост), Великая суббота (служба в церкви идёт весь день), Воскресение Христово.
- Во время праздника люди поздравляют друг друга «Христос воскрес!», на что отвечает «Воистину воскрес!».

- В Пасху православные идут в церковь с корзинами с едой, чтобы её освятить. Пекут куличи (дрожжевые бабы). Люди ходят поздравлять своих родных и знакомых. Дети носят крашеные яйца и бабки крестным родителям, бабушкам и дедушкам.

Страстная неделя
– Wielki Tydzień

Пасха to tradycyjna potrawa rosyjska przyrządzana i podawana raz w roku – na Wielkanoc. Poszczególne jej składniki symbolizują odrodzenie oraz bogactwo i dobrobyt. Pascha to słodka potrawa przygotowana z białego sera. W smaku przypomina nieco sernik na zimno, choć różni się sposobem przygotowania.

ПАСХА ЗАВАРНАЯ

Для пасхи надо:

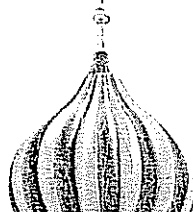
2 кг творога

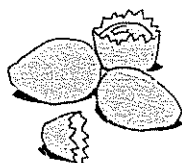
400 г сливочного масла

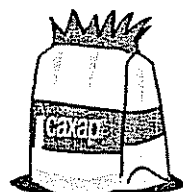
800 г сметаны

Пасочница to forma do przygotowania paschy, kształtem może przypominać formę do babki z zamknięciem.

10 яиц

600-700 г сахара

100 г миндаля

100 г изюма

ванилин по вкусу

блинцы с грузом
– spodek z obciążeniem, ciężarkiem

влажная марля
– wilgotna gaza

довести до кипения
– doprowadzić do wrzenia, zagotować

дуршлаг
– durszlak, sitko

изюм
– rodzynki

миндаль
– migdał

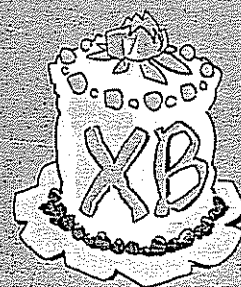
охлаждать
– schłodzić

пасха заварная
– zaparzana pascha

подгореть
– przypalić się

Как приготовить

1. Протереть через сито творог и сливочное масло.
2. Добавить сметану, яйца, 300 г сахара и перемешать.
3. Поставить на слабый огонь и перемешивать, чтобы масса не подгорела.
4. Довести до кипения и снять. Быстро охладить.
5. В массу добавить 300-400 г сахара, миндаль, изюм и ванилин.
6. Полученную массу положить в дуршлаг (или настоящую пасочницу) с чуть влажной марлей. Сверху поставить блинцы с небольшим грузом. Поставить в холодильник.

Приятного аппетита!

KOMENTARZ GRAMATYCZNY

RZECZOWNIK

A. Definicja

Rzeczownik to odmieniana część mowy. Oznacza istoty żywe, przedmioty, zjawiska oraz pojęcia. W języku rosyjskim o człowieku oraz zwierzę pytamy кто?, a o przedmiot, zjawisko lub pojęcie – что?

B. Rzeczowniki partytywne

W języku rosyjskim niektóre rzeczowniki rodzaju męskiego (w tym niepoliczalnej) są określane jako partytywne, gdyż oznaczają część całości. Mogą one mieć w dopełniaczu nietypową końcówkę -y, -ю. Najczęściej końcówka ta występuje w poniższych zwrotach:

голова́ чеснока́, але гра́дка чеснокаá (głowáka czosnku; grządka czosnku)
пучо́к зеле́ного лу́ку, але за́пах лу́ка (pęczek cebuli; zapach cebuli)
ложка́ ме́ду, але за́пах ме́да (łyżka miodu; zapach miodu)
стака́н ча́ю, але планта́ция ча́я, арома́т ча́я (szklanka herbaty; plantacja herbaty, aromat/smak herbaty)

C. Odmiana rzeczowników:

• ту́ча і лу́жа

	I. poj.		I. mn.	
M. кто? что?	ту́ча	лу́жа	ту́чи	лу́жи
D. когó? чегó?	ту́чи	лу́жи	туч	луж
C. кому́? чему́?	ту́че	лу́же	ту́чам	лу́жам
B. когó? что?	ту́чу	лу́жу	ту́чи	лу́жи
N. с кем? с чем?	ту́чей	лу́жей	ту́чами	лу́жами
Msc. о ком? о чём?	ту́че	лу́же	ту́чах	лу́жах

• дождь і лист (liść)

	I. poj.		I. mn.	
M. кто? что?	дождь	лист	дожді́	лістья́
D. когó? чегó?	дождя́	листа́	дождёй	лістьев
C. кому́? чему́?	дождю́	листу́	дождя́м	лістьям
B. когó? что?	дождь	лист	дожді́	лістья́
N. с кем? с чем?	дожде́м	листо́м	дождя́ми	лістьями
Msc. о ком? о чём?	дожде́	листе́	дождя́х	лістьях

• о́сень

	I. poj.	I. mn.
M. кто? что?	о́сень	о́сени
D. когó? чегó?	о́сени	осене́й
C. кому́? чему́?	о́сени	осеня́м
B. когó? что?	о́сень	о́сени
N. с кем? с чем?	о́сенью	осеня́ми
Msc. о ком? о чём?	о́сени	осеня́х

D. Odmiana rzeczownika z przymiotnikiem

	l.roj.	l.mn.
M. кто? что?	красі́вый осе́нний день	красі́вые осе́нние дни
D. кого́? чего́?	красі́вого осе́нного дня	красі́вых осе́нних дней
C. кому́? чему́?	красі́вому осе́нному дню	красі́вым осе́нним дням
B. кого́? что?	красі́вый осе́нний день	красі́вые осе́нние дни
N. с кем? с чем?	красі́вым осе́нним днём	красі́выми осе́нними дня́ми
Msc. о ком? о чём?	красі́вом осе́ннем дне	красі́вых осе́нних днях

E. Rzeczowniki mające inny rodzaj niż w języku polskim

Niektóre rzeczowniki rosyjskie różnią się rodzajem od polskich rzeczowników. Oto lista niektórych takich rzeczowników:

анализ (r.m.) – analiza (r.ż.) больница (r.ż.) – szpital (r.m.) вилка (r.ż.) – widelec (r.m.) город (r.m.) – miasto (r.n.) грипп (r.m.) – grypa (r.ż.) диагноз (r.m.) – diagnoza (r.ż.) квартира (r.ż.) – mieszkanie (r.n.) класс (r.m.) – klasa (r.ż.) конверт (r.m.) – koperta (r.ż.) котлета (r.ż.) – kotlet (r.m.) кресло (r.n.) – fotel (r.m.) машина (r.ż.) – samochód (r.m.) медаль (r.ż.) – medal (r.m.) музей (r.m.) – muzeum (r.n.) мяч (r.m.) – piłka (r.ż.) письмо (r.n.) – list (r.m.)	площадь (r.ż.) – plac (r.m.) платье (r.n.) – suknia (r.ż.) пляж (r.m.) – plaża (r.ż.) ручка (r.ż.) – długopis (r.m.) ресторан (r.m.) – restauracja (r.ż.) рецепт (r.m.) – recepta (r.ż.) салат (r.m.) – salata; sałatka (r.ż.) скорая помощь (r.ż.) – pogotowie : ratunkowe (r.n.) собака (r.ż.) – pies (r.m.) стул (r.m.) – krzesło (r.n.) суп (r.m.) – zupa (r.ż.) тарелка (r.ż.) – talerz (r.m.) тысяча (r.ż.) – tysiąc (r.m.) чай (r.m.) – herbata (r.ż.) шкаф (r.m.) – szafa (r.ż.)
---	---

F. Rzeczowniki *singularia tantum*

Określa się tak rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej. Nie zawsze są to te same rzeczowniki w języku rosyjskim i polskim.

карто́фель – ziemniak; kartofel;	морко́вь – marchew
ziemniaki, kartofle	о́бувь – obuwie; but; buty
косме́тика – kosmetyk; kosmetyki	посуда – naczynie; naczynia
ме́бель – mebel; meble	фасо́ль – fasola

- Odmiana wybranych rzeczowników *singularia tantum*

M. кто? что?	фасо́ль	морко́вь	карто́фель (г. męski)
D. когó? чегó?	фасо́ли	морко́ви	карто́фели
C. кому́? чему́?	фасо́ли	морко́ви	карто́фели
B. когó? что?	фасо́ль	морко́вь	карто́фель
N. с кем? с чем?	фасо́лью	морко́вью	карто́фелем
Msc. о ком? о чём?	фасо́ли	морко́ви	карто́феле

Rzeczowniki te odmieniają się wg wzoru III deklinacji.

• Odmiana rzeczownika рыба

	I. poj.	I. mn.
M. кто? что?	рыба	рыбы
D. кого? чего?	рыбы	рыб
C. кому? чему?	рыбе	рыбам
B. кого? что?	рыбу	рыб
N. с кем? с чем?	рыбой	рыбами
Msc. о ком? о чём?	рыбе	рыбах

Rzeczownik рыба najczęściej występuje w liczbie pojedynczej, jako oznaczenie zbioru (gatunku), a nie poszczególnych przedstawicieli. Można jednak użyć go w liczbie mnogiej, gdy mamy na myśli wiele różnych ryb.

Я часто ем рыбу на обед. Na obiad często jem rybę.

В этой реке много рыбы. W tej rzece jest wiele ryb. (wiele gatunków, nie konkretnie sztuk)

Возле меня плавают рыбы. Koło mnie pływają ryby. (wiele sztuk)

Rzeczownik ten odmienia się wg wzoru I deklinacji.

G. Rzeczowniki pluralia tantum

Określa się tak rzeczowniki mające tylko formę liczby mnogiej. Nie zawsze są to te same rzeczowniki w języku rosyjskim i polskim.

брюки – spodnie
духи – perfumy
колготки – rajstopy
коньки – łyżwy

макароны – makaron; makarony
сутки – doba
часы – zegarek; zegarki
чернила – atrament

H. Falszywi przyjaciele

Rzeczowniki zwane *falszywymi przyjaciółmi* to takie, które brzmią podobnie w dwóch językach, ale mają różne znaczenie. W języku rosyjskim i polskim można znaleźć wiele takich przykładów. Oto niektóre z nich:

диван – kanapa
духи – perfumy
дыня – melon
ковёр – dywan
кресло – fotel
кровать – łóżko

неделя – tydzień
овощи – warzywa
посол – ambasador
пушка – armata
синий – ciemnoniebieski
сливки – śmietanka

стул – krzesło
сыро – wilgotno (o pogodzie)
тыква – dynia
часы – zegar, zegarek
чашка – filiżanka
гольфы – podkolanówki

I. Pisownia rzeczowników z przedrostkiem «пол-»

Przedrostek пол pisze się łącznie z rzeczownikiem zaczynającym się od spółgłoski, a z łącznikiem, gdy wyraz zaczyna się na samogłoskę, literę л lub jest nazwą własną:

полчасá, полмётра, полкило́, пол-арбу́за, пол-Европы́, пол-Москвы́, пол-лимона́.

J. Zmiana miejsca akcentu w liczbie mnogiej niektórych rzeczowników

Niektóre rzeczowniki rodzaju męskiego kończące się w mianowniku liczby pojedynczej na spółgłoskę lub znak miękki zmieniają w liczbie mnogiej miejsce akcentu. Akcent ten zawsze pada na końcówkę -á lub -я́.

Do najczęściej spotykanych rzeczowników tego typu należą:

дом – домá, город – городá, лес – лесá, паспорт – паспортá, поезд – поездá, голос – голосá;
профессор – профессорá, директор – директорá, учитель – учителá, доктор – докторá
Uwaga! W rzeczownikach tych akcent zmienia liczbę, ale również sygnalizuje przypadek gramatyczny np. городá – to mianownik liczby mnogiej, a города – dopełniacz liczby pojedynczej.

K. Rzeczowniki określające zawody, które posiadają tylko formę rodzaju męskiego

W języku rosyjskim zwyczajowo nie używa się form rodzaju żeńskiego w odniesieniu do niektórych zawodów czy funkcji, np. rzeczownik врач jest wspólny dla rodzaju męskiego i żeńskiego. W takiej sytuacji rodzaj rzeczownika określa czasownik: врач сказа́ла (lekarka powiedziała). Oto kilka przykładów takich rzeczowników:

Депутат предложи́ла... Posłanka zaproponowała...

Курьер принесла́ письмо́. Kurierka przyniosła list.

Судья засвистела́. Sędzia zagwizdała.

Посол коротко изложи́ла своё мнение. Pani ambasador krótko wyraziła swoje zdanie.

CZASOWNIK

A. Definicja

Czasownik wyraża czynność, stan lub proces. Określa, co ktoś robi lub co się z kimś/czymś dzieje.

B. Czasowniki z sufiksem ну

Niektóre czasowniki z sufiksem ну, jak np. замёрзнуть, (пр)оза́бнуть, промóкнуть przy odmianie w czasie przeszłym tracą sufiks i w rodzaju męskim nie mają końcówek:

он замёрз	(пр)оза́б	промóк
она́ замёрзла	(пр)оза́бла	промóкла
оно́ замёрзло	(пр)оза́бло	промóкло
они́ замёрзли	(пр)оза́бли	промóкли

C. Czasowniki печь і лить (zmiana w temacie przy odmianie, oraz nieregularny czasownik есть)

Czas teraźniejszy			
	печь (piec)	пить (pić)	есть (jeść)
я ты он/она́/оно́	пеку́ пече́шь печёт	пью пьёшь пьёт	ем ешь ест
мы вы они́	печём печёте пеку́т	пьём пьёте пьо́т	едим едите едя́т
Czas przeszły			
я ты он/она́/оно́	пёк/пекла́ пёк/пекла́ пёк/пекла́/пекло́	пил/пила́ пил/пила́ пил/пила́/пило́	ел/ёла ел/ёла ел/ёла/ёло
мы вы они́	пекли́ пекли́ пекли́	пили́ пили́ пили́	ели́ ели́ ели́
Czas przyszły złożony			
я ты он/она́/оно́	бúду печь бúдешь печь бúдет печь	бúду пить бúдешь пить бúдет пить	бúду есть бúдешь есть бúдет есть
мы вы они́	бúдем печь бúдете печь бúдут печь	бúдем пить бúдете пить бúдут пить	бúдем есть бúдете есть бúдут есть
Czas przyszły prosty			
я ты он/она́/оно́	испеку́ испечёшь испечёт	вы́пью вы́пьешь вы́пьет	съем съешь съест
мы вы они́	испечём испечёте испеку́т	вы́пьем вы́пьете вы́пьют	съе́дим съе́дите съе́дят

D. Tworzenie form trybu rozkazującego

Formy trybu rozkazującego tworzy się od tematu czasowników czasu teraźniejszego (czasowniki niedokonane) lub przyszłego prostego (czasowniki dokonane).

- ❶ Gdy temat czasownika w czasie teraźniejszym zakończony jest na samogłoskę, a w I osobie l. poj. czasownik zakończony jest na -ю (**читаю, изучаю**), dodaje się w trybie rozkazującym do tematu końcówkę -й (dla l. poj.) i -йте (dla l. mn.): **покупать (я покупаю) – покупай! – покупайте!**

! Czasowniki na -авать, -евать, -ывать, w trybie rozkazującym zachowują na ogół w temacie -ава-, -ева-, -ыва-:

давать – давай! – давайте!

надевать – надевай! – надевайте!

открывать – открывай! – открывайте!

- ❷ Gdy temat czasownika w czasie teraźniejszym lub przyszłym prostym zakończony jest na spółgłoskę, a akcent w pierwszej os. l. poj. czasu teraźniejszego pada na końcówkę, w trybie rozkazującym do tematu dodaje się końcówkę -й (dla l. poj.) i -йте (dla l. mn.): **купить (я куплю) – купи! – купите!; печь (я пеку) – пекй! – пеките!**

- ❸ Gdy temat czasownika w czasie teraźniejszym lub przyszłym prostym zakończony jest na spółgłoskę, a akcent pada na temat, w trybie rozkazującym do tematu dodaje się -ь (dla l. poj.) i -ьте (dla l. mn.):

взвесь (ты взвесишь) – взвесь! – взвесьте!; сесть (ты сядешь) – сядь! – сядьте!

- ❹ W czasownikach zwrotnych partykula -ся w trybie rozkazującym pozostaje po spółgłoskach, a po samogłoskach przybiera formę -сь.

улыбаться (я улыбаюсь) улыбайся! – улыбайтесь!

- ❺ Wyjątki

ехать – поезжай! – поезжайте! Ten czasownik z partykulą не ma następujące formy:

не ёзди! – не ёздите!

бить – бей! – бейте!

есть – ешь! – ешьте!

петь – пой! – пойте!

пить – пей! – пейте!

E. Tworzenie form trybu przypuszczającego

Tryb przypuszczający tworzy się poprzez dodanie do czasownika w czasie przeszłym partykuły бы, którą w języku rosyjskim zawsze pisze się osobno.

Я хотел бы покушать в хорошей компании.

Chciałbym zjeść w dobrym towarzystwie.

Я хотела бы каждый день есть пельмени.

Chciałabym każdego dnia jeść pierogi z mięsem (kolundy).

ПРИМІОТНИК

A. Definicja

Przymiotnik to odmieniana część mowy, która określa właściwości lub cechy. W języku rosyjskim na ogół stoi przed rzeczownikiem, który określa.

Przymiotnik może mieć pełną i krótką formę.

B. Pełna forma przymiotnika

Przymiotniki pełne odpowiadają na pytania: **какой?, какая?, какое? какие?** lub **чей?, чья? чьё?, чьи?**

Pełna forma oznacza obiektywną cechę osoby lub przedmiotu.

Это длинная юбка. To długa spódnica. (stwierdzenie faktu obiektywnego)

Это весёлый человек. To wesoły człowiek. (stwierdzenie cechy stałej)

C. Krótka forma przymiotnika

Krótką formą przymiotnika odpowiada na pytania *каков?*, *каковá?*, *каковó?*, *каковы?* (*велик*, *великá*, *великó*, *великий*). W języku polskim krótka forma przymiotników zachowała się dla zaledwie kilku przymiotników: *здоров*, *готов*, *рад*.

- Krótka forma pełni w zdaniu funkcję orzecznika i może zmieniać zabarwienie stylistyczne wypowiedzi (szczególnie w połączeniu z celownikiem).

Эта юбка мне длинна́. Ta spódnica jest dla mnie za długa. (ocena)

Она тебе́ широка́/узка́/мала́. Ona jest dla ciebie za szeroka/za wąska/za mała. (ocena)

- Krótka forma może też mieć znaczenie chwilowości, odniesienia do danego momentu w czasie.
Как ни странно, сегодня он был весел. Jak by to nie było dziwnie, dziś był wesół.
(stwierdzenie cechy o charakterze przejściowym)

D. Tworzenie krótkiej formy przymiotnika

Krótką formę przymiotnika tworzy się tylko od przymiotników jakościowych (czyli tych, które podlegają stopniowaniu), odejmując końcówkę rodzajową: *ый*, *-ий*, *-ая*, *-ое*, *-ые* i dodając: *-а* (dla r. żeńskiego), *-о* (dla r. męskiego), *-и*, *-ы* (dla liczby mnogiej). Rodzaj męski nie ma końcówki.

широкий – *широк*, *широкá*, *широкó*, *широки́*

великий – *велик*, *великá*, *великó*, *велики́*

малый – *мал*, *малá*, *малó*, *малы́*

Gdy temat przymiotnika zakończony jest na dwie spółgłoski, należy je rozdzielić w rodzaju męskim samogłoską: *е*, *ё* lub *о*.

длинный – *длинн*, *длинна́*, *длинно́*, *длинны́*

умный – *умн*, *умна́*, *умно́*, *умны́*

узкий – *узк*, *узкá*, *узкó*, *узки́*

E. Stosowanie krótkiej i pełnej formy przymiotnika

- Jeśli przed przymiotnikiem znajduje się zaimek: *какой*, *такой*, przymiotnik jest w pełnej formie.

Какая́ ты краси́вая! Jakaś ty ładna!

Это пла́тье тако́е модное. Ta sukienka jest taka modna.

- W połączeniu z przysłówkami: *так*, *как* stosuje się krótką formę przymiotnika.

Как она́ краси́ва! Jak ona ładna.

Она́ так модна́! Ona jest taka ładna.

- Krótką formę stosuje się też w porównaniu cech w konstrukcjach: *не так ... как*, *так же ... как*

Ира не так весела́, как Ма́ша. Ira jest nie tak wesola jak Masza.

Нина так же краси́ва, как и Ма́ша. Nina jest tak samo ładna jak Masza.

F. Stopień wyższy przymiotnika

Większość rosyjskich przymiotników podlega stopniowaniu. Stopień wyższy przymiotników można tworzyć w dwojaki sposób:

- ❶ przez dodanie do tematu danego przymiotnika odpowiedniego sufiksu (tzw. stopniowanie proste). Wówczas często występuje wymiana spółgłosek w temacie przymiotnika.

a. *-е*

к:ч → *жа́ркий* – *жа́рче*, *лёгкий* – *лёгче*

г:ж → *дорого́й* – *доро́же*

х:ш → *сухо́й* – *су́ше*

д:ж → *твёрдый* – *твёр́же*

в:л → *дешё́вый* – *дешё́вле*

дк:щ → *сла́дкий* – *сла́ще*

b. *-ее*, np.:

тёплый – *теплее́*

холодный – *холоднее́*

красивый – *красивее́*

весёлый – *веселее́*

зелёный – *зеленее́*

способный – *способнее́*

! Niektóre przymiotniki tworzą stopień wyższy nieregularnie: *плохой* – *хуже́*, *хороший* – *лучше́*.

Formy stopnia wyższego przymiotnika są tożsame z formami stopnia wyższego przysłówka. (Patrz str. 77, w części PRZYSŁÓWEK p. C.)

2 przez dodanie wyrazów **бóлее** (bardziej) lub **мéнее** (mniej) do przymiotnika w stopniu równym (tzw. stopniowanie opisowe). Słowa **бóлее** i **мéнее** są nieodmienne, natomiast występujące po nich przymiotniki odmieniają się w rodzaju, liczbie i przypadku. W ten sposób tworzy się stopień wyższy przymiotników wielosylabowych.

Саша общительный парень, но Павел бóлее общительный.

Sasha jest towarzyskim chłopakiem, ale Paweł jest bardziej towarzyski.

Вера мéнее болтливая, чем Ирина. Wiera jest mniej gadatliwa niż Irina.

Większość przymiotników może tworzyć stopień wyższy w sposób prosty i opisowy. Natomiast dla przymiotników wielosylabowych (3 sylaby i więcej) częstsze jest tworzenie stopnia wyższego w sposób opisowy.

сложный – сложнéе lub бóлее сло́жный; мéнее сло́жный

серьёзный – серьёзнéе lub бóлее серьё́зный; мéнее серьё́зный

амбициóзный – бóлее амбициóзный; мéнее амбициóзный

Porównanie cechy

Aby porównać tę samą cechę, można użyć następujących konstrukcji:

Маша бóлее ответственная, чем Ира. Masza jest bardziej odpowiedzialna niż Ira.

Ира мéнее ответственная, чем Маша. Ira jest mniej odpowiedzialna niż Masza.

Нина так же ответственна как и Маша. Nina jest tak samo odpowiedzialna jak Masza.

Нина такая же ответственная как и Маша. Nina jest tak samo odpowiedzialna jak Masza.

G. Przymiotniki twardo- i miękkotematowe

W języku rosyjskim istnieją dwa rodzaje przymiotników:

- przymiotniki zakończone na twardą spółgłoskę tzw. twardotematowe, które mają końcówki: -ый, -ой (dla r. męskiego), np. нóвый, большóй; -ая (dla r. żeńskiego), np. весёлая; -ое (dla r. nijakiego), np. молодóе oraz -ые (dla liczby mnogiej wszystkich rodzajów), np. бёлые.

- przymiotniki o temacie zakończonym na miękką spółgłoskę tzw. miękkotematowe z końcówkami: -ий (dla r. męskiego), np. лётный, зимний; -ья (dla r. żeńskiego), np. лётная; -ее (dla r. nijakiego), np. домашнéе i -ие (dla liczby mnogiej wszystkich rodzajów), np. осéнняя.

Wzór odmiany przymiotników twardotematowych

	r. męski	I. poj. r. żeński	r. nijaki	I. mn.
M. кто? что?	нóвый	нóвая	нóвое	нóвые
D. когó? чегó?	нóвого	нóвой	нóвого	нóвых
C. комú? чемú?	нóвому	нóвой	нóвому	нóвым
B. когó? что?	нóвый/нóвого*	нóвую	нóвое	нóвые/нóвых**
N. с кем? с чем?	нóвым	нóвой	нóвым	нóвыми
Msc. о ком? о чём?	нóвом	нóвой	нóвом	нóвых

* нóвый
телевизор/
нóвого друга
** нóвые
телевизоры/
нóвых друзей

Wzór odmiany przymiotników miękkotematowych

	r. męski	I. poj. r. żeński	r. nijaki	I. mn.
M. кто? что?	лётный	лётная	лётное	лётные
D. когó? чегó?	лётного	лётной	лётного	лётных
C. комú? чемú?	лётному	лётной	лётному	лётным
B. когó? что?	лётный	лётную	лётное	лётные
N. с кем? с чем?	лётным	лётной	лётным	лётными
Msc. о ком? о чём?	лётным	лётной	лётным	лётных

Przymiotniki twardo- i miękkotematowe mają w odmianie różne samogłoski w końcówkach:

przymiotnik twardotematowy

но́вый

но́вого

но́вая

но́вую

przymiotnik miękkotematowy

ле́тний

ле́тнего

ле́тняя

ле́тнюю

PRZYSŁÓWEK

A. Definicja

Przysłówek to nieodmienna część mowy. W zdaniu odnosi się do czasownika (внима́тельно слу́шать), przymiotnika (о́чень интере́сный), innego przysłówka (о́чень бы́стро) lub rzeczownika (доро́га впра́во).

Podobnie jak w języku polskim, przysłówki odpowiadają na pytania:

как? (весе́ло) – przysłówek sposobu;

когда́? (вчера́) – przysłówek czasu;

где? (здесь), куда́? (там), откуда́? (отту́да) – przysłówek miejsca i kierunku;

ско́лько? (много́, доро́го) – przysłówek stopnia i miary.

B. Tworzenie przysłówek

Przysłówki tworzy się na ogół od przymiotników poprzez zamianę końcówki mianownika liczby pojedynczej rodzaju męskiego: -ый, -ой, -ий na -о lub -е,

np.: краси́вый – краси́во, доро́гой – доро́го, жа́ркий – жа́рко, и́скренний – и́скренне.

Zdarza się często, że w przysłówku akcent pada na inną samogłoskę niż w przymiotniku, na podstawie którego jest utworzony: доро́гой – доро́го, весёлый – весе́ло.

Przysłówki tworzy się również za pomocą przedrostka przed przymiotnikiem w celowniku (по-пре́жнему), końcówki -ски (дру́жески) lub przedrostka по- i końcówki -ски (по-ру́сски). Istnieją również przysłówki utworzone za pomocą przyimków pisanych łącznie z rzeczownikiem (вдали́, сна́чала).

C. Stopień wyższy przysłówek

Stopień wyższy przysłówek można tworzyć w dwojaki sposób:

❶ przez dodanie do tematu danego przysłówka odpowiedniego sufiksu (tzw. stopniowanie proste, sposób morfologiczny):

a. -е po spółgłoskach szumiących. Wówczas często występuje wymiana spółgłosek w temacie przysłówek:

к:ч → легкó – лёгче

х:ш → су́хо – су́ще

х:ш → су́хо – су́ще

т:ч → кру́то – кру́че

д:ж → твёрдо – твёрже

в:вл → дешёво – дешёвле

тк:ч → коротко – короче

дк:ж → редко – реже

дк:щ → сладко – слаще

г:ж → доро́го – доро́же

ст:щ → ча́сто – ча́ще

с:ш → высо́ко – вы́ше

зк:ж → бли́зко – бли́же

Uwaga! Nieregularnie stopniują się przysłówki:

пло́хо – ху́же

хорошо́ – лу́чше

далеко́ – да́льше

до́лго – до́льше

b. -ее po pozostałych spółgłoskach

теплó – тепле́е

холо́дно – холо́днее

краси́во – краси́вее

весе́ло – веселе́е

❷ przez dodanie nieodmiennych wyrazów бо́лее (bardziej) lub ме́нее (mniej) do podstawowej formy przysłówka (tzw. stopniowanie opisowe):

сло́жно – бо́лее сло́жно; ме́нее сло́жно

серьё́зно – бо́лее серьё́зно; ме́нее серьё́зно

амбициóзно – бо́лее амбициóзно; ме́нее амбициóзно

LICZEBNIK

A. Definicja

Liczebnik określa liczbę i odpowiada na pytanie сколько? (ile?) i который? (który?).

B. Liczebniki 2, 3, 4 w połączeniu z rzeczownikami

Po liczebnikach 2, 3 i 4 oraz złożeniach z nimi (np. 22, 43, 54) rzeczownik stawiamy w dopełniaczu liczby pojedynczej: две газёты, три мальчика, сорок чётёре книги.

Liczebnik 1 oraz złożenia z nim wymagają postawienia form rzeczownika w liczbie pojedynczej: двáдцать о́дин па́рень, трё́дцать о́дна кнйга.

Po liczebniku 5 i powyżej rzeczownik stawiamy w odpowiednim przypadku liczby mnogiej: пять подруг, четырёх подругам.

- Przymiotniki w połączeniu z rzeczownikiem r.m. lub r.n. _____
W konstrukcjach liczebnik + przymiotnik + rzeczownik rodzaju męskiego lub nijakiego przymiotnik stawiamy w dopełniaczu liczby mnogiej, a rzeczownik – w dopełniaczu liczby pojedynczej:
Это два вы́соких (D. l.mn.) па́рня (D. l.poj.).
Три тала́нтливых спортсме́на получи́ли меда́ли.

- Przymiotniki w połączeniu z rzeczownikiem r.ż.
W konstrukcjach liczebnik + przymiotnik + rzeczownik rodzaju żeńskiego oba człony stawiamy w liczbie mnogiej w przypadku uzależnionym od rzędu czasownika:
Я ви́жу (когó, что?) две краси́вые де́вушки.
Две весёлые де́вушки сто́яли у окна́.

C. Liczebniki porządkowe w datach

- Liczebniki 1–10:

пе́рвое	трё́тье	па́тое	се́дьмoe	девя́тое
второ́е	че́твёртое	ше́стое	восе́мьe	деся́тое

пе́рвое (1-ое) сентя́бря, ше́стое (6-ое) октя́бря

- Liczebniki 11–20 i 30 mają końcówkę -oe: одинна́дцатое, ..., пятна́дцатое...
- W liczebnikach złożonych odmienia się tylko drugi człon: двáдцать второ́е, трё́дцать пе́рвое; двáдцать па́тое (25-ое) ма́рта.

D. Mianownik liczebników głównych od 100 do 1000

100 сто	300 тры́ста	500 пятьсо́т	700 семьсо́т	900 девятьсо́т
200 двéсти	400 чёты́реста	600 ше́стьсо́т	800 восе́мьсо́т	1000 ты́сяча

ЗАМЕК

A. Definicja

Zaimek wskazuje przedmioty, osoby lub ich cechy i zastępuje rzeczownik lub przymiotnik. Zaimki dzielą się na: zaimki osobowe (np. я, ты, он), dzierżawcze (np. мой, твой, егó), wskazujące (np. ётот, тот), pytające (np. како́й?, кото́рый?, чей?, кто? что?), przeczące (np. никто́, никогó), zwrotne (себя́) i nieokreślone (np. кто́-то, кто́-нибудь).

B. Zaimki nieokreślone z partykulą -то i -нибудь

Zaimki nieokreślone кто́-то, что́-то i како́й-то oraz кто́-нибудь, что́-нибудь i како́й-нибудь mają następujące odpowiedniki w języku polskim: ktoś, coś i jakiś oraz ktokolwiek, cokolwiek i jakikolwiek. Partykula -нибудь wyraża nieokreśloność, tak jak w języku polskim cząstka -kolwiek.

Partykuły -то i -нибудь są nieodmienne. Odmieniają się jedynie zaimki кто i что.

M.	кто́-то	что́-нибудь
D.	кого́-то	чего́-нибудь
C.	кому́-то	чему́-нибудь
B.	кого́-то	что́-нибудь
N.	с кем-то	с чем-нибудь
Msc.	о ком-то	о чем-нибудь

Zaimków z partykułą -то używa się często w czasie przeszłym, np.:

Он купил что-то на завтрак. Kupił coś na śniadanie.

– Ты голоден? – Jesteś głodny?

– Нет, я по дороге что-то перекусил. – Nie, przegryzłem coś po drodze.

Natomiast zaimków z partykułą -нибудь używa się zazwyczaj w połączeniu z trybem rozkazującym oraz w czasie przyszłym, np.:

Купи что-нибудь на завтрак! Kup coś/cokolwiek na śniadanie.

– Я проголодался! – Zgłodniałem.

– Возьми какую-нибудь булку! – Weź jakąś bułkę!

– Купи что-нибудь к кофе! – Kup coś do kawy!

– Куплю какие-нибудь конфеты на обратном пути. – Kupię jakieś cukierki w drodze powrotnej.

PRZYIMEK

A. Definicja

Przyimek to nieodmienna część mowy występująca z rzeczownikiem lub zaimkiem, z którym tworzy znaczeniową całość.

B. Przyimek за + biernik w konstrukcjach czasowych

Przyimek за jest odpowiednikiem polskiego w ciągu, przez i oznacza czas trwania jakiejś czynności. Stosuje się go tylko z czasownikami dokonanymi.

За неделю ничего не изменилось. W ciągu/Przez tydzień nic się nie zmieniło.

За два дня прошли симптомы болезни. W ciągu dwóch dni minęły/ustąpiły objawy choroby.

За час я написал тест. W ciągu godziny napisałem test.

C. Przyimek через + biernik w konstrukcjach czasowych

Przyimek через odpowiada polskiemu za, po, po upływie i określa odcinek czasu, po którym nastąpi jakaś czynność.

Через неделю мне стало лучше. Po/Po upływie tygodnia mój stan się polepszył.

Через пять минут придет врач. Za pięć minut przyjdzie lekarz.

D. Przyimek после + dopełniacz

Przyimek после odpowiada polskiemu po i wyraża czas trwania jakiejś czynności lub nieokreślony czas.

После шести месяцев пребывания в России, он вернулся домой. Po sześciu miesiącach pobytu w Rosji wrócił do domu.

После школы, они пойдут в кино. Po szkole pójdą do kina.

E. Przyimek по + celownik

Przyimek по + rzeczownik w celowniku odnoszący się do sportu odpowiada polskiemu w, w dziedzinie.

чемпионат по

тренировка по

чемпионка по

чемпионат Европы по футболу

соревнования по теннису

чемпион по шахматам

мастер спорта по конькам

F. Przyimek благодаря кому? чему?

Przyimek благодаря кому? чему? odpowiada polskiemu dzięki komuś/czemuś.

Видеј на ten temat na str. 81, w części SKŁADNIA, p. G.

G. Przyimek из-за

Przyimek из-за odpowiada polskiemu z powodu.

Видеј на ten temat na str. 81, w części SKŁADNIA, p. G.

ФОНЕТИКА

Konstrukcja intonacyjna ИК-5 służy przede wszystkim do emocjonalnego podkreślenia pewnych faktów. Konstrukcja ta:

- występuje najczęściej w zdaniach wykrzyknikowych, zaczynających się od zaimków:

^⑤Как хорошо! ^⑤Как плохо! ^⑤Как много! ^⑤Какой сегодня день! ^⑤Как он плавает!

- może również występować w zdaniach bez zaimków:

^⑤Это очень интересный город!

- wzmacnia, podkreśla ocenę:

Я не был там пять ^①лет. (stwierdzenie faktu)

Я не был там ^⑤пять лет. (aż pięć lat, tzn. tak długo)

- pozwala odróżnić pytanie od oceny:

^②Какой сегодня день?

^⑤Какой сегодня день!

^②Какая у него специальность?

^⑤Какая у него специальность!

СКЛАДНИА

A. Definicja

Składnia zajmuje się szykiem zdania, czyli kolejnością, w jakiej następują po sobie części zdania, oraz zależnościami, które zachodzą między wyrazami.

B. Zdanie pytające

Zdanie pytające można tworzyć za pomocą:

- intonacji: Я приглашу гостей, ладно? (ИК-2) Zaproszę gości, dobrze?
- partykuły ли i szyku przestawnego: Могу ли я пригласить гостей? Czy mogę zaprosić gości?

C. Zamiana mowy niezależnej na zależną

Mowa niezależna to dosłowne cytowanie czyjejś wypowiedzi, natomiast mowa zależna to wszelkie przytoczenia słów lub wypowiedzi innych osób.

W języku rosyjskim, gdy przytacza się czyjeś wypowiedzi, należy zmienić osobę (zaimek osobowy) i uzgodnić z nią formę czasownika. Powtarzanie zaimka osobowego lub imienia w drugiej części zdania nie jest konieczne. Nie następuje też żadna zmiana czasów.

„Я идёу в магазин.” (mowa niezależna) → Он говорит, что (он) идёт в магазин. / Он сказал, что идёт в магазин. (mowa zależna)

D. Zdanie pytające w mowie zależnej

- Przy przytaczaniu pytań bez słowa pytajnego w mowie zależnej stosuje się szyk przestawny oraz partykułę ли:

„Мама, я могу пригласить гостей?” → Наташа спрашивает, может ли она пригласить гостей.

„Мама, могу ли я пригласить гостей?” → Наташа спрашивает, может ли она пригласить гостей.

„Ты пойдёшь в магазин?” → Он спросил, пойдё ли я в магазин.

„Пойдёшь ли ты в магазин?” → Он спросил, пойдё ли я в магазин.

- Przy przytaczaniu pytań ze słowem pytajnym w mowie zależnej używa się po czasowniku wprowadzającym (np. спрашивать, хотеть, знать) danego słowa pytajnego oraz zmienia się zaimek osobowy analogicznie jak w języku polskim. Zamiana ta wygląda następująco:

– Что мне надо купить? Она спрашивает, что ей надо купить.

– Со мной купишь? Она спрашивает, со мной купишь.

– Когда мы встретимся? Он спрашивает, когда они встретятся.

– Когда вы встретитесь? Он спрашивает, когда вы встретитесь.

– Как мы договоримся? Она спрашивает, как они договорятся.

– Как вы договоритесь? Она спрашивает, как вы договоритесь.

E. Zdanie twierdzące

Zdania z orzeczeniem imiennym z podkreśleniem obecności czegoś lub kogoś

W języku rosyjskim w czasie teraźniejszym czasownik *быть/есть* używany jest w celu podkreślenia obecności czegoś lub kogoś:

В этом магазине есть хорошие товары. W tym sklepie są dobre towary.

У меня есть эта книга. Mam tę książkę.

У меня есть брат. Mam brata.

Podobną funkcję stylistyczną spełniają poniższe konstrukcje:

Мне есть что делать, я в кино не пойду. (делать что?) Mam co robić, nie pójdę więc do kina.

Мне есть что рассказать. (рассказать что?) Mam o czym opowiedzieć.

Мне есть с кем разговаривать. (разговаривать с кем, о чём) Mam z kim rozmawiać.

Мне нечего здесь делать, я пойду домой. Nie mam co tu robić/Nic tu po mnie, pójdę do domu.

Zdania z orzeczeniem imiennym bez podkreślenia obecności/posiadania czegoś lub kogoś

W czasie teraźniejszym, w zdaniach z orzeczeniem imiennym, w których nie podkreślamy posiadania ani obecności kogoś/czegoś, (w odróżnieniu od języka polskiego) nie używa się czasownika *быть* (być). Zamiast niego można użyć zaimka wskazującego *это*. Często w grupie orzeczenia imiennego występują też zaimki: *вот*, *воё* poprzedzone myślnikiem.

Фигурное катание – это зимний вид спорта. Jazda figurowa na lodzie jest zimowym sportem.

Истина – это суть жизни. Prawda jest sensem życia.

Здоровье – вот, что важно в жизни. Zdrowie, oto co jest ważne w życiu.

W zdaniach tego typu możliwe jest również użycie samego myślnika.

Фигурное катание – зимний вид спорта.

Składnia ta często występuje we frazeologizmach:

Молчание – знак согласия. dosł.: Milczenie jest zgodą. = Milczenie oznacza zgodę.

Привычка – вторая натура. Przyzwyczajenie jest drugą naturą.

F. Zdanie przypuszczające

Zdanie w trybie przypuszczającym pozwala wyrazić życzenie względem innych osób, zwłaszcza, gdy krytykujemy czyjeś przyzwyczajenia i wskazujemy, co ta osoba powinna robić. Informacja na temat tworzenia trybu przypuszczającego znajduje się na str. 74, w części CZASOWNIK, p. E.

Лучше бы они поиграли в мяч! Поиграли бы они! Pograliby/Pogralyby lepiej w piłkę!

Погуляли бы они! Lepiej by poszli/poszły na spacer!

G. Zdania przyczynowe

• W zadaniach przyczynowych w celu wyrażenia przyczyny, która wywołuje pozytywne skutki, używa się przyimka *благодаря кому? чем?* (dzięki komuś/czemuś)

Благодаря спорту, у меня хорошее настроение. Dzięki sportowi mam dobry nastrój.

Благодаря твоей помощи, я сдал экзамен. Dzięki Twojej pomocy zdałem egzamin.

• Dla wyrażenia przyczyny wywołującej negatywny, niepożądany skutek używa się przyimka *из-за*.

Из-за тебя я опоздал в школу. Przez ciebie spóźniłem się do szkoły.

Из-за твоей неосторожности, мы потеряли билеты. Przez twoją nieostrożność zgubiliśmy bilety.

Из-за тебя я опоздал на уроки. Przez ciebie spóźniłem się na lekcje.

H. Rekcja czasowników

W języku rosyjskim istnieją czasowniki o innej rekcji niż w języku polskim, np. w języku rosyjskim mówi się *искать что*, a w polskim: *szukać czegoś*. Oto lista niektórych takich czasowników. Warto nauczyć się ich na pamięć.

ехать на чём? – jechać czym • *болеть чем?* – chorować na coś • *болеть за* – kibicować komuś • *ждать кого? чего?* oraz *кого? что?* – czekać na kogoś, na coś • *заниматься кем? чем?* – zajmować się czymś/kimś lub uprawiać sport/ dyscyplinę sportu (różnica rekcji tylko w tym znaczeniu)

• *звонить кому?* – dzwonić do kogoś • *искать кого? что?* – szukać kogoś, czegoś • *отправить кому?* – wysłać (list) do kogoś • *писать кому?* – pisać do kogo • *учиться чему?* – uczyć się czegoś • *учить кого? что?* – uczyć kogoś, uczyć się czegoś • *радоваться чему?* – cieszyć się z czegoś • *добиваться чего?* – dążyć do • *шутить над* – żartować z

SŁOWNICZEK

А а

Б б

В в

Г г

Д д

Е е

Ё ё

Ж ж

З з

И и

Й й

К к

Л л

М м

Н н

О о

П п

Р р

С с

Т т

У у

Ф ф

Х х

Ц ц

Ч ч

Ш ш

Щ щ

Ъ ъ

Ы ы

Ь ь

Э э

Ю ю

Я я

dosł. – dosłownie

singularia tantum – określenie łacińskie, oznacza rzeczowniki mające tylko I. poj.

pluralia tantum – określenie łacińskie, oznacza rzeczowniki mające tylko I. mn.

РАЗДЕЛ 1 УРОК 1

баловать – rozpieszczać

безоблачный – bezchmurny

великолепно – wspaniale

в общем – ogólnie,

generalnie

вспомина́ние/я

– wspomnienie/a

воздух – powietrze

вре́мя/времена́ го́да –

pora/pory roku

гра́дус – stopień

гуля́ть – spacerować

домашнее за́дание

– zadanie domowe

до́рого – drogo

дорого́й – drogi

дості́гнуть – osiągnąć

(tu: temperaturę)

дождь/дожди́ – deszcz/

deszcze

дождли́вый – deszczowy

жа́ра – upał

жа́ркий – gorący

жа́рко – gorąco

зага́р – opalenizna

зно́йный – upalny

испо́ртиться – zepsuć się

(np. o pogodzie)

ию́нь – czerwiec

красі́во – ładnie

кра́йне – ostatecznie

кра́йний – ostateczny

ме́сяц/ы – miesiąc/e

о́дых – odpoczynek,

wolny czas

осма́тривать – tu: zwiedzać

па́смурный – pochmurny

пони́зиться – obniżyć się

(o temperaturze)

похолода́ть

– ochłodzić się

пригласи́ть – zaprosić

ра́но – wcześniej

ра́ньше – wcześniej

распро́дажа – wyprzedaż

сентя́брь – wrzesień

ску́чно – nudno

со́лнечный – słoneczny

спеши́ть – spieszyc się

тисова́ться – spędzać czas

w gronie przyjaciół, imprezo-

wać (żargon młodzieżowy)

чудесна́я погóда – cudowna,

wspaniała pogoda

РАЗДЕЛ 1 УРОК 2

бро́сить/брось(-те)

– tu: przestać/przestań(cie),

odczepić/odczep(cie) się,

dać/daj(cie) spokój

бы́ть в се́ти

– być w internecie, w sieci

ве́тер – wiatr

везде́ – wszędzie

ведь – przecież

вчера́шний – wczorajszy

включи́ть конфе́ренцию

– włączyć połączenie

konferencyjne

дождь как из ве́дра

– leje jak z cebra

досто́инства – walory

ду́ть – wiać (o wietrze)

жа́ркий – gorący

жа́рче – goręcej

за гриба́ми – na grzyby

заходи́ть – zaglądać, wpadać

do kogoś

зо́нтик – parasol

календа́рь/календа́ри

– kalendarz/kalendarze

ка́йф – super, świetny, cool

как раз – właśnie

как сле́дует – jak należy

кашта́н – kasztan

кла́ссный – fajny, super, ekstra

кста́ти – na marginesie,

à propos

крыльцо́ – ganek

ку́ртка – kurtka

ли́ст/листья́ – liść, liście

листа́ть – przeglądać

меня́ться – zmieniać się

наде́ть – założyć

неприя́тно – nieprzyjemnie

на вся́кий пожа́рный слу́чай

– na wszelki wypadek

нам не погово́рить – nie uda

się nam porozmawiać

ноя́брь – listopad

обожа́ть – uwielbiać

одева́ться – ubierać się

окта́брь – październik

осе́нь – jesień

осе́нью – jesienią

отключи́ться – rozłączyć się

(w rozmowie na skype)

па́смурно – pochmurnie

писме́нец – list, liścik

(potocznie)

плохо́й – zły

хуже́ – gorzej, gorszy

позавче́ра – przedwczoraj

поли́ть – tu: popadać

приста́ть – przyczepić się

промо́кнуть до нитки

– przemoknąć do suchej

nitki

рассыпа́ть – rozsypywać

сво́дка погóды – prognoza

pogody

собира́ть – zbierać

соединя́ться – uzyskać

połączenie, łączyć się

стано́вится холо́днее

– robi się chłodniej

ста́я – stado (ptaków)

сыро́ – wilgotno

теплó/теплее́ – ciepło/cieplej,

(bardziej ciepło)

ту́чка, ту́ча – chmurka,

chmura

хотя́ – choć

ша́почка – czapeczka

шо́рты (pluralia tantum)

– szorty, krótkie spodenki

шу́стрый – tu: mądrała

РАЗДЕЛ 1 УРОК 3

акроба́тика – akrobatyka

без ша́пки ника́к

– bez czapki się nie da, nijak

вла́жность – wilgotność

гляде́ть – patrzeć

гора́здо – znacznie

голопе́дица – gołoledź

густо́й – gęsty

дека́брь – grudzień

днѐм – za dnia

довольно – całkiem
 долгожданный – długo oczekiwany
 зажечь свет – zapalić światło
 замёрзнуть – zamarznąć
 зима – zima
 играть в снежки – rzucać śnieżkami
 искриться – skrzyć się, błyszczeć
 как поживаешь? – jak żyjesz?
 капюшон – kaptur
 кататься на коньках – jeździć na łyżwach
 коньки – łyżwy
 кружиться – kręcić się, wirować
 лазурный – lazurowy
 лыжи – narty
 морозный – mroźny
 насморк – katar
 надеть – założyć
 наряжать ёлку – ubierać choinkę
 настать (настала зима) – rozpocząć się, przyjść (przyszła zima)
 настроичить – tu: dużo napisać
 не так...как – nie tak... jak
 ночью – nocą
 обильный – obfity
 область – tu: okręg (podział administracyjny w Rosji)
 обязательно – koniecznie
 отморозить – odmrozić
 отчего – dlaczego
 ожидать (ожидается) – spodziewać się (spodziewa się)
 перемена – tu: przerwa w szkole
 перчатки – rękawiczki
 подморозило – przymroziło
 подморозить – chwycić (o mrozie)
 полкило – pół kilo
 полметра – pół metra
 полчаса – pół godziny
 потепление – ocieplenie
 пошутить – żartować
 похолодание – ochłodzenie
 представлять (представь себе) – tu: wyobrażać sobie (wyobraż sobie)
 простуда – przeziębienie
 простудиться – przeziębienie się

прозябнуть – zziębnąć
 резкое – gwałtowne
 сверкать – błyszczeć, migotać
 снегопад – śnieżycą, opady śniegu
 спякота – plucha
 стемнеть – ściemnić się
 умеренный – umiarkowany
 ужасно – strasznie
 февраль – luty
 шапка – czapka
 шарф – szalik
 шутить над кем-либо – żartować z kogoś
 ходить на лыжах – jeździć na nartach
 январь – styczeń

РАЗДЕЛ 1 УРОК 4

апрель – kwiecień
 буря – burza
 весна – wiosna
 весна идёт – nadchodzi wiosna
 в душе романтик – w duszy romantyk
 всё теплее и теплее – coraz cieplej i cieplej
 добежать – dobiec
 замётен/замётна – zauważalny/zauważalna
 засверкать – zabłysnąć
 зацвести – zakwitnąć
 капля – kropla
 крыша – dach
 лужа – kałuża
 май – maj
 март – marzec
 молния – błyskawica
 набухать – pęcznieć (o pączkach roślin)
 надвинуться – nadejść, nadciągnąć (o chmurach)
 надоест (надоело) – znudzić się (znudziło się, zbrzydło)
 настроение – nastrój, samopoczucie
 небольшой – niewielki
 нормальный – zwykły, normalny
 образоваться – utworzyć się
 опушка леса – skraj lasu
 письмо – list
 плыть – płynąć
 подснежник – przebiśnieg

поиск – poszukiwanie
 поправиться – poprawić się
 почки – pąki
 почтовый ящик – skrzynka pocztowa
 признак – oznaka
 приятно – miło, przyjemnie
 пуститься обратно – tu: pójść z powrotem
 радоваться чему? – cieszyć się z czegoś
 радовать глаза – cieszyć oczy
 ранняя весна – wczesna wiosna
 разразиться – rozszaleć się (o burzy)
 раскаты грома – grzmoty burzy
 распускаться – okrywać się liśćmi (o drzewach)
 растаять – roztopić się
 решить – postanowić
 ручеёк/ручейки – strumyczek/strumyczki
 свежий воздух – świeże powietrze
 стекать – ściekać
 спрятаться – schować się
 таять – tajać
 только тогда – właśnie wtedy
 фиалка – fiolek

РАЗДЕЛ 1 УРОК 5

атмосферное давление – ciśnienie atmosferyczne
 безветренный – bezwietrzny
 восток – wschód
 гроза – burza
 забывать – zapominać
 запад – zachód
 минеральная вода – woda mineralna
 облачность – zachmurzenie
 радиослушатель – radiosluchacz
 питьевая вода – woda pitna
 север – północ
 северо-восточный – północno-wschodni
 северо-западный – północno-zachodni
 следующий – kolejny
 специальность – specjalność, specjalizacja
 умеренный – umiarkowany
 юг – południe

А а
 Б б
 В в
 Г г
 Д д
 Е е
 Ё ё
 Ж ж
 З з
 И и
 Й й
 К к
 Л л
 М м
 Н н
 О о
 П п
 Р р
 С с
 Т т
 У у
 Ф ф
 Х х
 Ц ц
 Ч ч
 Ш ш
 Щ щ
 Ъ ъ
 Ы ы
 Ь ь
 Э э
 Ю ю
 Я я

А а	юго-восточный
Б б	– <i>południowo-wschodni</i>
В в	юго-западный
Г г	– <i>południowo-zachodni</i>
Д д	РАЗДЕЛ I
Е е	Повторение – мать учения!
Ё ё	день прибывает – <i>przybywa dnia</i>
Ж ж	кратковременный
З з	– <i>przelotny</i>
И и	лужок – <i>polanka, łączka</i>
Й й	местами – <i>miejscami</i>
К к	метеоцентр – <i>centrum meteorologiczne</i>
Л л	...метров в секунду
М м	– <i>...metrów na sekundę</i>
Н н	метель – <i>zamieć (o zjawisku przyrody)</i>
О о	перемёна – <i>tu: zmiana</i>
П п	печь – <i>piec</i>
Р р	поспевать – <i>dojrzewać (o zbożu)</i>
С с	по сообщению
Т т	– <i>wg informacji</i>
У у	рожь – <i>żyto</i>
Ф ф	с пояснениями
Х х	– <i>z wyjaśnieniami</i>
Ц ц	скользко – <i>ślisko</i>
Ч ч	РАЗДЕЛ I
Ш ш	Абхура на ура!
Щ щ	баобаб – <i>baobab</i>
Ъ ъ	водитель – <i>kierowca</i>
Ы ы	бессолнечный – <i>bez słońca, pochmurny</i>
Ь ь	дрова (pluralia tantum) – <i>drwa</i>
Э э	дрожать – <i>drzeć</i>
Ю ю	дуб – <i>dąb</i>
Я я	изменение – <i>zmiana</i>
	крепкий – <i>mocny, krzepki, silny</i>
	метеозависимые
	– <i>meteoraci</i>
	непромокаемое пальто
	– <i>plaszcz nieprzemakalny</i>
	несложная ситуация
	– <i>prosta, nieskomplikowana sytuacja</i>
	опасно – <i>niebezpiecznie</i>
	осина – <i>osika</i>
	осиновый лист – <i>liść osiki</i>
	по ходу дела
	– <i>w miarę rozwijania się, w trakcie sprawy</i>
	прекратиться – <i>skończyć się</i>

ustać
растеряться – *pogubić się*
сосна – *sosna*
стройный – *wysoki, piękny, proporcjonalny (o drzewie); ładny, przystojny (o człowieku)*
сумерки (pluralia tantum) – *zmrok*
толстый – *tlusty, gruby*
тополь – *topola*

Урок 1

абрикос – *morela*
ассортимент – *asortyment*
бакалейные продукты – *delikatesy (dział w sklepie w Rosji)*
булочные изделия – *wyroby piekarskie*
бумага – *papier*
бутерброд – *kanapka*
бутылка – *butelka*
буханка – *bochenek*
ваниль – *wanilia*
взвесить – *zważyć*
вместо – *zamiast*
вроде – *niby*
груша – *gruszka*
догадываться – *domyślać się*
задерживаться – *zatrzymywać się*
искать – *szukać*
картошка (singularia tantum) – *ziemniak/ziemniaki*
кефир – *kefir*
колбасные изделия – *kielbasy*
консервы (pluralia tantum) – *konserwa*
конфета – *cukierek*
копчености (pluralia tantum) – *tu: wędzonki, wędliny*
коробка – *pudełko*
лавровый лист – *liść laurowy*
лимон – *cytryna*
лук-порей – *por*
макароны (pluralia tantum) – *makaron/makarony*
макрель – *makrela*
мандарин – *mandarynka*
масло – *masło*
молочные продукты – *produkty mleczne, nabiał*
морковка – *machew*
мука – *mąka*

мясли – *musli*
мясной отдел – *dział mięsny (w sklepie)*
найти – *znaleźć*
написанный от руки – *napisany odręcznie*
образ – *sposób*
овощи – *warzywa*
однажды – *pewnego razu*
оказаться – *okazać się*
отбивная – *kotlet schabowy*
отправиться – *udać się*
пакет – *zgrzewka; woreczek, torba reklamowa; karton*
перец – *pieprz*
петрушка – *pietruszka*
печенье (singularia tantum) – *herbatnik*
платье – *sukienka*
покупки – *zakupy*
(он) прав/(она) права – *on/ona ma rację*
присниться – *przyśnić się*
пряности – *przyprawy*
– *korzenne*
пряники – *pierniki*
по этому поводу – *z tego powodu*
продовольственный магазин – *sklep spożywczy/market*
рыбные консервы – *konserwy rybne*
сбегать за чем – *skoczyć po coś*
свинина – *wieprzowina*
сельдерей – *seler*
селёдка – *śledź*
сладости (pluralia tantum) – *slodycz/slodycze*
сливки (pluralia tantum) – *śmietanka*
список – *tu: lista zakupów*
сон – *sen*
сонник – *sennik*
стиральный порошок – *proszek do prania*
странный – *dziwny*
страшный – *straszny*
суп – *zupa*
супермаркет – *supermarket*
сухой завтрак – *płatki śniadaniowe*
сходить – *pójść (np. do sklepu)*
сыр – *ser*
товар – *towar*
творог – *biały ser*

телёжка – *wózek w marketce*
форэль – *psrąg*
фрукто́вый чай – *herbata owocowa*
фрукт – *owoc*
хлебобу́лочные изделия – *pieczywo*
царить – *królować, rapanować*
цветна́я капу́ста – *kalafior*
чи́псы – *chipsy*
ша́рик – *tu: balonik*
шокола́д – *czekolada*
шпроты – *sprotki*
ябло́ко – *jabłko*

УРОК 2

аво́ска – *niewielka siatka na zakupy, najczęściej z elastycznego sznurka*
арома́т ча́я – *aromat, smak herbaty*
во-второ́йх – *po drugie*
во-пе́рвых – *po pierwsze*
все́ остальное́ за мной – *tu: resztą zajmę się sama*
голо́вка чесно́ку – *główka czosnku*
гра́дка чесно́ка – *grządka czosnku*
килогра́мм – *kilogram*
коча́н капу́сты – *główka kapusty*
лу́к – *cebula*
ла́дно – *dobrze, dobra, zgoda*
ло́жка ме́ду – *łyżka miodu*
па́ру-тро́йку – *tu: kilka osób*
па́чка ко́фе – *paczka kawy*
планта́ция ча́я – *plantacja herbaty*
плитка́ шокола́да – *tabliczka czekolady*
пригласи́ть – *zaprosić*
при усло́вии – *pod warunkiem*
подру́жка – *przyjaciółka, koleżanka*
покупа́тель – *kupujący*
по-ра́зному – *różnie*
полчася́ спуща́ – *pół godziny później*
пре́жде – *tu: zanim*
прила́вок – *tu: stragan*
продава́ть – *sprzedawać*
пучо́к реды́ски – *pączek rzodkiewki*

разреша́ть – *pozwalać*
ры́нок/на ры́нок – *targ/na targ, rynek/na rynek*
с вас ... рублёй – *placi Pan/Pani ... rubli*
сиде́ть на диете́ – *być na diecie*
собира́ться – *zamierzać*
сове́товать – *radzić*
стакáн – *szklanka*
указа́ть на что-то – *pokazać coś wskazać na coś*
че́ртова дю́жина – *pechowa trzynastka (dosł. diabelski tuzin)*
ящи́к – *tu: pudełko, skrzynka*

УРОК 3

балё́тки (*pluralia tantum*) – *baletki*
ба́рхатный – *aksamitny*
блۇ́зка – *bluzka*
бо́ди – *body*
боле́ро (фига́ро) – *bolerko*
брю́ки-клёш – *dzwony (spodnie)*
брю́ки на бе́драх – *biodrówki*
вепи́кий – *wielki, duży (o ubraniu)*
вишне́вый – *wiśniowy*
в обжа́жку – *obcisły/a/e*
водопа́зка – *golf (rodzaj swetra)*
в скла́дку – *w plisy (plisowany/a)*
до колён – *do kolan*
жаке́т – *damska marynarka*
идеа́л грёз – *szczyt marzeń*
из вельве́т-ко́рда – *ze sztruksu*
из шифо́на – *z szyfonu*
инди́го – *indygo, ciemny błękit*
ко́фта – *sweterek*
«Лебе́диное о́зеро» – *„Jezioro łabędzie” (balet Piotra Czajkowskiego)*
льна́ной – *lniany*
ми́ни – *mini*
мне (не) по карма́ну – *to (nie) na moją kieszeń*
наде́ть – *włożyć*
на пу́говицах – *na guzikach*
носи́ть – *nosić*

одева́ться со вку́сом – *ubierać się z gustem*
оде́ть – *ubrać*
пальто́ – *plaszcz*
пиджа́к – *żakiet, marynarka*
пла́тье – *sukienka*
по́ло – *polo (rodzaj bluzki)*
по фигу́ре – *do figury (dopasowany/a)*
пре́лесть – *tu: śliczna rzecz, cudo*
(при)ме́рить – *(przy)mierzyć*
пуло́вер – *pulower, sweter*
разме́р помёньше – *mniejszy rozmiar*
ро́зовый – *różowy*
све́тло-се́рый – *jasnoszary*
с дли́нным/коро́тким рукаво́м – *z długim/krótkim rękawem*
с деко́льте – *z dekoltem*
си́ний – *jasnogrnatowy*
сире́невый – *wrzosowy*
сногшиба́тельно – *wspaniale*
ски́дка (со ски́дкой) – *rabat, zniżka (z rabatem, ze zniżką)*
со шле́йфом – *z trenem*
та́тьянка – *princeska*
толсто́вка – *ciepła bluza lub kurtka sportowa na zamek (ze stojącym kołnierzem)*
ту́ника – *tunika*
ту́фли на ка́блукэ – *buty na obcasie*
у́зкий – *wąski*
фиопе́товый – *fioletowy*
фукси́новый – *w kolorze fukcji*
футбо́лка с дли́нным рукаво́м – *bluzka trykotowa z długim rękawem*
хлопчатобума́жный (х/б) – *bawełniany*
шерста́ной – *welniany*
ше́пковый – *jedwabny*
широ́кий – *szeroki*
шля́па – *kapelusz*
шпи́лки – *szpilki (rodzaj butów)*
шу́ба – *futro*
элега́нтный – *elegancki*
ю́бка – *spódnica*
ю́бка-клёш – *spódnica rozkloszowana*
я́рко-кра́сный – *jaskrawo-czerwony*

А а
Б б
В в
Г г
Д д
Е е
Ё ё
Ж ж
З з
И и
Й й
К к
Л л
М м
Н н
О о
П п
Р р
С с
Т т
У у
Ф ф
Х х
Ц ц
Ч ч
Ш ш
Щ щ
Ъ
Ы
Ь
Э э
Ю ю
Я я

А а
Б б
В в
Г г
Д д
Е е
Ё ё
Ж ж
З з
И и
Й й
К к
Л л
М м
Н н
О о
П п
Р р
С с
Т т
У у
Ф ф
Х х
Ц ц
Ч ч
Ш ш
Щ щ
Ъ
Ы
Ь
Э э
Ю ю
Я я

бабочка – *tu: muszka*
бельё/я – *bielizna*
ботинки – *buty*
бюстгальтер – *biustonosz*
в конце концов – *w końcu*
в полоску – *w paski*
выражать себя – *wyrażać siebie*
галстук – *krawat*
гольфы – *podkolanówki*
жилёт – *kamizelka*
как правило – *jak zwykle*
канареечный – *kanarkowy, jaskrawożółty*
клетчатый (в клетку) – *w kratkę*
костюм (двойка/тройка) – *garnitur (dwuczęściowy/ trzyczęściowy)*
кожаный – *skórzany*
колготки (*pluralia tantum*) – *rajstopy*
личность – *osobowość*
навести справку у кого-либо – *tu: skonsultować z kimś*
надевать – *zakładać*
наряд – *strój*
на шнурках – *sznurowane*
носки – *skarpety*
ночная рубашка – *koszula nocna*
ограничивать – *ograniczać*
одеть – *ubrać*
одеться – *ubrać się*
одевать – *nosić, ubierać*
оценивать по одежде – *oceniać na podstawie ubrania*
пиджак – *marynarka*
по вкусу – *ze smakiem*
подсказки – *podpowiedzi*
подходить к... – *pasować do*
подходящий – *pasujący*
полуботинки – *półbuty*
по последней моде – *zgodnie z aktualną modą*
потрёпанный – *podniszczony, postrzępiony*
придавать краски – *dodawać barw*
прийти к выводу – *dojść do wniosku*
продажа – *sprzedaż*

УРОК 4

разбираться в чём-либо – *orientować się w czymś, znać się na czymś*
рубашка – *koszula*
следить за модой – *być na bieżąco z modą*
сорочка – *koszula*
спортивная одежда – *odzież sportowa*
тратить время – *tracić czas*
трусики (трусцы) (*pluralia tantum*) – *majtki, spodenki (bokserki)*
узор – *wzór*

УРОК 5

альбом для фотографий – *album na zdjęcia*
бальзам (лосьон) для тела – *balsam do ciała*
браслет – *bransoletka*
бумажник – *portfel*
выносить – *tu: tolerować*
галантерёя – *galanteria*
гель для душа – *żel pod prysznic*
губная помада – *szminka, pomadka*
дезодорант – *dezodorant*
духи (*pluralia tantum*) – *perfumy*
задумать – *tu: pomyśleć*
как (ты) насчёт? – *co myślisz o?*
кольцо/кольца – *pierścionecki pierścionki*
кожгалантерёя – *galanteria skórzana*
кошелек – *portmoneika*
крем – *krem*
миндальный – *migdałowy*
набор косметики – *zestaw kosmetyków*
нарезка – *krojona np. wędlina*
неудобно – *tu: niezręcznie, kłopotliwie*
неудобный – *niewygodny*
парфюмерия – *perfumeria*
по поводу – *z powodu*
праздничный – *święteczny*
приближаться – *zbliżać się*
приветик – *cześć, pot. dzień doberek*
прямо-таки – *tu: po prostu*
пудра – *puder*
размер – *rozmiar*

ремень – *pasek*
серёжка – *kolczyk*
тени для век – *cień do powiek*
торговый центр – *centrum handlowe*
тушь для ресниц – *tusz do rzęs*
фотоплёнка – *film do aparatu fotograficznego*
цепочка – *łańcuszek*
ювелирный магазин – *sklep jubilerski*

Повторение – *manipulacja*

выбрать – *wybrać*
сливочное масло – *masło śmietankowe*
у меня всего... – *nam tylko...*

Абитура на уга!

агентство – *agencja*
жёсткий – *tu: surowy*
кастинг – *casting*
манекенщица – *modelka*
мероприятие – *spotkanie, bankiet*
модель – *model*
показ – *pokaz*
посещать – *uczęszczać na, odwiedzać (np. wystawy, pokazy)*
самодисциплина – *samodyscyplina*

РАЗДЕЛ 6 УРОК 1

апельсин – *pomarańcza*
(вы)мыть – *(wy)myć*
вернее – *tu: raczej*
виноград (*singularia tantum*) – *winogrona*
выложить – *wyłożyć*
грамм – *gram*
давай – *tu: no to startuj, dawaj, dyktuj*
дело – *sprawa*
дрожжи – *drożdże*
заправить – *zaprawić, dodać (np. majonezu)*
здорово – *cześć, czolem, serwus*
зепень – *natka*
икра – *kawior*
кисть/я – *kiść/kiście*

корень, корни/коренья
 – *korzeń, korzenie*
 (np. *drzew*)/*korzenie jadalne*
 ко́жица – *lupina*
 (np. *ziemniaka*)
 крупный – *duży, spory*
 лимонный – *cytrynowy*
 ломтик – *kawałek, plasterek*
 лу́ковица – *główka cebuli*
 кубик – *drobna kostka*
 на́резать (по́резать)
 поло́сками, кúбиками,
 то́нкой соло́мкой
 – *pokroić w paski, kostkę,*
w słupki
 начина́ющий – *początkujący*
 но́мером оши́бся – *pomylił*
numery (pomyłkowo
zadzwoził)
 ора́нжевый – *pomarańczowy*
(kolor)
 оши́биться – *pomylić się*
 переме́шать – *przemieszać*
 по́вар/повара́
 – *kucharz/kucharze*
 по вку́су – *do smaku*
 подгото́вленный
 – *przygotowany*
 поло́ска – *pasek*
 пона́добиться – *przydać się*
 посо́лить – *posolić*
 просто́й – *zwyčajny, prosty,*
nietrudny
 реце́пт – *tu: przepis kucharski*
 (про)диктова́ть
 – *(prze)dyktować*
 сала́тник – *salaterka*
 случа́йно – *przypadkowo*
 (с)меша́ть
 – *(z)mieszać, (wy)mieszać*
 со́чный – *soczysty*
 сре́зать – *ściąć, naciąć*
 те́ртый – *tarty*
 то́нкий – *tu: delikatny,*
cienki
 топлёное ма́сло
 – *sklarowane, roztopione*
masło
 традицио́нный – *tradycyjny*
 укра́сить – *ozdobić*
 уложи́ть – *ułożyć*
 че́тверть – *ćwierć, 1/4*

РАЗДЕЛ 3 УРОК 2

бли́нчики – *racuszki,*
naleśniczki
 бу́дни – *dni powszednie*

бутербро́д – *kanapka*
 вегетари́анский
 – *wegetariański*
 ветчи́на – *szynka*
 диéта – *dieta*
 де́лать у́личный опро́с
 – *przeprowadzać ankietę*
uliczną
 десе́рт – *deser*
 ежеднёвный – *codzienny*
 молóчный суп – *zupa*
mleczna
 опа́душки – *racuszki*
 омле́т – *omlet*
 ограни́чиваться
 – *ograniczać się*
 отли́чаться – *różnić się*
 пита́ние – *jedzenie*
 пиро́жное – *ciastko (typu*
tortowego, z kremem)
 (под)жа́рить – *(pod)smażyc*
 поку́шать – *zjeść*
 проспáть – *zaspać*
 пригоди́ться – *przydać się*
 приня́ть уча́стие – *wziąć*
udział
 сы́рники со сковоро́дки
 – *racuszki serowe*
(przyrządzane na patelni)
 убе́дить – *zapewnić*
 успева́ть – *zdzęzać*
 фи́рма – *firma*
 яй́ца вкру́тую – *jaja na*
twardo
 яй́ца всмя́тку – *jaja na*
miętko
 яй́чница – *jajecznica*

РАЗДЕЛ 3 УРОК 3

алкогóль – *alkohol*
 бази́лик – *bazyli*
 бульо́н – *bulion*
 бума́жные тапе́нки
 – *papierowe talerzyki*
 варе́ная квáшенная капу́ста
 – *gotowana kiszona*
kapusta
 ви́лка – *widelec*
 вку́сная́тина – *pyszności*
 гарни́ры – *dodatki*
 (np. *ziemniaki, ryż*)
 горо́ховый суп – *zupa*
grochowa, grochówka
 грибо́й суп
 – *zupa grzybowa*
 гуля́ш – *gulasz*
 дово́льна – *zadowolona*

есть – *jeść*
 жи́рный – *tlusty*
 (np. o *potrawie*)
 карто́фельные кле́цки
 – *korpytka*
 карто́фель фри – *frytki*
 куку́руза – *kukurydza*
 ку́рица – *kura*
 нож – *nóż*
 обслу́живание – *obsługa*
 обслу́живать – *osługiwać*
 пита́ться – *jeść,*
odżywiać się
 пла́стмáссовый – *plastikowy*
 пить – *pić*
 повре́дить – *zaszkodzić*
 проголода́ться – *z głodu nieć*
 рис – *ryż*
 самообслу́живание
 – *samoobsługa*
 со́ус – *sos*
 солёные огу́рцы – *ogórki*
kiszone
 тома́тный суп – *zupa*
pomidorowa, pomidorówka
 умере́ть – *umrzeć*
 факс – *faks*
 фасóль (*singularia tantum*)
 по-бре́то́нски
 – *fasolka po bretońsku*
 фаст-фу́д – *fast food*
 шум – *szum, hałas*

РАЗДЕЛ 3 УРОК 4

аллерги́я – *alergia*
 анана́с – *ananas*
 аппети́тно – *apetycznie*
 блю́до – *danie*
 вера́нда – *weranda*
 в сыро́м ви́де – *na surowo*
 вы́резка – *polędwica*
 говя́дина – *wołowina*
 деликате́сы – *tu: delikatesy,*
pyszności
 заказа́ть – *zamówić*
 караме́льный – *karmelowy*
 карто́фельное пюре́ – *puree*
ziemniaczane
 кожурá – *skórka na owocu,*
warzywie
 клубни́ка (*singularia tantum*)
 – *truskawka*
 креве́тка тигро́вая
 – *krewetka tygrysia*
 ку́риная гру́дка – *filety z kury*
 ку́рящий/неку́рящий
 – *palący/niepalący*

А а
 Б б
 В в
 Г г
 Д д
 Е е
 Ё ё
 Ж ж
 З з
 И и
 Й й
 К к
 Л л
 М м
 Н н
 О о
 П п
 Р р
 С с
 Т т
 У у
 Ф ф
 Х х
 Ц ц
 Ч ч
 Ш ш
 Щ щ
 Ъ ъ
 Ы ы
 Ь ь
 Э э
 Ю ю
 Я я

А а морепродукты – owoce morza
 Б б мороженое (singularia tantum) – lody
 В в мусс – mus
 Г г мясо гриль – mięso z grilla
 Д д на основе – na bazie
 Е е на первое – na pierwsze danie
 Ё ё осетрина – mięso jesiotra
 Ж ж официант – kelner
 З з пальчики облизнешь – palce lizać
 И и перечный – pieprzowy
 Й й попробовать – spróbować
 К к предлагать – proponować
 Л л приносить к столу – przynosić, podawać do stołu
 М м по желанию гостя – na życzenie klienta
 Н н рекомендовать – polecać
 О о руккола – rukola
 П п сахарная пудра – cukier puder
 Р р свиная лопатка – łopatka wieprzowa
 Т т свободный – wolny, niezajęty
 У у сорбе – sorbet
 Ф ф стейк – stek
 Х х стейк из говяжьей вырезки – stek z polędwicy wołowej
 Ц ц тарелка – talerz
 Ч ч телятина – cielęcina
 Ш ш Т-образная кость – kość o kształcie litery T
 Щ щ филе – filet
 Ъ ъ чаевые – napiwek
 Ы ы шарик – tu: galka lodów
 Ь ь шеф – tu: szef kuchni, główny kucharz
 Э э шоколадный торт – tort czekoladowy

РАЗДЕЛ 3 СЛОВНИК

Я я виноградный – winogronowy
 выпекать – piec w piekarniku
 выеденного яйца не стоит – niewart złamanego grosza
 выступать – występować
 до готовности – do miękkości
 жарить – piec na patelni
 испортить – zepsuć
 кипятить – gotować (wodę, mleko)

кастрюля – garnek
 краснокочанная капуста – czerwona/modra kapusta
 пирог – upieczone ciasto
 программа – program
 плакат – plakat
 рулет с кремом – rolada z kremem
 самовар – samowar
 сковородка – patelnia
 повседневная жизнь – codzienne życie
 разлить – rozlać (do talerzy)
 свёкла – burak
 тесто – surowe ciasto do wypieku
 томат-пюре – przecier pomidorowy
 тушить – dusić (o potrawach)
 укроп – koper
 чайник – czajnik
 щи (pluralia tantum) – kapuśniak

РАЗДЕЛ 3

Повторение – МАТЬ УЧЕНЫЯ!

молотый перец – pieprz mielony
 плавленый копчёный сыр – wędzony topiony serek
 приправа – przyprawa
 персик – brzoskwinia

РАЗДЕЛ 3

Абитура на ура!

бурый уголь – węgiel brunatny
 брикет – brykiet
 вычищенный – wyczyszczony
 заварка – esencja
 кипяток – wrzątek
 навёрх – na górę
 ополоскать – przeplukać, przelać wodą
 подстаканник – podstawka
 рафинад (= сахар в кусках) – cukier w kostkach
 разогретый – rozgrzany
 труба – rura, komin
 чайничек для заварки – czajniczek do esencji, imbryk
 шйшка – szyszka

СЛОВНИК

бездарный – bez talentu
 болтливый – gadatliwy
 вежливый – uprzejmy, grzeczny
 грубый – ordynarny, nieokrzesany
 грустный – smutny
 доброжелательный – życzliwy, przychylny
 жадный – chciwy
 завистливый – zazdystny
 замкнутый – zamknięty w sobie
 заносчивый – wyniosły, zuchwały
 искренний – szczery, otwarty
 легкомысленный – lekkomyślny
 мне казалось – wydawało mi się
 молчаливый – milczący
 наивный – naiwny
 на лице написано – wypisane na twarzy
 находчивый – bystry, sprytny
 неважно выглядеть – wyglądać nieciekawie, smutno
 не в порядке – nie w porządku
 невоспитанный – niewychowany
 необразованный – niewykształcony
 нерациональный – nieracjonalny
 нечестно – nieuczciwie, nierzetelnie
 нечестный – nieuczciwy, nierzetelny
 образованный – wykształcony
 общительный – towarzyski
 оптимист – optymista
 ответственный – odpowiedzialny
 откровенный – szczery, otwarty
 отрицательный – przeczący, negatywny
 пессимист – pesymista
 положительные черты – pozytywne cechy
 поспориться – pokłócić się

разболтать – rozgadać,
wypaplać
решительный – stanowczy
симпатичный – sympatyczny
скромный – skromny
скучный – nudny
случиться – zdarzyć się,
wydarzyć się
сохранять – tu: dotrzymywać
(np. tajemnicy)
способный – zdolny
сразу – od razu
тайна – tajemnica, sekret
тихий – cichy
тупой – tępy
умный – mądry
упрямый – uparty
черта характера – cecha
charakteru
честный – uczciwy
шумный – hałaśliwy
щедрый – szczodry

УРОК 2

видеть всё в чёрных
красках – widzieć wszystko
w czarnych kolorach
в каждой ситуации
– w każdej sytuacji
внутри – wewnątrz, w środku
добиться цели – osiągnąć cel
инженёр – inżynier
интерес – zainteresowanie
казаться – wydawać się
падать с кем-либо
– dogadywać się z kimś,
porozumieć się z kimś
не всегда стоит – nie zawsze
warto
обмануть – oszukać, nabrać
общий язык – wspólny język
отказать (в чём) – odmówić
(czegoś)
помогать в беде – pomagać
w biedzie, w trudnej sytuacji
расстраиваться по
пустякам – martwić się,
przejmować się bez powodu
способность – zdolność
хвастаться – chwalić się
характеристика
– charakterystyka

УРОК 3

денежный перевод
– przekaz pieniężny

дождаться – doczekać się
затягивать – zwlekać
молчание – milczenie
никаких новостей
– żadnych nowości,
wieści
новость – nowość, wieść
обнимать – obejmować
от всей души – z całego
serca
отправить – wysłać
отправитель – nadawca
передать привёт
– przekazać pozdrowienia
переписка – korespondencja
переписываться
– korespondować
подробно – dokładnie,
w szczegółach
получиться – udać się,
powieść się
получатель – adresat
по-прежнему – jak wcześniej
посылка – paczka,
przesyłka
презентация – prezentacja
прощаться – żegnać
спешу ответить – spieszę
odpowiedzieć (odpisać)
с нетерпением
– z niecierpliwością
сообщать – oznajmiać,
ogłaszać
с (глубоким) уважением
– z (głębokim) poważaniem
уважающий (вас)
– szanujący, pozostający
z szacunkiem,
z wyrazami szacunku

УРОК 4

болеть за – kibicować komuś
брать книги на дом
– wypożyczać książki
захотеть – zapragnąć, zachcieć
się, mieć ochotę na coś
как рыба в воде – jak ryba
w wodzie
новинка – nowość
одноклассница – koleżanka
z klasy
отводить время
– poświęcać, wydzielać,
znajdować czas na coś
попробовать – spróbować
посещать – zwiedzać
последний раз – ostatni raz

приключенческий
– przygodowy
путешествовать
– podróżować
сплетничать – plotkować
танец живота – taniec
brzucha
фанат – fan
фрагмент – fragment

УРОК 5

бескорыстно
– bezinteresownie
Близнецы – Bliźnięta
(znak zodiaku)
бороться за – walczyć o
Весы – Waga (znak zodiaku)
вечеринка – prywatka
влиять – wpływać
Водолей – Wodnik (znak
zodiaku)
вымышленный – wymyślony
выражать свои чувства
– okazywać, wyrażać
uczucia
гнаться за – gonić, gnać za
гордый – dumny
Дева – Panna (znak zodiaku)
добиваться (чего?) – dążyć
(do czegoś)
знак зодиака – znak zodiaku
индивидуалист
– indywidualista
как правило – zgodnie
z zasadą, co do zasady,
na ogół
карьера – kariera
конфликт – konflikt
Козерог – Koziorożec
(znak zodiaku)
крайний – skrajny
Лев – Lew (znak zodiaku)
мечтательный – marzycielski
мечтать – marzyć
надёжный – solidny
несправедливость
– niesprawiedliwość
независимый – niezależny
обвинять – obwiniać
обладать – posiadać
обострённый – zaostrzony,
wyostrzony
Овен – Baran (znak zodiaku)
ограничение – ograniczenie
одиночество – samotność
оставлять за собой право
– zostawiać sobie prawo

А а
Б б
В в
Г г
Д д
Е е
Ё ё
Ж ж
З з
И и
Й й
К к
Л л
М м
Н н
О о
П п
Р р
С с
Т т
У у
Ф ф
Х х
Ц ц
Ч ч
Ш ш
Щ щ
Ъ
Ы
Ь
Э э
Ю ю
Я я

А а очаровательный
Б б – *czarujący*
В в переносить критику
Г г – *znosić krytykę*
Д д популярность
Е е – *popularność*
Ж ж пунктуален – *punktualny*
З з Рак – *Rak (znak zodiaku)*
И и раскрываться – *ujawniać się, otwierać*
Й й родиться под знаком
К к – *urodzić się pod znakiem*
Л л Рыбы – *Ryby (znak zodiaku)*
М м сидеть сплoжá рýки
Н н – *siedzieć z założonymi rękami*
О о Скорпион – *Skorpion (znak zodiaku)*
П п сплoжнýй – *skomplikowany, złożony*
Р р соглáсен – *zgodny*
С сссора – *kłótnia, sprzeczka*
Т т Стрелёц – *Strzelec (znak zodiaku)*
У у стремиться к цéли – *dążyć do celu*
Ф ф такт – *takt, umiar*
Х х творческий – *twórczy*
Ц ц Телёц – *Byk (znak zodiaku)*
Ч ч толпá – *tłum*
Ш ш уважáть чужоё мнéние
Щ щ – *szanować cudze zdanie*
Ъ ъ
Ы ы
Ь ь
Э э
Ю ю
Я я

Абитура на ура!

podejmować (np. decyzję)
просеивать – *przesiewać*
проигрывать в мыслях
– *odtworzyć w myśli*
развивать – *rozwijać*
речь – *mowa*
ситуация – *sytuacja*
событие – *zdarzenie*
совершенствовать
– *doskonalić*
собственная личность
– *własna osobowość*
страдать от низкой
самооценки – *cierpieć z powodu niskiej samooceny*
сформировать
– *sformułować*
фиксировать – *utrwalić, zapisać*
хвалить себя за – *chwalić siebie za*

РАБ/ЛЕГ 5 УРОК 1

бег на дистанцию... – *bieg na dystansie...*
брасс – *żabka (styl pływacki)*
бридж – *brydż*
водная аэробика – *aerobik w wodzie*
гимнастика для похудения
– *gimnastyka odchudzająca*
желающий – *tu: chętny, ochotnik*
заниматься спортом
– *zajmować się sportem, uprawiać sport*
йога – *joga*
команда – *drużyna*
коньки – *łyżwy*
контактный номер – *numer kontaktowy*
кроль – *kraul (styl pływacki)*
лёгкая атлетика – *lekka atletyka*
логический – *logiczny*
лучше всего – *najlepiej*
любитель – *wielbiciel, fan*
малыш – *malec, dziecko*
массаж – *masaż*
мастерство – *mistrzostwo; perfekcja w czymś*
матч – *mecz*
одноразовая оплата
– *jednorazowa opłata*
персонал – *personel*
площадка – *tu: boisko*
подобрать – *dobrać*

подходящий – *pasujący*
предложение – *propozycja*
прыгать с шестом,
в высоту, в длину
– *skakać o tyczce, wzwyż, w dal*
прыжки в высоту – *skoki wzwyż*
сауна – *sauna*
секция – *sekcja*
сеньор – *senior*
скрабл – *scrabble*
следующий – *kolejny*
современный танец – *taniec nowoczesny*
схема – *schemat*
стратегия – *strategia*
тренажёрный зал – *siłownia*
тренировка – *trening*
фигурное катание – *jazda figurowa na łyżwach*
фитнес – *fitness*
членская карточка – *karta, karnet członkowski*
шахматная – *szachowa*

РАБ/ЛЕГ 5 УРОК 2

беговая дорожка – *bieżnia*
благодаря – *dzięki*
в рамках – *tu: w ramach (np. imprezy)*
выиграть – *wygrać*
женская команда – *drużyna żeńska*
залог успеха – *warunek powodzenia, sukcesu*
заслуга – *zasługa*
зимний вид спорта – *zimowa dyscyplina sportowa*
иметь место – *mieć miejsce, odbywać się*
мастер/мастера спорта
– *mistrz/owie sportowy/wi*
матч на первенство
– *mecz o pierwsze miejsce, mistrzostwo*
медаль/медали
– *medal/medale*
межшкольный
– *międzyszkolny*
намного – *o wiele*
отпраздновать
– *świętować*
первенство – *mistrzostwo, pierwsze miejsce*
поблагодарить
– *podziękować*

побе́да – zwycięstwo
 победить – zwyciężyć
 поддержа́ние – wsparcie,
 pomoc
 поздра́влять с чем-то
 – tu: gratulować;
 (składać życzenia z okazji)
 приз – nagroda
 принима́ть уча́стие в...
 – brać udział w...
 проходи́л Де́нь спо́рта
 – odbywał się Dzień Sportu
 проти́вник – przeciwnik
 пры́жки на лы́жах – skoki
 narciarskie
 развлека́ть – tu: umilać czas,
 dostarczać rozrywki
 разделя́ться – podzielić się
 род – rodzaj
 соревнова́ния – zawody
 sportowe
 соревнова́ться
 – współzawodniczyć
 среди́ – spośród
 судья́ – sędzia
 тре́нер – trener
 чемпио́н, чемпио́нка
 – mistrz, mistrzyni
 чемпио́нат – mistrzostwa
 эстафе́та – sztafeta

РАЗДЕЛ 5 УРОК 3

безуспо́вно
 – bezwarunkowo, koniecznie
 гость – gość
 держа́ть диети́
 – utrzymywać dietę
 доби́ться успе́ха – osiągnąć
 sukces
 доставля́ть удово́льствие
 – sprawiać przyjemność
 за́рядка – rozgrzewka,
 gimnastyka
 здо́рово – fajnie
 знамени́тый – sławny, słynny
 интервьё́ – wywiad
 нагру́зка – tu: dużo zajęć
 настро́ение – nastrój
 несмотря́ – nie bacząc,
 pomimo
 обы́чный де́нь – zwykły dzień
 опя́ть – znowu
 па́ссия – pasja
 перетренирова́ться
 – przetrenować się
 польза́ – korzyść
 похуди́ть – schudnąć

продолжа́ться – trwać
 самочу́вствие
 – samopoczucie
 случать́ся – zdarzać się
 сплётня/и – plotka/i
 стро́йная фигу́ра – zgrabna
 figura
 стúдия – studio
 сустáвы – stawy
 тэхника пла́вания – technika
 pływania
 трав́ма сустáвов – uraz stawów
 устáлость – zmęczenie
 шестикра́тный
 – sześciokrotny

РАЗДЕЛ 5 УРОК 4

анги́на – angina
 антибио́тик – antybiotyk
 боль – ból
 вдох/выдох – wdech/wydech
 витами́н C – witamina C
 воспа́ление лёгких
 – zapalenie płuc
 вызы́вать вра́ча́ на́ дом
 – wezwać lekarza
 голо́вная боль – ból głowy
 го́рло – gardło
 гра́дус – stopień
 грипп – grypa
 жа́ловаться на
 – uskarżać się na
 желу́док – żołądek
 живо́т – brzuch
 (за)бо́леть чем
 – (za)chorować na coś
 лека́рство – lekarstwo
 лежа́ть в постэ́ли – leżeć
 w łóżku
 откры́ть рот – otworzyć buzię
 на́сморк – katar
 наде́яться – mieć nadzieję
 переда́ть – przekazać
 показáть язы́к – pokazać
 język (u lekarza)
 (по)ме́рить темпе́рату́ру
 – (z)mierzyć temperaturę
 попра́вляться
 – wracać do zdrowia
 постэ́льный режéм
 – przymusowe leżenie
 w łóżku podczas choroby
 принима́ть – zażywać
 рацио́нально – racjonalnie,
 zdrowo
 се́рдце – serce
 чу́вствовать себя́ – czuć się

анáлиз крóви – analiza krwi
 аппети́т – apetyt
 боле́знь – choroba
 боль в мы́шцах – ból mięśni
 больни́ца – szpital
 в послéднее врéмя
 – w ostatnim czasie
 выздорáвливать
 – zdrowieć
 вы́писать из больни́цы
 – wypisać ze szpitala
 де́лать инга́ляции – robić
 inhalacje
 дежýрный вра́ч – lekarz
 dyżurny
 дермато́лог – dermatolog
 диа́гноз – diagnoza
 дыха́ние – oddychanie
 загляну́ть – zajrzeć
 зрёние – wzrok
 ка́пать ка́пли – odliczać,
 zapuszczać krople
 каше́ль – kaszel
 ко́жа – skóra
 ларинго́лог – laryngolog
 лёгкие – płuca
 лечи́ть – leczyć
 медсестра́ – pielęgniarka
 миксту́ра от кашля́
 – lekarstwo, mikstura
 na kaszel
 на осно́вании
 – na podstawie
 озно́б – dreszcze
 окули́ст – okulista
 осла́блен/осла́блена
 – osłabiony/osłabiona
 педиáтр – pediatra
 переутомля́ться
 – przemęczać się,
 przepracowywać się
 покáшлять – zakasłać
 поста́вить диа́гноз
 – postawić diagnozę
 поло́ска́ть го́рло – płukać
 gardło
 просту́да – przeziębienie
 простуди́ться
 – przeziębić się
 процеду́ры – zabiegi
 прóчие де́ла – inne,
 pozostałe sprawy
 психо́лог – psycholog
 расстро́иться
 – zdenerwować się

А а
 Б б
 В в
 Г г
 Д д
 Е е
 Ё ё
 Ж ж
 З з
 И и
 Й й
 К к
 Л л
 М м
 Н н
 О о
 П п
 Р р
 С с
 Т т
 У у
 Ф ф
 Х х
 Ц ц
 Ч ч
 Ш ш
 Щ щ
 Ъ ъ
 Ы ы
 Ь ь
 Э э
 Ю ю
 Я я

SŁOWNIK

А а рентгѣн лѣгких
 – prześwietlenie (rentgen)
 плуц
 Б б рецѣпт – recepta
 Г г скóрая пóмощь – pogotowie
 ratunkowe
 Д д слáбость – słabość
 Е е слýшать лѣгкие –
 (po)osłuchać pluca
 Ё ё состояние – stan, kondycja
 Ж ж спрáвка – tu: zwolnienie
 З з спрáвиться – poradzić sobie,
 dać sobie radę
 И и стоматóлог – stomatolog
 Й й стресс – stres
 К к тѣсты на аллѣргию – testy
 алѣргичне
 Л л укол – zastrzyk
 М м улúщѣние – polepszenie

РАЗДЕЛ 5

Повторѣнне – пátэ чѣннaя!

П п потíхоньку – po cichutku
 Р р соблюдать дíету
 – przestrzegać diety
 С с стáвить компрѣсс
 – przyłożyć kompres
 Т т таблѣтки от головнóй бóли
 у у – tabletki od bólu
 гółowy
 Ф ф терапевт – internista
 Х х хирýрг – chirurg

РАЗДЕЛ 6 УРОК 1

Ш ш желѣзная дорóга – kolej
 Щ щ заключѣнный (зек)
 – więzień
 Ъ край – kraina
 Ы конѣчная стáнция – stacja
 коñcowa
 Ь магистрáль – magistrala

Э э

Ю ю

Я я

óкруг – ókręг (jednostka
 podziału terytorialnego
 w Rosji)
 основнóй пассажíрский
 ход – główna trasa
 pasażerska
 переѣхать – tu: przejechać,
 przeprowadzić się
 пересекáть – przecinać
 парóm – prom
 респýблика – republika
 солдáт – żołnierz
 стрóительство
 – budownictwo
 стрóить – budować
 Транссибíрская
 магистрáль, Транссиб
 – Kolej Transsyberyjska
 ход – bieg, trasa pociągu
 часовóе поясá – strefy
 czasowe

РАЗДЕЛ 6 УРОК 2

водопровóд – wodociąg
 значíтельный – poważny,
 pokaźny, znaczny, ważny
 кóмплекс – kompleks
 обеспѣчение – zapewnienie,
 zaopatrzenie
 особѣнность – osobliwość
 парáдная резидѣнция
 – główna rezydencja
 поставка воды
 – dostarczanie wody
 располо́жен в... – położony
 w odległości...
 фронтáн – fontanna

РАЗДЕЛ 6 УРОК 3

достопримѣчáтельность
 – osobliwość

крѣйсер – krążownik
 крѣпóсть – tu: twierdza,
 forteca
 оснóван – zbudowany
 óстров/острóва
 – wyspa/wyspy
 свyзанный – związany
 янтáрная кóмната
 – bursztynowa komnata

РАЗДЕЛ 6 УРОК 4

Воíстину воскрѣс!
 – zaprawdę zmartwychwstał
 едá – jedzenie
 корзíна – kosz
 крáшеное яйцó
 – malowane jajko
 крѣстные родíтели
 – rodzice chrzestni
 купíчи (дрóжжѣвые
 бáбы)
 – babki drożdżowe
 Пáсха – Wielkanoc
 подгорѣть – przypalić się
 (o potrawie)
 полúченный – otrzymany
 посвятíть – poświęcić
 протѣрѣть – przetrzeć
 роднóе – krewni
 сíто – sito
 слýжба – tu: czuwanie
 w cerkwi
 стрóгий – surowy, ścisły
 торжѣственный – uroczysty
 христíа́нский
 – chrześcijański
 Христóс воскрѣс! – Chrystus
 zmartwychwstał!